

Nau Ntōm Nau bôk ăn bu gῖt lor

Nóm i nchih sambüt dja, bu mân lah jêng Môsê (NVa 31:9, 24; Mar 7:10). Bu mân lah păng nchih sambüt i dja, nôk phung Israel brő rő bri rdah, klăp lah ta năm 1446-1406 ê lor ma Brah Krist deh. Nau ngoi ơm ta sambüt dja jêng nau ngoi Hêbro', kot ma boi dâng lě nau ta nau tâm rŋlăp ơm.

Sambüt Nau Ntōm ta Nau Kôranh Brah Ngoi, mboh nkoch ntōm njêng trôk njêng neh ntu, ntōm geh bunuyh ta neh ntu, ndrel ma ntōm geh phung ɓon lan Israel i ɓon lan Kôranh Brah nóm. Sambüt dja mboh nkoch ma ntōm geh nau tih ta bunuyh, ndrel ma nau mboh nkoch ma Kôranh Brah ntōm chuai bunuyh böh nau tě dôih yor ma nau tih khân păng jan.

Nau nti abă ta sambüt dja

Sambüt Nau Ntōm dja leo bunuyh ăn gῖt năl nau dâng nau doi Kôranh Brah nóm. Böh ntōm saõm saam, Păng lě njêng trôk, njêng neh ntu, ndrel ma ăn geh dâng lě ndo' ta neh ntu dja, jêh ri dâng lě ntil ndo' ta neh ntu dja gǔ ta nâm nau doi Kôranh Brah nóm. Tih ma bunuyh tõl nguai mâu iät nau đă Kôranh Brah nóm (NNt 3:1-6), ndri dâng geh nau tih tûp dâng lě bunuyh ta neh ntu dja. Jêh ri Kôranh Brah đă bunuyh ăn jan brah nkhât mpômpa, gay ma chuai khân păng böh nau tě dôih nkhât khân păng yor ma nau tih i nây, jêh ri Kôranh Brah jan nau

tâm rnglăp ndrel ma bunuyh a'bă. Kôranh Brah jan nau tâm rnglăp nây đah Ađăm (NNt 1:26-30; 2:15-17; 3:15), đah Nôê (NNt 9:11), nđáp ma đah Abrahăm (NNt 12:1-3). Nau tâm rnglăp đah Ađăm, ndrel ma nau tâm rnglăp đah Nôê, jêng nau tâm rnglăp đah ma dâng lě bunuyh jât năp tay. Ta nau tâm rnglăp đah Abrahăm i nây, Kôranh Brah ton ma păng, ăn nau geh jêng ma păng, ăn păng jêng du phung kuöng, ndrel ma ăn geh nau geh jêng ma dâng lě phung bunuyh ta neh ntu dja tă boh păng. Tă boh nkő 12 ta sambüt dja mboh nkoch ma rnăk vâl Abrahăm, ndrel ma kon sau păng. Tân a koi nau ton i nây geh ngän ta Brah Yêsu Krist i rnoi deh Abrahăm, jéh ri dâng lě bunuyh i nsing ma Brah Yêsu Krist geh nau geh jêng tă boh Kôranh Brah. Kêng lôch sambüt dja phung kon sau Abrahăm ê hō ôh jêng du phung kuöng, yon ma ta sambüt Nau Ngluh, nau ton dja lě geh ngän.

Nau nti a'bă jât ta sambüt dja, nti ma nau Kôranh Brah düt geh nau doi, nau röng Păng ma phung bunuyh, nau geh nau ūch ntröng Păng ma phung bunuyh, nau răp jăp, nau söng Păng, ndrel ma nau Păng tĕ dôih ma bunuyh jan tih, jéh ri rklaih bunuyh boh nau tĕ dôih yor ma nau yō nđach Păng.

Mboh nau khlay ta nkő ta sambüt dja

- 1:1—11:32 nau ntom trôk, ndrel ma neh ntu
- 1:1—2:3 nau njêng trôk, ndrel ma neh ntu
- 2:4—4:26 nau nkoch ma Ađăm, ndrel ma Éva, nau tih töl nguai, nau nkoch ma Kain, ndrel ma Épil

5:1—10:32 nau nkoch ma Nôê, ndrel ma nau
dak lêng dak дoнг

11:1—11:32 nau nkoch ma ѡон Baబil

12:1—50:26 nau nkoch Kôranh Brah kuăl u che
phung Israel ăn git năл, ndrel ma yók mbah
ma Păng.

12:1—25:18 nau nkoch ma Abrahăm

21:1—35:29 nau nkoch ma Isăk i kon
Abrahăm

25:19—37:1 nau nkoch ma Yakôp i sau
Abrahăm, dâng geh tĕ rnha «Israel».
Yakôp geh 12 nuyh kon bu klô, i nây jêng
geh 12 rnoi mpôl ta phung Israel.

37:2—50:26 nau nkoch ma Yôsep, jêng du
huê ta 12 nuyh kon Yakôp nây.

*Ntóm Kôranh Brah njêng neh ntu, ndrel ma
dâng lě ntil ndo*

¹ Boň ntóm saoм saam Kôranh Brah njêng
trôk, njêng neh ntu.*

² Nôk nây noh neh ntu ê hő geh ôh, hôм nsoyh
böng lahur, ngo chêk kôlăk ngän ta boň lő dak
jru, jêh ri Brah Huêng Ueh Kôranh Brah hän
rsong ta kalő dak ri.

³ Jêh ri Kôranh Brah lah: “Ăn geh ang” jêh ri
geh ang ngän ro.*

⁴ Kôranh Brah say ang i nây lě ueh jêh, jêh ri
Păng tâm nkhhah loi ang nây boň ngo.

⁵ Kôranh Brah kuăl ang i nây rnha «Nar», jêh
ri Păng kuăl đoнg ngo rnha «Măng», ta nây geh
măng geh ôi, i nây jêng nar tõl nguai.

---

* **1:1 1:1-2:** Yôp 26:7; 38; NMO 8; 33:6-9; 104; Yôh 1:1-4; KLê
1:15-17; Hêb 11:3; NTM 4:11; 21:1 * **1:3 1:3:** 2Kô 4:6

6 Jēh ri Kôranh Brah lah: “Ăn geh du mlōm rlat ta nklang n'gul dak gay ma tâm nkhah loi dak”.*

7 Ndri Kôranh Brah jan rlat i nây, gay ma tâm nkhah loi dak bōh dōng bōh lō, jēh ri geh kōt i nây ngän ro.

8 Jēh ri Kôranh Brah kuăl rlat i nây rnha «Trôk», ta nây geh măng geh ôi, i nây jêng nar tōl bar.

9 Jēh ri Kôranh Brah lah: “Dak i ta nâm trôk i nây än nsün gŭ du ntük, gay än mpol koh” jēh ri geh kōt i nây ngän ro.

10 Kôranh Brah kuăl koh i nây rnha «Neh», kuăl dak nsün i nây rnha «Dak văch dak văr», Kôranh Brah say lě ndor Păng njêng i nây ueh dadê jêh.

11 Jēh ri Kôranh Brah lah: “Ăn neh geh hon tōm si tōm gle rĕp ja i geh n'găr, tōm si tōm gle i geh play i geh n'găr hon tă bōh neh, geh lě ntil tâng ntil êng êng” jēh ri geh kōt i nây ngän ro.

12 Ta kalō neh păng geh hon pru tōm si tōm gle rĕp ja dâng lě ntil êng êng, ndrel ma tōm si tōm gle i geh play i geh n'găr. Kôranh Brah say lě ndor Păng njêng i nây ueh dadê jêh.

13 Ta nây geh măng geh ôi, i nây jêng nar tōl pe.

14 Jēh ri Kôranh Brah lah: “Ăn geh ndor ang êng êng ta kalō trôk, gay ma tâm nkhah loi nar đah măng, än ma blao kōp nar, khay, năm

15 ndrel ma ang ta neh ntu dja dōng” jēh ri geh kōt nây ngän ro.

* **1:6 1:6:** 2Pê 3:5

16 Ndø ang Kôranh Brah lě jêh njêng geh ndø ang kuöng kuöng bar mlöm ta kalø trôk, ndø ang i du mlöm ri dăng rlaø bu ma ang nôk nar, ndø ang đë đë ri ma ang nôk măng, n'ho ma Păng njêng đöng dâng lě mănh mbing.

17 Kôranh Brah tě ndø ang ta kalø trôk nây, gay ma ang ta neh ntu dja

18 ma ang ta nôk nar, ta nôk măng, gay ma tâm nkah ang boh ngo đöng, Kôranh Brah say lě ndø ang i nây ueh dadê jêh.

19 Ta nây geh măng geh ôi, i nây jêng nar töl puăñ.

20 Jêh ri Kôranh Brah lah: “Ta trôm dak ăn geh kât ka n'gla me re ăn ök rök, ta kalø trôk ăn geh siüm mpär đöng”.

21 Ndri Kôranh Brah njêng ka kuöng kuöng ngän rõ dak văch dak văr, ndrel ma dâng lě ndø i geh rêu geh n'hâm blao mpôt blao nslöng pâl re lînh vînh ta dak, tâng ntil êng êng ngän, dâng lě siüm nar geh tâng ntil êng êng đöng. Kôranh Brah say dâng lě ndø i nây ueh dadê jêh.

22 Jêh ri Kôranh Brah ăn nau geh jêng dâng lě ntil ndø i nây, Păng lah: “Ăn geh oh geh kon bâk rõ lam dak văch dak văr nây, siüm nar ăn geh oh geh kon bâk rõ ta neh ntu dja đöng”.

23 Ta nây geh măng geh ôi, i nây jêng nar töl präm.

24 Jêh ri Kôranh Brah lah: “Ta neh ntu dja ăn geh mpômpa (siüm) tâng ntil êng êng, mpômpa (siüm) ta þon, mpômpa (siüm) hung vor, mpômpa (siüm) ta bri” jêh ri geh kót nây ngän ro.

25 Kôranh Brah njêng mpômpa (siûm) ta bri, geh tâng ntil êng êng, mpômpa (siûm) ta þon tâng ntil êng êng, dâng lě mpômpa (siûm) i hung i vor ta neh ntu dja geh tâng ntil êng êng ðöng, Păng say dâng lě ntil ndø i nây ueh dadê jêh.

26 Jêh ri Kôranh Brah lah: “Ăn Bân jan kon bunuyh blao mân jêng kôranh tâm ban ma Bân Nôm kót Bân Nôm, ăn păng kôranh ma neh ntu dja, doiðah ma kât ka ta dak vâch dak vâr, siûm mpär ta kalø trôk, mpômpa (siûm) ta bri ta þon lam neh ntu, ndrel ma ăn păng doiðah dadê ðah dâng lě ntil ndø hung ndø vor ta neh ntu dja”.*

27 Kôranh Brah njêng kon bunuyh noh blao mân jêng kôranh tâm ban ma Păng Nôm ngän Kót Păng Nôm ngän ro
Kôranh Brah njêng khân păng ăn geh bu klô geh bu ur.*

28 Jêh ri Kôranh Brah ăn nau geh jêng ma khân păng, Păng lah: “Ăn bă oh rong kon bâk rờ lam neh ntu dja, ăn jêng kôranh ma neh ntu dja, jêh ri doiðah ma kât ka ta dak vâch dak vâr, siûm mpär ta kalø trôk, doiðah dâng lě rngôch mpômpa (siûm) i geh ta neh ntu dja”.*

29 Kôranh Brah lah jât: “Hơi khân ay may, uanh dja! Gâp njêng ăn geh dâng lě ntil rêu ja i geh n'gär hon lam neh ntu dja, ndrel ma dâng lě ntil tóm si tóm gle i geh play geh n'gär dja, gay ma ăn khân ay may sông sa”*

* **1:26 1:26:** NMO' 8:6-9; 1Kô 11:7   * **1:27 1:27:** 9:6; NNt 5:1-2;
Mat 19:4; Mar 10:6; KLê 3:10   * **1:28 1:28:** 9:7   * **1:29 1:29:**
9:2-3

30 jêh ri lě rngôch siŭm mpär kalo trôk, lě rngôch mpômpa (siŭm), dâng lě ntil ndø hung ndø vør, dâng lě ntil ndø i geh rêh geh n'hâm ta neh ntu dja, gâp än đöng rêp ja tōm si tōm gle dâng lě ntil dja pre ma kăp ma sa đöng" jêh ri păng geh kot nây ngăń ro.

31 Kôranh Brah uanh dâng lě rngôch ndø Păng njêng i nây noh, Păng say dâng lě ntil ndø Păng jan noh, lě ueh ngăń ro, ta nây geh măng geh ôi, i nây jêng nar tõl prao.*

2

1 Ndri trôk, neh ntu, lě rngôch ăp ntil ndø, lě rngôch ăp ntil mpômpa (siŭm), Kôranh Brah njêng jêh lě phiao dadê đöng.

2 Tât nar poh, Kôranh Brah jan lě ndø noh lě jêh lě phiao, jêh ri Păng gû dōm bah jan kar ta nar poh i nây.*

3 Kôranh Brah än nau geh jêng ta nar poh i nây, kôp nar i nây jêng nar khlay jêng nar kloh ueh, yorlah nar i nây Păng gû bah dâng lě ndø Păng jan Păng njêng noh.

4 Ndri nau nkoch ntōm geh trôk ntōm geh neh ntu.

Nkoch du tõjât nau Kôranh Brah njêng neh ntu

Boh nôk Brah Yêhôva njêng trôk, njêng neh ntu

5 tōm si ê hõ geh hon, ba du nkong ê hõ geh đöng, yorlah Brah Yêhôva ê hõ än geh dak mih

---

* **1:31 1:31:** 1Ti 4:4   * **2:2 2:2-3:** NNg 20:8-11; 31:16-17; Hêb 4:4, 9-10

tǔp ta neh ntu dja, bunuyh ma jan mir mâu hő geh đõng.

⁶ Geh dak lôh n'hôl tă boh neh đom bě lam neh ntu.

⁷ Jêh ri Brah Yêhôva sō neh môi jan mon du huê bunuyh*, Păng khôm n'hâm lăp rō trôm muh bunuyh i nây, jêh ri geh n'hâm geh suan, jêng rêu blu ndri păng heh.*

⁸ Brah Yêhôva än geh du mlöm mir ta bri Êđen, ta ntük mpeh ma lôh nar nây, jêh ri sō bunuyh i Păng mon jan noh leo gű ta ntük mir i nây.

⁹ Jêh ri Brah Yêhôva än tóm si tóm gle ăp ntil hon đeh pru tă boh neh, ueh ngăń uănh, ndrel ma geh play sa kah đõng. Ta nklang n'gul mir i nây geh tóm si bar tóm, tóm si i du tóm ri än ma nau rêu, tóm si i du tóm ri jât än ma git năł ndo ueh ndo djoh đõng.*

¹⁰ Geh du mlöm n'hong lôh tă boh bri Êđen hoch rō mir i nây, jêh ri n'hong i nây geh nchah puăñ ۆ n'hong đõng lôh boh n'hong i nây.

¹¹ Du mlöm n'hong rnha Pihün, hoch nkue nkuăch rō bri Havila, ntük bri i geh mayh.

¹² Mayh i lôh tă boh ntük i nây ueh ngăń, jêh ri geh đõng ntăk si bô kah, ndrel ma lŭ khlay rnha Đâykiâm†.

¹³ N'hong töl bar rnha Kihun, i hoch nkue nkuăch rō bri Kuh.

* ^{2:7 2:7:} Ta nau ngơi Hêbro bunuyh lah «Ađăm», neh lah «Ađama». Jêh ri «Ađăm» jêng rnha bunuyh töl nguai đõng.

* ^{2:7 2:7:} 3:19; Yôp 34:14-15; NMO 139:13-16; 1Kô 15:45-49

* ^{2:9 2:9:} 3:22; NTM 2:7; 22:2, 14, 19   † ^{2:12 2:12:} «Đâykiâm», mâu lah: «Unik».

14 N'hong töl pe rnha Hiđêkel‡, hoch mpeh ma lôh nar ma þon Asor. Jêh ri n'hong töl puǎn rnha Oprat.

15 Jêh ri Brah Yêhôva sō bunuyh i Păng jan mon noh än gǔ ta mir Êđen i nây, n'ho ma đă bunuyh i nây gǔ mât uănh đöng.

16 Brah Yêhôva đă bunuyh i nây, Păng lah: “Lě rngôch play si play gle ta mir dja may sa dadê mâu chrao vă

17 tih ma ta plăng tơm si än ma git năl ndo ueh ndo djoh, Gâp mâu ôh än may sa, mâu än may sa vă, lah may sa may khât nar nây ro”.*

18 Jêh ri Brah Yêhôva mân êng: “Lah än bunuyh dja gǔ du huê êng lich ueh ôh, lah ndri Gâp jan tay du huê bunuyh jât än ma păng gǔ ndrel tâm kôl băl”.

19 Nôk Brah Yêhôva njêng mpômpa (siüm) dâng lě noh, Păng sō neh mon ăp ntil mpômpa (siüm) ta neh ntu, ăp ntil siüm mpär ta kalô trôk. Jêh ri Brah Yêhôva leo dâng lě mpômpa (siüm) i nây ma bunuyh, yorlah Brah Yêhôva ūch git a morm bunuyh i nây tě rnha än ma mpômpa (siüm) dâng lě i nây, jêh ri mpômpa (siüm) dâng lě geh rnha tâng bunuyh tě rnha än.

20 Bunuyh tě rnha lě rngôch mpômpa (siüm) ta bri, ta þon, ndrel ma siüm mpär ta kalô trôk đöng. Yon ma mâu ôh say geh du ntil ndo ma blao tâm kôl bunuyh§ i nây, ma blao gǔ ndrel păng.

‡ **2:14 2:14:** «Hiđêkel» geh rnha êng rnha Thigrih đöng. * **2:17**

2:17: Rôm 6:23   § **2:20 2:20:** «Bunuyh», mâu lah: «Ađăm».

21 Ndri Brah Yêhôva än bunuyh i nây lêt bêch,
Brah Yêhôva sō du mlöm nting payh bunuyh i
nây, jêh ri njâr loi mlay än jâr.

22 Nting payh i Brah Yêhôva sō tă boħ bunuyh
i nây Păng jan jêng bu ur, jêh ri leo bu ur i nây
än ma bunuyh bu klô i nây noħ.

23 Bunuyh i nây lah:
“Bunuyh dja ro nting i sō tă boħ nting gâp
Mlay i sō tă boħ mlay gâp
Gâp kuăl păng rnha «Bu ur»

Yorlah păng noħ lôh tă boħ bu klô*.
24 Yor ma kót ndri dâng bu klô lôh du boħ me bō,
hăñ gű a ur, jêh ri bar hê khân păng nây jêng ur
sai jêng du rŋlay sák.*

25 Nôk nây lě bar hê ur sai khân păng nây gű
lahôk, mâu geh nau đít prêng đẽ ro.

3

Ntóm geh nau tih bunuyh

1 Ntóm noħ geh du mlöm bêh jêng mpômpa
(siǔm) bri, păng blao rläm nau rlao bu, đah ma
mpômpa (siǔm) aħħā ēng ta bri i Brah Yêhôva lě
jêh njêng. Geh du nar bêh nây ôp ma bu ur i nây:
“Hơi yôh, ngǎn lah Kôranh Brah lah noħ: «Mâu
än khân ay may sa play dâng lě ta mir dja?»”*

2 Bu ur i nây oħ ma păng: “Lich ndri ôħ, play
ta mir dja Kôranh Brah än hēn sa dadē,

3 tóm play i nklang mir i nây du tóm dōm,
Kôranh Brah lah: «Play tóm si i nklang mir i nây

* **2:23 2:23:** Ta nau ngoi Hêbro, bu klô lah «Ih», bu ur lah
«Ihsa». * **2:24 2:24:** Mat 19:5-6; Mar 10:7, 8; 1Kô 6:16; Eph

5:28, 31-32 * **3:1 3:1:** NTM 12:9; 20:2

mâu ôh ăn khân ay may sa, mâu ôh ăn khân ay may pah, lah sa lah pah khân ay may mra khât ro», ndri lah pre noh”.

⁴ Bêh lah ma bu ur i nây jât: “Mâu khât ôh yôh, khân ay may mâu khât vă.

⁵ Kôranh Brah Păng git, lah khân ay may sa, măt mra ang, ri mơ dâng khân ay may jêng tâm ban ma Kôranh Brah nóm, git năl ndo' ueh ndo' djoh đöng ē”.

⁶ Jêh ri bu ur i nây say play si i nây dŭm ueh ngă̄n, ūch ma sa ro, păng kóñh geh nau git blao i ri, n'ho ma tât păng pĕ sa. I sai păng gű đah păng nóm ta nây đöng, jêh ri pă ăn i sai păng sa, i sai păng sa đöng.

⁷ Jêh sa play i nây, măt khân păng say ang ngă̄n ro, n'ho ma git lah sák khân păng nóm gű lahôk đöng, jêh ri khân păng pĕ n'ha Rvijâng tâm nkrép jan bok gay ma mbăn sák jän khân păng nóm.

⁸ Tât nar vet nsrinh rinh ndik rngêt nây, khân păng tăng nteh Brah Yêhôva hă̄n brõ rō mir nây, khân păng du nchuät krap ta nâm tóm si ta mir nây ro, gay ma loi ăn Brah Yêhôva say.*

⁹ Jêh ri Brah Yêhôva kuăl i sai ri: “Hoi Ađăm*, ah may hiօ?”*

¹⁰ Păng oħ: “Gáp tăng May hă̄n rō mir nây, gáp klach nsör ngă̄n, yorlah gáp noh gű sák lahôk dóm, kót ndri dâng gáp krap Kôranh Brah mê”.

---

* **3:8 3:8:** NMO' 139:7-10; Yêr 23:24   * **3:9 3:9:** «Hoi Ađăm», mâu lah: «Hoi bunuyh», ta nau ngoi Hêbro' «Ađăm» rnha «Bunuyh» đöng.   * **3:9 3:9:** 2:7

¹¹ Brah Yêhôva ôp jât: “Bu moh mbôh ma may, dâng may gît lah gû lahôk? Gît may geh sa play si i Gâp buay mâu än may sa noh mâu?”

¹² Adđám† oħ: “Bu ur i May än gû ndrel gâp noh, pâng än play i nây ma gâp, jêh ri gâp sa đõng”.

¹³ Jêh ri Brah Yêhôva lah bu ur i nây: “Moh jan ay kót ndri ri?” Bu ur i nây oħ: “Bêh de mbrôh đă gâp sa, dâng gâp sa play si i nây noh, Kôranh Brah mêt”.*

¹⁴ Brah Yêhôva lah bêh:
“Yor ma may jan nday

Dâng lě mpômpa (siüm) aħba ēng
I ta bri ta þon
Du mlõm may dja Gâp rtáp än may brô hung ma
ndül
Ndrel ma sa ler neh
Du njär nau rêm may.

¹⁵ Jêh ri Gâp än geh nau tâm loh may, đah bu ur
i nây

Ndrel ma rnoi deh bu ur i nây, đah ma i kon
sau may tay đõng

Rnoi deh pâng tay mra jot bôk may
Jêh ri may tay mra chôk rmäng iär rnoi deh
pâng đõng”.*

¹⁶ Jêh ri Brah Yêhôva lah ma bu ur i nây đõng:
“Dôl ay gû oh Gâp än ay geh nau jêr hô rlao jât
Ay geh nau ji ndül hô ngän ro

Nuih n'hâm ay mra ūch ngän mât bôk sai ay‡

† **3:12 3:12:** «Adđám», mâu lah: «Bunuyh». * **3:13 3:13:** 2Kô

11:3; 1Ti 2:14 * **3:15 3:15:** NTM 12:17 ‡ **3:16 3:16:** «Nuih n'hâm ay mra ūch ngän mât bôk sai ay», mâu lah: «Nuih n'hâm ay ūch sai ay hô đõng».

Tih ma sai ay mât bôk ay".*

¹⁷ Jêh ri Brah Yêhôva lah Ađăm đōng:

“Gâp rtăp neh dja, mâu ôh än geh jêng

Yor ma may iăt nau ur may sa play bôh tōm
si i Gâp mâu än sa nây noh

Ndri dâng may joi ndơ sông sa pök neh roah
rganh ăp nar du njăr nau rêm may.”*

¹⁸ Jêh ri may sông sa ndơ i hon lôh tă bôh bri
bôh mir

Yor ma neh hon rêm hon lok đōng

¹⁹ May jan kar lôh rhal pal mlay ngän

Ri mơ geh ndơ sông sa ma siäm sâk tât khât
nkre ma lêk tay ta neh

Yorlah Gâp sô mon may noh tă bôh neh môi
Kot ndri may mra jêng tay neh môi kot öm
đōng”.*

²⁰ Jêh ri Ađăm tĕ rnha ur păng i nây kuăl lah
«Êva»§, yorlah păng noh i mĕ dâng lĕ rngôch
bunuyh.

²¹ Jêh ri Brah Yêhôva sô ntô mpômpa (siüm)
soram jan bok ao soram nsoh än ma khân păng.

²² Brah Yêhôva lah êng Păng Nôm: “Abao’ ri
bunuyh jêng tâm ban ma Bân, lĕ git năl ndơ ueh
ndơ djoh, lah ndri gay ma loi än khân păng geh
nau rêm n’ho ro, loi ôh än khân păng pĕ sa tay
play tōm si än nau rêm”.*

²³ Ndri dâng Brah Yêhôva ntrüt mproh khân
păng du lôh bôh mir Êđen nây, än khân păng gû

* 3:16 3:16: Eph 5:22-23

* 3:17 3:17: Hêb 6:8

* 3:19 3:19:

NMO 103:14; KNN 3:20; 12:7

§ 3:20 3:20: Ta nau ngoi Hêbro

nteh rnha «Êva» tâm ban ma nteh «Nau rêm».

* 3:22 3:22:

NTM 22:14

ntük êng, jan mir pök neh i Brah Yêhôva sō mon njêng khân păng noh.

²⁴ Jêh ntrüt mproh khân păng du lôh bôh mir Êđen i nây, Brah Yêhôva än tông păr Chérupin*, ndrel ma đao ڏnh rvao njrăng trong, kăp bôh mpeh lôh nar mir Êđen nây, gay ma loi ôh än bunuyh plő tay ta tōm si i än nau rêu n'ho ro.

4

Kain nkhât i oh păng

¹ Jêh ri Adăm gű đah Êva i ur păng ri, Êva ntreo gű oh geh kon nguai, jêh ri Êva lah: “Dja Brah Yêhôva än gâp geh du huê kon bu klô, gâp be tě rnha păng «Kain*»”.

² Jêh ri păng geh tay du huê kon bu klô jât, păng tě rnha Abel. Tât khân păng lě ndăm, i oh ri bunuyh chiăp be biăp, i nô ri bunuyh jan mir.

³ Geh du nar i nô sō ƀă ndơ i geh tă bôh mir păng nōm nây, jêh ri ndjôt nhhør än ma Brah Yêhôva.

⁴ Lõng i oh ri nhhør đöng, păng sō i kon dak bôk ta phung mpômpa (siümüz) i pre chiăp nây ƀă, ndrel ma i ngi ta săk, jêh ri păng nhhør än ma Brah Yêhôva. Nôk păng nhhør nây, Brah Yêhôva răm ngăń ma păng, ndrel ma ndơ nhhør păng nây.*

---

* **3:24 3:24:** «Tông păr chérupin», păng i bunuyh du mpôl gű ta kalor trôk, gű jan kar ma Kôranh Brah nōm. * **4:1 4:1:** Ta nau ngoi Hêbro' Êva lah: «...Gâp đon kon bu klô nguai...», ta nau ngoi nây «Đơn» jêng tâm ban rnha «Kain». * **4:4 4:4:** Hêb 11:4

5 Tih ma Kain i nô păng ri, Brah Yêhôva mâu răm ôh, ndrel ma ndor nhhor păng. Ndri dâng Kain nuih hô ngän, muh măt păng chăng rhönh.

6 Brah Yêhôva lah ma păng: “Hơi Kain, moh nuih may i nây? Moh jan muh măt may chăng rhönh nây mĕh?

7 Lah may jan ueh, geh nau răm ngän, lah may mâu ôh jan ueh, jan nkhơng ndor djoh chrao, nau djoh i nây păng gŭ kăp ta bôk mpông may nây, tâm ban ma yao gŭ nsan kăp sa hêk du mlöm mpômpa (siüm). Ndor djoh ūch jan kôranh kăp đă may jan djoh, lah ndri än may doi đah nau djoh i nây hõm”.*

8 Kah du nar nây, Kain jă i oh păng nây hăń lôh a mir. Tân ta mir ri, Kain rdôh nkhât loi oh păng nây tân khât ro.*

9 Jêh ri Brah Yêhôva ôp: “Hơi Kain, ah oh may nây mĕh?” Kain oh: “Gît eh, gâp mâu gît ôh Kôranh Brah mĕ, gâp gît ma bunuyh măt păng lah?”

10 Jêh ri Brah Yêhôva lah: “Moh si kô may jan kot nây mĕh? Yorlah mham oh may i may nkhât noh hoch ta neh, mham i nây tâm ban ma nter kuăl đă Gâp kôh may ngän.”

11 Ađao ri Gâp rtăp may, ntrüt may du lôh ngai tă boh ntük neh dja ngän ro, boh ntük neh i mham oh may hoch dja noh.*

12 May tay lôh mir jan sre, mâu ôh geh mâu ôh jêng ma may đõng, may gŭ rêu n'glă n'glot lam ntük dja ntük ri”.

* **4:7 4:7:** Rôm 6:12 * **4:8 4:8:** Mat 23:35; Luk 11:51; 1Yô 3:12-15

* **4:10 4:10:** Hêb 12:24 * **4:11 4:11:** NKJ 35:33

¹³ Kain ơh: “O’ Kôranh Brah, dôih May tě ma gâp dja jök ngän, Kôranh Brah mê, gâp mâu ôh doi dôr.

¹⁴ Lõng nar dja May ntrüt gâp du boh ntük neh dja, du ngai boh mät May đõng, gâp gු rêu n'glă n'glot lam ntük dja ntük ri, lah geh bu máp, bu mra nkhât gâp ngän ro”.

¹⁵ Brah Yêhôva ơh: “Mâu ôh, lah bu nkhât may, Gâp mra plöng päng poh tō”[†]. Jêh ri Brah Yêhôva pla kep du mlöm ndo’ ta kalor Kain nây, gay ma loi ôh ăn bu lóh nkhât päng.

¹⁶ Jêh ri Kain du lôh boh nây, päng du boh mät Brah Yêhôva ngän, gු ta ntük bri Nôt mpeh lôh nar ma ntük Éđen, ndri päng Kain i ri heh.

Rnoi deh Kain

¹⁷ Jêh ri Kain gු đah i ur päng ri, ur päng ntreo gු oh du huê kon bu klô, rnha Hêñök. Jêh ri päng jan du mlöm ɓon, päng kuăl ɓon i nây Hêñök kot rnha kon päng nóm đõng.

¹⁸ Jêh ri Hêñök geh kon bu klô rnha Irat‡, Irat bă Mhuiael, Mhuiael bă Matusael, Matusael bă Lamék.

¹⁹ Lamék geh ur bar, ur tōm rnha Ađa, ur chông rnha Sila.

²⁰ Ađa geh bar ጀ kon, i nô rnha Yapal, päng i bunuyh dak bôk gු ta chun, gු chiăp ta ntük dja ntük ri.

²¹ I oh Yapal, rnha Yupal, päng i bunuyh dak bôk nkrêh ndo’ tâm ban ma gong rêng, ndrel ma ôh ndo’ tâm ban ma rlet.

---

† 4:15 4:15: «Gâp mra plöng päng poh tō», mâu lah: «Gâp tě dôih päng poh tō». ‡ 4:18 4:18: Ta nkoch yao lah mâu geh moh «Bu ur» git lah bu klô ro.

²² Jêh ri Sila geh kon đöng, rnha Tupal-kain, păng i bunuyh dak bôk blao drep chiăr kông, ndrel ma loyh. Oh bu ur Tupal-kain, rnha Naama.

²³ Jêh ri Lamêk lah ma lě bar hê i ur păng nây: "Hơi Ađa, Sila, khân ay iăt nau gâp hő!

Hơi khân ay, rkêng hőm tôr iăt nau gâp ngoi mbram ma git!

Gâp nkhât bunuyh du huê bu klô, yorlah păng noh jan ăn gâp geh sôt

Gâp nkhât du huê bu ndăm, yor ma păng lơh gâp bür.*

²⁴ Lah bu nkhât du huê Kain, bu mra plong nkhât poħ tő

Yon ma lah bu nkhât Lamêk, ăn plong nkhât tât 77 tő ngän ro".

²⁵ Ađăm hôm gű đah ur păng jât, jêh ri ur păng gű oh tay du huê kon bu klô, păng lah: "Kon dja Kôranh Brah ăn tay ma gâp, gay ma ntrő Abel i Kain de nkhât noh" kót ndri rnha păng «Sêt§».

²⁶ Jêh ri Sêt bă du huê kon bu klô, păng rnha kon i nây Ênôs. Ntöm boħ nây bu kuăl Kôranh Brah: «Brah Yêhôva», nôk bu yoħ mbah Păng.

5

Nau nkoch yao ntöm boħ Ađăm tât ma kon Nôē

¹ Dja nau mbch nkoch rnoi deh Ađäm.

Nôk Kôranh Brah njêng bunuyh noh, Kôranh Brah njêng khân păng kót Păng Nôm ngän.*

---

* **4:23 4:23:** KLê 24:19-20   § **4:25 4:25:** Ta nau ngoi Hêbro
«Ăn» jêng tâm ban rnha «Sêt».   * **5:1 5:1:** NNt 1:27-28

² Kôranh Brah njêng khân păng geh bu klô bu ur, ta nar nây Kôranh Brah tě rnha khân păng «Bunuyh», jêh ri ān nau geh jêng ma khân păng đōng.*

³ Tân Ađăm geh 130 năm, păng bă du huê kon bu klô tâm ban ma păng nơm kot păng nơm ngǎn, jêh ri Ađăm tě rnha păng «Sêt».

⁴ Jêh păng bă Sêt nây, boh koi nây păng hôm rêu geh 800 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đōng.

⁵ Păng rêu dâng lě geh 930 năm, jêh ri khât.

⁶ Tân Sêt geh 105 năm, păng bă Ênôs*.

⁷ Jêh păng bă Ênôs i nây, păng rêu geh 807 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đōng.

⁸ Păng rêu dâng lě geh 912 năm, jêh ri khât.

⁹ Tân Ênôs geh 90 năm, păng bă Khênan.

¹⁰ Jêh păng bă Khênan i nây, păng rêu geh 815 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đōng.

¹¹ Păng rêu dâng lě geh 905 năm, jêh ri khât.

¹² Tân Khênan geh 70 năm, păng bă Mhalêlel.

¹³ Jêh păng bă Mhalêlel i nây, păng rêu geh 840 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đōng.

¹⁴ Păng rêu dâng lě geh 910 năm, jêh ri khât.

¹⁵ Tân Mhalêlel geh 65 năm, păng bă Yarêt.

---

* **5:2 5:2:** Mat 19:4; Mar 10:6   * **5:6 5:6:** Lě nau ta nkoch yao dja lah mâu mboh n'hêl lah bu ur, lě bunuyh i nây jêng bu klô dadê.

¹⁶ Jêh păng bă Yarêt i nây, păng rêh geh 830 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đöng.

¹⁷ Păng rêh dâng lě geh 895 năm, jêh ri khât.

¹⁸ Tât Yarêt geh 162 năm, păng bă Hêñök.

¹⁹ Jêh păng bă Hêñök i nây, păng rêh geh 800 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đöng.

²⁰ Păng rêh dâng lě geh 962 năm, jêh ri khât.

²¹ Tât Hêñök geh 65 năm, păng bă Mâthusalah.

²² Jêh păng bă Mâthusalah i nây, păng gŭ tâm dêh tâm dăch đah Kôranh Brah, ndrel ma iăt nau Păng đöng geh 300 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đöng.

²³ Păng rêh dâng lě geh 365 năm.*

²⁴ Hêñök gŭ tâm dêh tâm dăch iăt nau Kôranh Brah ngän, jêh ri păng roh klök boh neh ntu dja, yorlah Kôranh Brah sō gŭ ndrel Păng Nôm.*

²⁵ Tât Mâthusalah geh 187 năm, păng bă Lamék.

²⁶ Jêh păng bă Lamék i nây, păng rêh geh 782 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đöng.

²⁷ Păng rêh dâng lě geh 969 năm, jêh ri khât.

²⁸ Tât Lamék geh 182 năm, păng bă du huê kon bu klô

²⁹ păng tĕ rnha kon i nây «Nôê», păng lah: “Kon dja păng mra kôl bonh leng lě nau kar jér

* **5:23 5:23-24:** Hêb 11:5

* **5:24 5:24:** Hêb 11:5; Yuđ 1:14

hên, lě nau rōah hên jan mir, tă boh Brah Yêhôva de rtăp neh i dja noh”[†].

³⁰ Jêh păng bă Nôê i nây, păng rĕh geh 595 năm jât, n'ho păng bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đõng.

³¹ Păng rĕh dâng lě geh 777 năm, jêh ri păng khât.

³² Tât Nôê geh 500 năm, păng bă kon pe ጀ, Sîm, Hăm, ndrel ma Yaphet.

6

Dak lêng dak đong düt kuöng

Bunuyh jan djoh hô ngän ta neh ntu dja

¹ Jêh ri bunuyh ta neh ntu lơ ma ök lơ ma ök ngän, khân păng bă kon bu ur*

² jêh ri kon bu klô brah* say kon bu ur bunuyh ueh ueh ngän, khân păng leo băl sō ur, sō bu ma he ro.

³ Jêh Brah Yêhôva say khân păng jan kót nây, jêh ri păng ngoi êng săk Păng nòm: “Huêng Gáp mâu hôm ôh gŭ n'ho ro ta bunuyh, yorlah săk khân păng noh mra khât, kót nây dâng Gáp än khân păng rĕh düt ta 120 năm dörm”.

⁴ Ta nök nây noh, geh bunuyh săk jän kuöng kuöng ngän ta neh ntu dja, tât a koi nây hôm e geh đõng. Khân păng i nây i kon tă boh kon

† 5:29 5:29: Rnha «Nôê» ta nau ngoi Hêbro tâm ban ma «Bонг leng». * 6:1 6:1: Yôp 1:6; 2:1 * 6:2 6:2: «Kon bu klô brah», mâu lah: «Kon bu klô Kôranh Brah». Bân añaơ dja mâu hôm git n'hêl moh geh nau khlay ta nau i nây, geh bunuyh aăă mân lah ngoi ma tông păr, geh bunuyh aăă mân lah ngoi ma bunuyh i geh nau doi kuöng.

brah sō ur sai đah bu ur bunuyh noh, khân păng noh dăng dăng ngăñ tâm lóh, kót ndri dâng geh rnôk kăl e noh bu lú khân păng hô ngăñ.*

⁵ Jêh ri Brah Yêhôva say nau tih bunuyh jan ta neh ntu dja hô ngăñ, nuih n'hâm nau mân khân păng noh ūch jan ndơ düt djoh nâng ngăñ.*

⁶ Brah Yêhôva rŋgot ngăñ ta nuih n'hâm, Păng nduih tőr lăñ njêng bunuyh ta neh ntu dja noh.

⁷ Păng lah êng sâk Păng Nòm: “Gâp mra lóh hêng loi bunuyh i Gâp njêng än lě boh neh ntu dja bôt, ntóm boh bunuyh tât ma mpômpa (siûm) ta bri ta bon, siûm mpär ta kalor trôk, ndrel ma ăp ntil mpômpa (siûm) hung vor ta neh ntu dja, yorlah Gâp nhhuach lăñ njêng păng noh”.

⁸ Yon ma geh du huê bu klô rnha păng Nôê, Brah Yêhôva di nuih n'hâm ma păng.*

Kôranh Brah mât rong rnăk vâl Nôê

⁹ Dja nkoch nau rêu jêng Nôê. Ta rnôk Nôê nây noh, geh du huê păng dơm bunuyh ueh bunuyh söng, mâu ôh say geh dôih ta păng. Păng iăt nau Kôranh Brah ngăñ.*

¹⁰ Nôê bă kon bu klô pe Ꮤ, rnha khân păng Sîm, Hăm, ndrel ma Yaphet.

¹¹ Nôk nây bunuyh ta neh ntu dja djoh mhík dadê ngăñ ta năp mât Kôranh Brah, khân păng jan djoh ök ntil ngăñ, hăt janh tâm lóh tâm nkhât hô ngăñ.

---

* **6:4 6:4:** NKô 13:33   * **6:5 6:5:** 8:21; NMO 14:3; 51:7; Mat 24:37-39; Luk 17:26; Rôm 1:28-32; 3:23; 1Pê 3:20   * **6:8 6:8:** Hêb 11:7   * **6:9 6:9:** 2Pê 2:5

¹² Kôranh Brah say neh ntu djoh lě phiao, yorlah bunuyh dâng lě ta neh ntu dja noh, khân pâng jan djoh mhîk dadê ngän.

¹³ Jêh ri Kôranh Brah lah ma Nôê: "Hơi Nôê, Gâp lě ūch nkhât loi dâng lě ndo i geh nau rêm ta neh ntu dja mě, yorlah bunuyh lam neh ntu dja, khân pâng jan djoh ök ntil ngän, hât janh tâm lôh tâm nkhât hô ngän. Ô, Gâp mra lôh loi khân pâng än hêng lě phiao, ndrel ma lě ndo ta neh ntu dja ro".*

¹⁴ "A ao ri G p đ  may jan du ml m duk än d t ku ng, jan ma t m si i ueh, j h ri s o nt k chai l r b h dih b h tr m duk i n y  n j r, ndrel ma jan jr   n  k ta tr m duk n y  ng.".

¹⁵  n may jan k t n  : Jong  n geh 300 h t, huy 50 h t, i pr h 30 h t.

¹⁶ J h ri jan chor b h l r duk n y, pr h du h t. Rong jan mp ng  n b h mp ng, j h ri jan duk i n y  n geh t m rd p, du d p b h  ng, du d p ta nklang, du d p b h l r.

¹⁷ J h ri G p mra  n geh dak l ng dak  ng lam neh ntu dja,  n dak b k l r rng ch ndo i geh nau r m i geh n'h m ta b h  ng tr k dja. L  ndo geh ta neh ntu dja mra kh t l r phiao.

¹⁸ Y n ma G p h m t m r gl p ma may nanao, may mra l p ta tr m duk n y, ndrel ur may kon may m n may.*

¹⁹ J h ri  n may s o leo mp mpa (si m) bar bar dâng l r ntil mpômpa (si m),  n may s o me nguai nku ng nguai  n l p ta tr m duk n y dad , gay ma geh klah nau r m ndrel may  ng.

---

* 6:13 6:13: 9:11   * 6:18 6:18: 9:9-11

²⁰ Păng mra ran văch ta may bar bar ro, dâng lě ntil mpômpa (siŭm) tâng ntil êng êng, siŭm mpăr ta kalơ trôk, mpômpa (siŭm) ta bri ta þon, ndrel ma äp ntil mpômpa (siŭm) hung vor ta neh ntu dja, gay ma geh klahi nau rêh.

²¹ Jêh ri sô ndjôt lě ndo i may vay sông sa prăp än ma may nôm, ndrel ma mpa, ma än mpômpa (siŭm) dâng lě i nây đöng”.

²² Nôê jan kot nây ngän ro, păng jan jêh lě phiao tâng nau Kôranh Brah ðă ma păng nây noh.*

7

Nôê lăp gŭ ta trôm duk kuöng

¹ Jêh ri Brah Yêhôva lah ma Nôê: “Hoi Nôê, leo rnăk vâl may, lăp gŭ ta trôm duk kuöng i nây ndrel may nôm, yorlah dâng lě rngôch bunuyh ta neh ntu dja, Gâp say du huê may dôm bunuyh ueh bunuyh söng.

² Jêh ri än may sô leo mpômpa (siŭm) i kôp kloh jêng mpômpa (siŭm) i khân may doi nhhoř ma Gâp, me poř ጀ nkuöng poř ጀ, mpômpa (siŭm) i kôp mâu kloh may sô leo me nguai nkuöng nguai hō*

³ may leo đöng siŭm mpăr kalơ trôk me poř ጀ nkuöng poř ጀ, dâng lě äp ntil i nây, gay ma rong ntil ta neh ntu dja.

⁴ Yorlah hôm poř nar jât Gâp än geh mih ta neh ntu dja puăñ jât năng puăñ jât nar, gay ma

---

* 6:22 6:22: Hêb 11:7   * 7:2 7:2-3: KLê 11; NVa 14:3-21

lôh hêng lói än lě rngôch ndo i geh nau rêh i Gâp
lě njêng, än lě boh neh ntu dja ro”.

⁵ Nôê jan jêh lě phiao tâng nau Brah Yêhôva
đă ma păng noh.

⁶ Nôk geh dak lêng dak đong i nây ta neh ntu,
Nôê lě geh 600 năm jêh.

⁷ Păng lăp gû ta trôm duk kuöng i ri, ur păng,
kon păng, ndrel ma män păng đöng, gay ma
klaih boh dak lêng dak đong i nây.*

⁸ Geh mpômpa (siüm) i kôp kloh, mpômpa
(siüm) i kôp mâu kloh, siüm mpär kalø trôk,
ndrel ma ăp ntil mpômpa (siüm) i hung vor ta
neh ntu dja đöng

⁹ brô ma bar ma bar ngän ro boh ri tât ta ntük
Nôê nây, geh me geh nkuöng lăp ta trôm duk ri,
tâng kot nau Kôranh Brah đă ma păng nây noh.*

¹⁰ Tât poh nar boh koi nây, dak lêng dak đong
ntóm rlap lam neh ntu dja.

¹¹ Ta năm Nôê i geh 600 năm, khay bar nar
17 ta nar i nây ro dâng lě tu dak ntóm lôh rdôl
tă boh đöng ri dadê, jêh ri ta kalø trôk geh mih
ntöng ngän, tâm ban ma połk mpông bloh.*

¹² Mih nhukt ta neh ntu dja 40 năng 40 nar
ngän.

¹³ Nar i nây đöng Nôê, ndrel ma kon bu klô
păng, Sîm, Häm, Yaphet, ur păng, jêh ri män
păng pe nuyh lăp gû ta trôm duk ri dadê

¹⁴ ndrel ma lě ăp ntil mpômpa (siüm) ta bri
ta þon, mpômpa (siüm) hung vor ta neh ntu dja,

* **7:7 7:7:** Mat 24:38, 39; Luk 17:27; 1Pê 3:20   * **7:9 7:9:** 6:19-20

* **7:11 7:11:** 2Pê 3:6

siǔm mpär ta kalɔ trôk, lě ndɔ i geh nar, lăp dadê đöng.

¹⁵ Dâng lě ndɔ i geh nau rēh nây noh păng brō boh ri ma bar ma bar ro, gǔ ndrel Nôê ta trôm duk ri.

¹⁶ Ap ntil ndɔ i geh nau rēh, geh me, geh nkuöng, păng lăp gǔ ta trôm duk ri dadê, tâng kot nau Kôranh Brah đă ma Nôê noh, jêh ri Brah Yêhôva nōm ntâl mpông duk i nây ro.

¹⁷ Jêh ri mih geh 40 năng 40 nar. Dak lêng dak döng rlap lam neh ntu dja hao têh ngän, tât ma duk i nây n'hông mpüp boh lɔr neh ri.

¹⁸ Dak lêng dak döng i ri lɔr ma hao têh lɔr ma kuöng lɔr ma jru ngän, duk i ri n'hông boh lɔr dak ri.

¹⁹ Hao têh dak lɔr ma kuöng lɔr ma kuöng ta kalɔr neh ntu dja, tât ma bük ndöp lě phiao yôk i prêh prêh dâng lě boh döng trôk dja.

²⁰ Dak hao têh tât ma bäm rlaor boh lɔr yôk i nây 15 hât jât.

²¹ Jêh ri lě rngôch ndɔ i geh nau rēh ta neh ntu dja, dâng siǔm mpär kalɔ trôk, dâng mpômpa (siǔm) ta þon ta bri, lě rngôch mpômpa (siǔm) hung vor lam neh ntu dja, ndrel ma lě rngôch bunuyh khât lě phiao.

²² Lě ndɔ i blao n'hao n'hâm, i gǔ rēh ta kalɔr neh ntu dja khât dadê.

²³ Brah Yêhôva lɔr hêng loi lě ndɔ i geh nau rēh boh neh ntu dja, nōm boh bunuyh tât ma mpômpa (siǔm) ta bri ta þon, mpômpa (siǔm) hung vor, tât ma siǔm mpär kalɔ trôk än roh lě phiao, hôm e Nôê, ndrel ma bu moh i gǔ ta trôm

duk ndrel păng, dah ri dōm.*

²⁴ Jēh ri dak lêng dak dōng kuōng ta neh ntu dja geh 150 nar.

8

Nôê lôh tă boh duk kuōng

¹ Jēh ri Kôranh Brah hôm kah gít ma Nôê, ndrel ma lě mpômpa (siûm) i gû ta trôm duk ndrel păng nây, kót ndri Kôranh Brah än geh sial khôm ta neh ntu dja, jêh ri dak ntōm djoh djhüp.

² Dâng lě tu dak i lôh rdôl tă boh ntük jru ri, ndrel ma i kót mpông bloh kalô trôk rdôl än jâr, mih bah đöng.

³ Dak ta neh ntu dja ntōm djoh du tő đẽ du tő đẽ, tât 150 nar păng ntōm djoh.

⁴ Ta nar 17 khay po'h duk i nây khan ta kalô yôk Ararat.

⁵ Dak hôm djoh đẽ djoh đẽ tât khay jât, ta nar nguai khay jât i nây, nar nây Nôê ntōm mpôl say yôk.

⁶ Jõ 40 nar boh koi nây, Nôê põ mpông bloh duk i păng jan noh

⁷ bōk du mlöm ndak. Ndak i nây mpär năp mpär koi n'ho ma tât suăt dak.

⁸ Jēh ri păng bōk đöng du mlöm plük, gay ma gít lah dak lě suăt mâu lah ê hõ.

⁹ Plük i nây mpär joi ntük ma dröm mâu geh ôh, yorlah dak hôm lam neh ntu dja, jêh ri plۆ tay a Nôê dja, păng nta ti nhüp plük i nây nglăp tay ta trôm duk ndrel păng nōm jât.

---

* **7:23 7:23:** 2Pê 2:5; 3:5-6

10 Nôê kōp tât pōh nar jât, jêh ri păng þók tay plük i nây du tőjât lôh bōh trôm duk nây.

11 Tât kêng mă̄ng plük i nây plő̄ a păng nōm dja, yi, nkre ma gleng nkür tōm si Ôlive đōng. Köt ndri dâng Nôê git lah dak lě suăt jêh.

12 Păng kōp hōm pōh nar jât, jêh ri păng þók tay plük i nây, tih ma mâu hōm ôh say plük plő̄ a păng.

13 Nôk Nôê geh 601 nă̄m, nar nguai khay nguai, nă̄m i nây dak suăt lě phiao bōh neh ntu dja. Jêh ri Nôê plôk chor duk, lõng păng say mpôl neh dadê.

14 Ta nar 27 khay bar, nar i nây neh sōh lě phiao ta kalôr neh ntu dja.

15 Nôk nây Kôranh Brah ngói ma Nôê:

16 “Hơi Nôê, may lôh bōh duk nây hōm, ur may, kon may, ndrel ma mă̄n may.

17 Jêh ri may nglôh ăp ntil mpômpa (siûm) i gû ndrel may nōm ta trôm duk nây đōng, dâng siûm mpär kalô trôk, dâng lě mpômpa (siûm) ta bri ta þon, mpômpa (siûm) hung vor ta neh ntu, lôh a dih to, ăn ma geh oh geh kon bâk rő̄ lam neh ntu dja”.*

18 Jêh ri Nôê, ur păng, kon păng, ndrel ma mă̄n păng lôh a dih dja dadê

19 ndrel ma lě mpômpa (siûm) ta bri ta þon, siûm mpär kalô trôk, mpômpa (siûm) hung vor ta neh, lôh bōh duk ri dadê tâng ntil păng noh đōng.

20 Jêh ri Nôê sô lü tâm rdăp, gay ma jan ntük jan brah ma Brah Yêhôva. Păng sô þă mpômpa

---

* **8:17 8:17:** 1:22

(siǔm) þon āp ntil i kɔp kloh, sō þă siǔm mpär
āp ntil i kɔp kloh, păng nhhor ndo' i nây, gŭch
pur mlōm ta kalɔ' ntük jan brah ri.

²¹ Jēh ri Brah Yēhôva răm ngăń ta nuih n'hâm
geh þô i nây, Păng mân êng Păng Nōm: "Gâp
mâu hôm ôh rtăp neh ntu yor ma ndo' kon
bunuyh jât, bol lah nau mân bunuyh djoh lě om
boh jě, Gâp mâu hôm ôh lôh hêng jât dâng lě
ndo' i geh nau rêh kot Gâp mhe lôh noh.*

²² Dôl neh ntu hôm geh

Khay tuch khay tăm, khay kăch khay roih,
khay mih khay vai

Geh dôh geh ndik, geh nar geh măng
Păng hôm geh nâng dơm, mâu ôh blao roh".

9

Kôranh Brah tâm rnglăp ndrel Nôê

¹ Jēh ri Kôranh Brah än nau geh jêng ma Nôê,
ndrel ma pe nuyh kon bu klô păng, Kôranh Brah
lah: "Än bă oh rong kon bâk ră lam neh ntu dja!*

² Gâp än khân may jan kôranh ma dâng lě ntil
mpômpa (siǔm), dâng lě siǔm mpär kalɔ' trôk,
dâng lě mpômpa (siǔm) hung vor ta neh, ndrel
ma dâng lě ntil kât ka ta trôm dak văch dak văr,
ntōm boh aþao' ri dâng lě mpômpa (siǔm) i nây
klach nsör khân may dadê.

³ Dâng lě mpômpa (siǔm) i geh nau rêh ta neh
ntu dja, än ma khân mre sō jan trao dadê, Gâp
än dâng lě ndo' dja ma khân may kot Gâp än trao
băng ma khân may noh đõng.

---

* 8:21 8:21: 6:5   * 9:1 9:1-3: 1:28-29

4 Tih ma buay sa puăch i hôm geh mham ta
trôm sák, yorlah ta mham jêng nau rêu păng.*

5 Moh ndơ i nkhât bunuyh, Gâp đă nkhât loi
ndơ i nây, kót Gâp đă bunuyh i nkhât bunuyh
ăn tóm khât sák tâm ban kót i nây đõng.*

6 Bu moh păng i nchai mham bunuyh
Bu mra nchai mham nơm i nây mâu klah ro
Yorlah Gâp njêng bunuyh nơh kót Gâp Nơm
ngăń ro.*

7 Aăbaø dja Gâp ăn khân may geh kon geh sau bâk
rõ lam neh ntu dja".*

8 Kôranh Brah ngơi jât ma Nôê, ndrel ma lě
kon păng:

9 "Iăt yő, aăbaø dja Gâp Nơm tâm rŋglăp ndrel
khân may, n'ho ro tât kon tât sau khân may a koi
tay*"

10 ndrel ma mpômpa (siŭm) dâng lě i geh
nau rêu gű ndrel khân may nōh, siŭm mpär
kalø trôk, mpômpa (siŭm) ta bri ta þon, dâng
lě mpômpa (siŭm) hôm geh ta neh ntu ndrel
khân may dja, ngơi du tong lah dâng lě mpômpa
(siŭm) i lôh tă boh duk kuõng i nây.

11 Gâp tâm rŋglăp ndrel khân may, ndơ geh
nau rêu ta neh ntu dja mâu hôm ôh geh khât
roh hêng lě yor ma dak lêng dak đơng bük jât,
mâu hôm geh dak lêng dak đơng ma bük lě neh
ntu đõng".

* **9:4 9:4:** KLê 7:26-27; 17:10-14; 19:26; NVa 12:16, 23; 15:23; Kar
15:20-21; Kôl 2:16 * **9:5 9:5-6:** NNg 20:13; NNt 1:27 * **9:6 9:6:**
NNg 20:13; NNt 1:26 * **9:7 9:7:** 1:28 * **9:9 9:9-11:** 6:18

¹² Kôranh Brah lah jât: “Gâp än ndơ mbên ma khân may git näl nau tâm rnglăp Gâp ndrel khân may, ndrel ma dâng lě rngôch ndơ i geh nau rêu gǔ ndrel khân may, nau tâm rnglăp dja n'ho ro ăp rnôk.

¹³ Gâp än geh bêh chüng tâng Gâp ta kalor trôk, gay ma say ndơ mbên än git näl nau tâm rnglăp Gâp ndrel ma neh ntu.

¹⁴ Lah Gâp än geh tük ta kalor trôk dja, jêh ri bêh chüng tâng lôh ta kalor trôk nây,

¹⁵ ta nây Gâp kah git nau tâm rnglăp Gâp ndrel khân may, ndrel ma lě rngôch ndơ geh nau rêu ta neh ntu dja đồng. Jêh ri mâu hôm ôh geh dak lêng dak dơng bük khât roh hêng lě rngôch ndơ jât.

¹⁶ Lah bêh chüng tâng gǔ ta kalor trôk, Gâp uanh päng, kah git nau tâm rnglăp Gâp hôm n'ho ro, ndrel ma lě rngôch ndơ i hôm rêu ta neh ntu dja”.

¹⁷ Kôranh Brah lah tay ma Nôê: “Bêh chüng tâng i nây ndơ mbên än git näl nau tâm rnglăp Gâp ndrel ma dâng lě ndơ geh nau rêu ta neh ntu dja”.

Nôê, ndrel ma pe nuyh kon päng

¹⁸ Kon bu klô Nôê i lôh tă boh trôm duk nây, rnha khân päng Sîm, Häm, jêh ri Yaphet. Häm i nây i bở Kanan.

¹⁹ Pe nuyh khân päng i nây i kon Nôê, lě bunuyh lam neh ntu dja tă boh khân päng i nây.

²⁰ Jêh dak lêng dak dơng nây, Nôê bunuyh jan mir, päng bunuyh lor bu băl ngän tăm tóm play yüng yar þon ma jan ndrănh.

21 Geh du nar ri păng nhêt ndrănh play yŭng
yar ḡon i nây tât nhǔl, n'ho ma bêch lahôk lahak
ta chun păng nōm ri.

22 Jêh ri Hăm i bőr Kanan ri noh say bőr păng
bêch lahôk lahak ta chun kót ndri, păng lôh bôh
nây hăñ mbôh i oh nô păng ri.

23 Jêh ri i oh nô ri sô du blah bok mđák ta mlik
khân păng nōm, jêh ri brôr nkoi nkoi nküm bok
i nây bôh lôr i bőr ri. Bar hê khân păng i nây mâu
ôh rle măt jât i bőr ri, kót ndri dâng khân păng
mâu say i bőr lahôk.

24 Tât i bőr lě ayh, păng git nau kon i jě jan ma
păng noh

25 jêh ri păng lah:
“Kanan lě geh nau rtăp jêh!

Ăn păng gû jan dâk ta nâm bu ma i oh nô
păng nōm”.

26 Păng lah jât:

“Rnê ma Brah Yêhôva i brah Sîm

Jêh ri ăn Kanan i nây ma gû jan dâk păng*

27 Dăñ Kôranh Brah ăn neh huy ma Yaphet

Jêh ri rom păng gû ndrel Sîm nōm

I Kanan ri ăn jan dâk Yaphet nây”.

28 Jêh dak lêng dak döng nây, Nôê gû rêu geh 350
nâm jât.

29 Nôê rêu dâng lě rngôch geh 950 nâm, jêh ri
păng khât.

10

Rnoi deh Nôê

---

* **9:26 9:26:** Phu 1:28

¹ Dja nau nkoch rnoi deh S̄im, Hām, ndrel ma Yaphet i kon Nôê nây noh. Jēh dak lēng dak dōng i nây, khân păng pe nuyh i nây bă oh bă kon kōt ndā:

² I kon bu klô Yaphet, khân păng geh rnha Kômor*, Makük, Mađai, Yavan, Tupal, Mêsêk, ndrel ma Tirah. Dâng lě i kon sau boh koi boh koi, khân păng sō dâng lě rnha i nây ma jēng rnha mpôl khân păng.

³ Jēh ri i kon bu klô Kômor, khân păng geh rnha Ahkênah, Riphat, ndrel ma Tukarma.

⁴ I kon bu klô Yavan jât, khân păng geh rnha Êlisa, Tasos, Kitim, ndrel ma Đôđanim.

⁵ Khân păng i nây i u che mpôl bunuyh êng êng gǔ rõ dak văch dak văr. Khân păng nchah mpôl êng êng, tâng rnák vâl, tâng nau ngoi, tâng dak khân păng nōm.

⁶ I kon bu klô Hām jât, khân păng geh rnha Kuh, Êsip†, Put, ndrel ma Kanan. Dâng lě i kon sau boh koi boh koi, khân păng sō dâng lě rnha i nây ma jēng rnha mpôl khân păng.

⁷ I kon bu klô Kuh, khân păng geh rnha Chêpa, Havila, Sapta, Rama, ndrel ma Saptika. I kon bu klô Rama, păng geh rnha Sêba, ndrel ma Đêđan.

⁸ Jēh ri Kuh bă du huê kon jât geh rnha Nîmrôt, păng i nây i bunuyh lor bu băl jêng kôranh mât uănh dăng ngän ta neh ntu dja.

⁹ Păng jêng bunuyh bren dùt ueh đōng ta năp măt Brah Yêhôva, ndri dâng bu vay lah: «May

* **10:2 10:2:** Lě nau ta nkoch yao dja lah mâu mboh n'hêl lah bu ur, lě bunuyh nây jêng bu klô dadê. † **10:6 10:6:** «Êsip», mâu lah: «Misrem».

bren düt ueh tâm ban ma Nřmrôt ta năp măt
Brah Yêhôva».

¹⁰ Ntōm noh păng gŭ măt uănh ta þon Bapil,
þon Êrêk, þon Akat, ndrel ma þon Kălnê, ta bri
Sinor.

¹¹ Jêh boh nây păng lôh hăń jât bri Asor, tât ta
bri Asor ri păng jan þon Ninivê, þon Rêhupút,
þon Kalah

¹² ndrel ma þon Rêsen, þon i nây kuöng ngăń
vah vang þon Ninivê ma þon Kalah.

¹³ I kon sau Êsip[‡] i ri jât jêng mpôl Luđim,
mpôl Anamim, mpôl Lêhapim, mpôl Năpthuhim

¹⁴ mpôl Patrusim, mpôl Kahluhim, ndrel ma
mpôl Kăpthonim, mpôl Kahluhim i nây jêng
phung u che mpôl Phalihtin.

¹⁵ Jêh ri i Kanan i ri bă Sidôn kon dak bôk, jêh
ri bă Hêt

¹⁶ ndrel ma mpôl Yêpusit, mpôl Amôri, mpôl
Girkasit

¹⁷ mpôl Hivi, mpôl Ărkit, mpôl Sinit

¹⁸ mpôl Arvatit, mpôl Sêmarit, ndrel ma mpôl
Hamathit. Jêh ri mpôl Kanan hăń gŭ ntük êng
êng băl.

¹⁹ Bri dak khân păng, ntōm boh þon Siđôn tât
ma þon Kêrar i dăch þon Kasa, n'ho ma tât þon
Sôđum, þon Kômôra, þon Atma, ndrel ma þon
Sêpoym, jêh ri n'ho ma tât a þon Lasa ri.

²⁰ Ndri rnoi deh Hăm, păng gŭ tâng rnăk vâl,
tâng nau ngoi, tâng bri, tâng dak khân păng
nom.

²¹ Jêh ri Sîm i nô Yaphet ri păng bă oh bă kon
đöng. Păng i nây i u che mpôl Êber.

[‡] **10:13 10:13:** «Êsip», mâu lah: «Misram».

²² Kon păng geh rnha Élam, Ahsor, Arpasat, Lut, jēh ri Aram.

²³ Aram bă Uh, bă Hul, bă Kêthor, ndrel ma bă Mah.

²⁴ Arpasat bă Sēlas, Sēlas bă Éber.

²⁵ Éber bă kon bu klô bar hé, i nô rnha Phélék, rnha i nây rblang lah «Chah chrai băl», yorlah nôk nây bunuyh ta neh ntu dja gŭ chah chrai băl. I oh păng rnha Yûkthan.

²⁶ Yûkthan bă Älmôđat, bă Sêlêp, bă Hasarmavêt, bă Yêrah

²⁷ bă Hadôram, bă Usal, bă Đikla

²⁸ bă Ôpal, bă Apimael, bă Sêba

²⁹ bă Ôphir, bă Havila, ndrel ma bă Yôbap. Dâng lě khân păng i nây kon Yûkthan dadê.

³⁰ Bri dak khân păng gŭ rêu ntōm boh bri Mêsa n'ho ma tât ntük yôk bri Séphar i mpeh ma lôh nar nây.

³¹ I nây rnoi deh Sîm, păng gŭ tâng rnăk vâl, tâng nau ngoi, tâng bri, tâng dak khân păng nom.

³² Lě i nây noh rnoi deh i kon Nôê pe nuyh, tâng rnoi deh tâng bri khân păng nom. Jêh dak lêng dak dơng nây noh, khân păng chah chrai kot nây, dâng geh ma jêng lě bri dak êng êng ta neh ntu dja.

11

Jay dût prêh bluu ta ntük bon Baబିଲ

¹ Nôk kăl e noh dâng lě bunuyh ta neh ntu dja du nau ngoi dōm, mboh ngoi tâm ban băl.

² Jêh ri khân păng ntrơn ntük boh lôh nar, tât ta ntük lõng ta bri Sinor, khân păng gŭ jan þon ta nây.

³ Khân păng tâm lah ndrăng khân păng nơm: “Hô bân, leo băl mon neh gŭch, än păng ma kroh än dăng”. Jêh ri khân păng sô neh i gŭch nây ma jan jay, sô chai krăk ma jan ndo lâr ma krêp.

⁴ Jêh ri khân păng lah: “Än bân jan du þon kuöng, jêh ri jan du mlöm jay än düt prêh þluu tât a trôk ngän, än bu lư bân, ri mo' bân mâu ôh chah chrai lam neh ntu dja”.

⁵ Jêh khân păng jan jay düt prêh i nây, Brah Yêhôva jür uanh þon, ndrel ma jay prêh i bunuyh jan i nây

⁶ jêh ri Brah Yêhôva lah êng Păng Nôm: “Yi! Khân păng dja jêng du mpôl dơm, mboh ngoi du nau ngoi dơm đöng, lah blao jan dja añaor ri, ta jât năp tay khân păng doi jan đöng moh ndo i khân păng úch.

⁷ Lah ndri Bân jür jan vĩ loi nau ngoi khân păng þöt, loi hôm ôh än khân păng tâm git ngoi jât năp tay”.

⁸ Jêh ri Brah Yêhôva än khân păng chah chrai băl du ngai tă boh ntük i nây, dâng geh lam neh ntu dja, ndri khân păng bah jan þon ta ntük i nây jât.

⁹ Kot ndri dâng bu tĕ rnha þon i nây lah, Bapil, rblang lah «Vĩ», yorlah ta ntük i nây i Brah Yêhôva jan vĩ nau ngoi än bunuyh dâng lě ta neh ntu dja ngoi tâm tih băl, än bunuyh chah chrai băl tă boh ntük nây dâng geh lam neh ntu dja.

¹⁰ Dja nau nkoch rnoi deh S̄im. Tât S̄im geh 100 nām pāng bă Arpasat*, nām i nāy lě geh bar nām, jēh dak lēng dak dōng kuōng i nāy noh.

¹¹ Jēh pāng bă Arpasat ri, pāng rēh geh 500 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

¹² Tât Arpasat geh 35 nām, pāng bă Sēlas.

¹³ Jēh pāng bă Sēlas, pāng rēh geh 403 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

¹⁴ Tât Sēlas geh 30 nām, pāng bă Éber.

¹⁵ Jēh pāng bă Éber ri, pāng rēh geh 403 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

¹⁶ Tât Éber geh 34 nām, pāng bă Phēlēk.

¹⁷ Jēh pāng bă Phēlēk ri, pāng rēh geh 430 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

¹⁸ Tât Phēlēk geh 30 nām, pāng bă Rēu.

¹⁹ Jēh pāng bă Rēu ri, pāng rēh geh 209 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

²⁰ Tât Rēu geh 32 nām, pāng bă Sēruk.

²¹ Jēh pāng bă Sēruk ri, pāng rēh geh 207 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

²² Tât Sēruk geh 30 nām, pāng bă Nahôr.

²³ Jēh pāng bă Nahôr ri, pāng rēh geh 200 nām jāt, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klō dōng.

---

* **11:10 11:10:** Dâng lě nau ta nkoch yao dja lah mâu mboh n'hēl lah bu ur, lě bunuyh nāy jēng bu klō dadé.

24 Tât Nahôr geh 29 năm, păng bă Thêra.

25 Jêh păng bă Thêra ri, păng rêu geh 119 năm jât, n'ho bă oh bă kon, geh kon bu ur kon bu klô đöng.

26 Tât Thêra geh 70 năm, păng bă Ăbram, bă Nahôr, ndrel ma bă Haran.

27 Dja jêng nau nkoch rnoi deh Thêra. Thêra bă Ăbram, bă Nahôr, ndrel ma bă Haran. Jêh ri Haran bă Lüt.

28 Haran khât ta þon Ur ta bri Khaldê, ntük bri păng nōm, dôl i bۆr păng Thêra hôm rêu đöng.

29 Ăbram, ndrel ma Nahôr i oh păng ri, khân păng sō ur. I ur Ăbram rnha Sarai, i ur Nahôr ri rnha Milka i kon Haran, Haran i ri i bۆr kon bu ur Milka, ndrel ma Ihka.

30 Lõng Sarai i ur Ăbram nây, jêng bu ur mâu ôh bă kon, păng mâu geh kon vă.*

31 Jêh ri Thêra leo Ăbram i kon păng nōm ri, ndrel ma i sau Lüt păng ri, i kon Haran ri noh, jêh ri Sarai i mǎn păng nōm ri đöng, khân păng lôh tă boh þon Ur bri Khaldê nây, hǎn jât bri Kanan. Tât ta þon Charan ri, khân păng jan ntük ma gǔ ta þon nây, ê ôh tât ta bri Kanan.*

32 Thêra rêu geh 205 năm, jêh ri khât, păng khât ta þon Charan nây.

12

Kôranh Brah kuăl Ăbram

1 Jêh ri Brah Yêhôva lah ma Ăbram kót ndă: "May du lôh hōm boh bri may nōm, boh ndûl

---

* **11:30 11:30:** 16:1-2; 17:15-17   * **11:31 11:31:** Yôs 24:2; Nêh 9:7

mpôl may nōm, ndrel ma boh rnăk vâl bő may nōm, jêh ri hăn gű ta bri Gâp nhho ma may nây.*

² Gâp än may geh rnoi deh ök, än khân păng jêng du phung düt kuöng, Gâp än may geh jêng, ndrel ma än bu lư sák may, kot ndri dâng may jêng bunuyh än geh jêng ma bu đöng.*

³ Gâp än geh jêng ma bu moh i än geh jêng ma may, Gâp rtăp đöng ma bu moh i rtăp may, dâng lĕ rnăk vâl bunuyh ta neh ntu dja, geh jêng tă boh may dadê".*

⁴ Jêh Brah Yêhôva đă Ăbram kot nây, păng jan tâng ro, păng du lôh boh ƀon Charan, jêh ri i mon păng Lüt hăn ndrel đöng. Dôl Ăbram du lôh boh ntük nây, păng lĕ geh 75 năm.

⁵ Păng, i ur Sarai păng, i mon Lüt păng, ndrel ma lĕ drăp ndo' păng geh, ndâp ma phung bunuyh i ntōm jan kar ma păng ta ƀon Charan nây noh, păng ndjôt hăn jât bri Kanan ri dadê. Lě tât ta bri Kanan ri

⁶ Ăbram hăn glăt rõ bri nây tât ta tōm jri i bu rnha Môrê, dăch ma ƀon Sikem. Dôl nây phung Kanan gű ta bri dak nây.

⁷ Jêh ri Brah Yêhôva tâm mpol än ma Ăbram say, Păng lah: "Gâp än bri dak dja ma phung rnoi deh may". Jêh ri Ăbram jan du ntük ma jan brah ta ntük nây gay ma nhho ma Brah Yêhôva i lĕ tâm mpol än păng say ri noh.*

* **12:1 12:1:** Kar 7:2-3; Hêb 11:8 * **12:2 12:2:** 13:16; 15:5; 17:2, 4-6; 22:17; 26:4; 28:14; NNg 32:13; NVa 1:10; Rôm 4:17-18; Hêb 11:12 * **12:3 12:3:** 18:18; 28:14; NKo' 24:9; Kar 3:25; Gal 3:8

* **12:7 12:7:** 13:15; 15:18-21; 17:8; 26:2-3; 28:13; NNg 6:8; Yôs 21:43; Kar 7:5; Gal 3:16

⁸ Jêh ri păng hăń jât, hăń ta ntük yôk mpeh boh lôh nar þon Þêtel, păng jan chun gŭ ta ntük nây, păng gŭ vah vang þon Þêtel, ðah ma þon Ai, geh mpeh boh lôh nar ma þon Þêtel. Geh mpeh boh nhöp nar ma þon Ai, ta ntük nây păng jan du ntük jât ma jan brah ma Brah Yêhôva, jêh ri păng yók mbah ma Brah Yêhôva .

⁹ Jêh ri păng hăń ngän, tât ta bri Nêkip.

Äbram veh gŭ ta bri Êsip

¹⁰ Nôk nây ta bri Kanan geh nau ji sôt ji ngot, yor ri Äbram hăń gŭ ta bri Êsip, yorlah nau ji sôt ji ngot ta bri Kanan nây hô ngän.*

¹¹ Dôl păng hăń boi tât ta bri Êsip, păng lah ma ur păng: “Gâp git ay dja jêng bu ur ueh reh ngän.

¹² Tât phung Êsip say ay, bu lah ay jêng ur gâp, lah ndri bu mra nkhât loi gâp, hôm rong ay rêu.

¹³ Lah ndri än ay mboh ma bu lah, ay jêng oh gâp, gay ma bu jan ueh ma gâp yor tă boh ay, jêh ri bu rong gâp rêu yor tă boh ay đöng”.*

¹⁴ Tât ta bri Êsip ri, phung Êsip say ur Äbram ueh reh ngän.

¹⁵ Phung kôranh kađäch Pharaon* nóm say păng đöng, khân păng rnê ueh Sarai ri mboh ma Pharaon, jêh ri bu leo păng njün ta nhih kađäch Pharaon ri.

¹⁶ Lõng i Äbram ri, Pharaon jan ueh ma păng ngän yor tă ma ur Sarai păng ri, Pharaon än dâk

* **12:10 12:10-20:** 20:1-18; 26:7-11   * **12:13 12:13:** NNt 20:2; 26:7

* **12:15 12:15:** Lě kađäch phung Êsip khân păng kuăl Pharaon, khân păng mâu ôh kuăl kađäch.

bu ur dâk bu klô ma păng, än be biăp, än ndrôk nkuöng, än seh lia me đöng, seh lia nkuöng đöng, ndrel ma än seh samô.

¹⁷ Yor ma Brah Yêhôva jan än nau ji kuöng ngän ma Pharaon, ndrel ma bunuyh dâng lě ta nnih păng, yor ma Sarai i ur Ăbram nây.

¹⁸ Jêh ri Pharaon kuăl Ăbram lah păng: “Moh kő may jan ma gâp kot nđa mêm? Khön may ma mbôh söng ma gâp, bu ur dja jêng ur may!

¹⁹ Moh dâng may lah păng jêng oh may, jan än gâp sô păng jan ur chrao? Uh ur may, nsât mre a ri, du boh ntük dja höm!”

²⁰ Jêh ri Pharaon đă taken păng njün Ăbram, ndrel ma ur păng, nđâp ma lě drăp ndo păng geh du lôh boh bri nây.

13

Ăbram ndrel ma ur păng plő sát boh bri Êsip

¹ Jêh ri Ăbram ndrel ma ur păng lôh boh bri Êsip plő sát tay ta bri Nêkip, lě drăp ndo păng geh, ndjôt leo ndrel păng nôm dadê. Lüt hän ndrel păng đöng.

² Ăbram geh mpômpa (siûm), ndrel ma prák mayh ök ngän.

³ Păng lôh boh bri Nêkip nây, tât ta þon Bêtel ntük păng gû jan chun a lor noh, ta vah vang þon Bêtel, đah ma þon Ai nây*

⁴ jêh ri păng mbôh som kuăl Brah Yêhôva ta ntük păng lě jan ntük ma jan brah a lor ri noh.

Lüt tâm nkah ma Ăbram

---

* **13:3 13:3:** 12:8

⁵ Lüt i vay hän ndrel ma Ăbram ri, păng geh be biăp phung, geh ndrôk phung, ndrel ma geh chun ök, tâm ban ma Ăbram đöng.

⁶ Ta bri nây mâu ôh tōng mpa ma ăn mpômpa (siümüz) bar hê khân păng, yorlah khân păng geh mpômpa (siümüz) drăp ndö' ök ngän, ndri dâng khân păng mâu hôm ôh blao gŭ ndrel

⁷ geh nau tâm lök băl phung chiăp Ăbram ndrel ma phung chiăp Lüt. Rnôk nây phung Kanan, ndrel ma phung Pêrisit gŭ ta bri nây đöng.

⁸ Jêh ri Ăbram lah ma Lüt: “O mon, lời ăn ôh gâp ndrel may geh nau tâm lök băl, mâu lah phung chiăp gâp, ndrel ma phung chiăp may, yorlah bân jêng oh nô.

⁹ Bri ta dja hôm huy ngän, lah ndri ăn bân gŭ tâm nkhah băl, lah may gŭ mpeh boh chiao, gâp gŭ mpeh boh ma, lah may gŭ mpeh boh ma, gâp gŭ mpeh boh chiao”.

¹⁰ Jêh ri Lüt n'gâl uanh say ndrîch rđüng rõ dak rlai Yôrdăń mpeh ma þon Sôar ueh ngän geh dak dadê. Ntük nây nôk ê hõ Brah Yêhôva lõh rai lời þon Sôđum, ndrel ma þon Kômôra jêng tâm ban ma Êđen i mir Kôranh Brah, mâu lah kot bri Êsip ri đöng.*

¹¹ Ndri Lüt sô lě ndrîch rđüng Yôrdăń nây ma păng nóm, păng hän mpeh jât lôh nar ri, kot ndri dâng geh ma tâm nkhah khân păng bar hê i nây noh.

¹² Ăbram gŭ ta bri Kanan nây, yon ma Lüt gŭ rõ þon ndrîch rđüng Yôrdăń ri, boh koi nây păng

---

* **13:10 13:10:** 2:10; 19:24-25

gǔ jan chun ta meng ḃon Sôđum ri.

¹³ Bunuyh ta ḃon Sôđum ri, jēng phung djoh, jan tih ma Brah Yêhôva düt hô.

Nau Kôranh Brah ton maĂbram

¹⁴ Jêh Lüt du lôh bôh ntük nây, Brah Yêhôva lah ma Ăbram: “Ăn may n'gor uănh bôh ntük may gǔ nây aăbaő ri, uănh jât lôh nar uănh jât nhöp nar, ăn may uănh mpeh jât lơ uănh mpeh jât döng.

¹⁵ Yorlah lě rngôch bri i may say nây, Gâp ăn ma may ta jât năp tay, ndrel ma rnoi deh may n'ho ro.*

¹⁶ Gâp ăn may rnoi deh bâk rő ök tâm ban ma neh môi, mâu geh ôh bunuyh doi korp, tâm ban ma bu mâu doi korp neh môi nây đöng.*

¹⁷ May dâk hōm, hăń lam bri nây, yorlah Gâp ăn bri i nây ma may ta jât năp tay”.

¹⁸ Jêh ri Abram roih chun păng ri, hăń tron gǔ a ntük tóm jri Mămrê, dăch ma ḃon Hêbron, ta ntük nây păng rdăp lŭ jan du ntük ma jan brah ma yók mbah Brah Yêhôva.

14

Ăbram tâm lơh doi đah ma kađăch êng êng

¹ Nôk nây geh du huê kađăch kuõng rnha Kêđôlômôr jêng kađăch ta bri Elam, păng tâm rŋglăp đah pe nuyh kađăch, kađăch ta bri Sinor rnha Ămraphel, kađăch ta bri Elêasar rnha Aryük, ndrel ma kađăch ta bri Kôyim rnha Thídal.

---

* **13:15 13:15:** 12:7; Kar 7:5   * **13:16 13:16:** 12:2

² Lě puān nuyh kađäch i nây leo băl hăń tâń lóh đah prăm nuyh kađäch, kađäch ta ḷon Sôđüm rnha Bêra, kađäch ta ḷon Kômôra rnha Birsa, kađäch ta ḷon Atma rnha Sinap, kađäch ta ḷon Sépoym rnha Sêmepor, ndrel ma kađäch ta ḷon Bêla i bu kuăl đöng ḷon Sôar.

³ Lě rngôch prăm nuyh kađäch i nây, rgum tahen khân păng nōm hăń tâń rnglăp ndrel ta rđüng yôk Siđim dadê, ntük dak văch dak văr boh añaor ri.

⁴ Lě geh 12 năm jêh, lě prăm nuyh kađäch i nây gŭ ta nâm kađäch kuöng Kêđôlômor, tât năm 13 khân păng leo băl bah iăt nau đah kađäch i nây.

⁵ Yon ma tât năm 14 kađäch Kêđôlômor, ndrel ma lě kađäch i gŭ ndrel păng, leo băl hăń tâń lóh đah mpôl kađäch i bah iăt nau păng. Dôl hăń rō trong nây, khân păng tâń lóh đah phung Rêphem ta ḷon Asthôrôt-Karnem, phung Sôsim ta ḷon Hăm, phung Êmim ta ntük bri lõng Khiriathem

⁶ ndrel ma phung Hôri rō yôk Sêir, n'ho ma tât ta ḷon Elbaran dăch ma bri rdah ri.

⁷ Jêh doi khân păng tâń lóh đah phung i nây, khân păng plő sát boh nây tât ta ḷon Ên-Misphat, i bu kuăl ḷon Kađeh đöng, khân păng tâń lóh đah phung Amalék ta bri nây, ndrel ma đah phung Amôri gŭ ta bri Hasasôn-Tamar nây doi khân păng đöng.

⁸ Phung kađäch prăm nuyh i bah iăt nau kađäch kuöng Kêđôlômor noh, jêng kađäch ḷon Sôđüm, kađäch ḷon Kômôra, kađäch ḷon Atma, kađäch ḷon Sépoym, ndrel ma kađäch ḷon Bêla, khân păng leo băl tâń lóh ta rđüng yôk

Sidim. Bon Bēla i nāy bu kuăl ḫon Sôar đōng.

⁹ Ta rđüng yōk Siđim nāy, khân păng tām lōh đah kađäch Kêđôlômor jēng kađäch bri Élam, kađäch Thiđal jēng kađäch bri Kôyim, kađäch Ămraphel jēng kađäch bri Sinor, ndrel ma kađäch Aryük jēng kađäch bri Élêasar, ndri geh puăn kađäch tām lōh đah präm kađäch.

¹⁰ Ta rđüng yōk Siđim nāy geh ntu dak pring krák ök ngän. Doi kađäch Kêđôlômor, jēh ri kađäch ḫon Sôđum, ndrel ma kađäch ḫon Kômôra nchuăt chah chrai tüp ta ntu pring ri khât lě phiao ndrel taken khân păng nōm, jēh ri kađäch i hôm pe nuyh ri nchuăt jât yōk ri.

¹¹ Kađäch i doi lōh bu nāy, khân păng sō lě drăp ndor ta ḫon Sôđum, ndrel ma ta ḫon Kômôra ri, ndâp ma ndor sông sa đōng, jēh ri du sát bōh ntük nāy.

¹² Lüt i mon Ăbram gǔ ta ḫon Sôđum ri, bu nhüp rdu păng đōng, ndrel ma lě drăp ndor păng.

¹³ Geh du huê bunuyh klah, hăń nchuăt mboh ma Ăbram i phung Hêbro, nôk păng hôm gǔ ta ntük tōm jri Mămrê. Mămrê jēng bu klô phung Amôri, jēng oh nô ma Ehkûl, ndrel ma Anor đōng. Ehkûl, ndrel ma Anor nāy lě tām rŋläp ma Ăbram.

¹⁴ Tât Ăbram tăng lah mon păng lě bu nhüp rdu, păng leo băl 318 nuyh, jēng bunuyh i blao tām lōh i deh ta jay păng nōm, khân păng tāng phung rlăng tât ta ḫon Đăń.

¹⁵ Ăbram tām pă mpôl ta phung păng nōm nāy, jēh ri lōh phung kađäch i nāy ta nôk măng, n'ho

ma tâng lôh tât ta þon Hôpa mpeh boh lô þon
Đamas ri.

¹⁶ Khân păng sô sát dadê lě drăp ndo, sô i mon
Lüt păng ri, ndrel ma drăp ndo păng đöng, sô
phung bu ur, ndrel ma lě rngôch bunuyh êng
êng i bu nhüp đöng.

Ăbram ndrel ma kađäch Milkisađek

¹⁷ Jêh Ăbram sát doi tâm lôh đah kađäch
Kêđôlômôr, ndrel ma kađäch abă êng i gû tâm
rngläp ndrel kađäch nây, kađäch þon Sôđum
hän chuă păng ta rđüng yôk Savê, i bu kuăl đöng
«Rđüng yôk kađäch».

¹⁸ Jêh ri kađäch þon Salêm rnha Milkisađek
ndjôt nümpăng, ndrel ma ndränh play yüng yar
þon ma än Ăbram, kađäch nây jêng bunuyh jan
brah ma Kôranh Brah i düt prêh.*

¹⁹ Păng lah nau geh jêng än ma Ăbram:
“Dăn Kôranh Brah i düt prêh ta kalo, nóm tom
njêng trôk, ndrel ma neh ntu, än nau geh
jêng ma may.

²⁰ Rnê ma Kôranh Brah i düt prêh ta kalo, brah
i än may doi đah phung rlăng may”.

Jêh ri Ăbram än ma kađäch i nây du kô tâm jât,
lě drăp ndo i păng sô lôh bu ri noh.*

²¹ Jêh ri kađäch þon Sôđum lah ma Ăbram:
“May mplő þon lan gâp nóm ma gâp gâp høyh,
drăp ndo i nây may sô dôh”.

²² Yon ma Ăbram lah ma kađäch þon Sôđum
nây: “Gâp ton ta boh năp Brah Yêhôva i Kôranh

* **14:18 14:18-20:** NMO 110:4; Hêb 5:6, 10; 7:1-10   * **14:20 14:20:**
28:22; KLê 27:30-33

Brah dŭt prēh, nōm tōm njēng trôk, ndrel ma
neh ntu

²³ gâp mâu ôh sō drăp ndō may du mlōm, bol
lah du mlōm rse brai, mâu lah du mlōm rse ntō
jot kō gâp mâu sō đōng, loi än may lah: «Gâp ya
sōm n'hōm ndrōng än Ăbram».

²⁴ Gâp mâu ôh sō ndō, gâp dăń may än ndō
sông sa i phung hăń tâm lōh ndrel gâp jêng
phung i gǔ ta jay gâp nōm lě jēh sa nōh găp
hōyh. Yon ma Anor, Ehkūl, ndrel ma Māmrē,
khân păng jêng bunuyh tâm rŋglăp ndrel gâp,
ăn khân păng nây sō êng drăp ndō ma khân
păng nōm”.

15

Kôranh Brah tâm rŋglăp ma Ăbram

¹ Jēh nau i nây Brah Yēhōva än ma Ăbram say
ndō ta nau tâm mpol, lah ma păng kōt nđa: “O
Ăbram may loi klach ôh, yorlah Gâp jêng khêl
ma may, ndrel ma än ndō nkhōm dŭt kuōng ma
may đōng”.

² Yon ma Ăbram ơh ma Kôranh Brah lah: “O
Brah Yēhōva i kôranh gâp, moh ndō May än ma
gâp kō mâu geh khlay đōng, yorlah gâp mâu ôh
geh kon, bunuyh i đơn drăp ndō khlay ta jay gâp
jêng Elêsor tă bōh bon Đamas nây chrao”.

³ Ăbram lah tay: “May mâu ôh än gâp geh kon,
lah ndri bunuyh i đơn drăp ndō khlay gâp jêng
dâk i gǔ ta jay gâp nây”.

⁴ Yon ma Brah Yēhōva lah ma Ăbram kōt nđa:
“Mâu di ôh bunuyh nây đơn drăp ndō khlay may,

kon bu klô may nơm jêng bunuyh đơn drăp ndơ khlay may”.

⁵ Jêh ri Brah Yêhôva leo Ăbram lôh a dih, lah ma păng: “Lõng may ngök uănh jât trôk ti, may doi đõng korp mănh i ti? Rnoi deh may ök tâm ban ma mănh i ti đõng”.*

⁶ Ăbram iăt nsing nau Brah Yêhôva i nây, yor ma nau păng iăt nsing nây dâng Brah Yêhôva korp păng jêng bunuyh sōng srăng.*

⁷ Brah Yêhôva lah tay ma Ăbram: “Gâp dja Brah Yêhôva, Gâp leo may du lôh boh ƀon Ur bri Khaldê, gay ma än bri dak dja ma may đơn”.

⁸ Ăbram ôp: “O Brah Yêhôva, mơm dâng gâp git lah gâp đơn bri dak dja ngän?”

⁹ Jêh ri Brah Yêhôva lah ma păng: “Än may sô du mlöm ndrôk me i lě geh pe năm, sô du mlöm be me i lě geh pe năm, sô du mlöm be biáp nkuöng i lě geh pe năm, du mlöm ntöp, ndrel ma du mlöm plük rah nhhor än ma Gâp”.*

¹⁰ Jêh ri Ăbram sô lě mpômpa (siüm) i nây plah du đah du đah tê tâm nchrâng krep ta ri, i siüm nar ri păng nkhât đõng yon ma mâu plah ôh.

¹¹ Jêh ri geh grót ndak dröm sa puăch i nây, yon ma Ăbram ntru loi grót ndak i nây.

¹² Tât bơi nhöp nar ri, Ăbram hăk bêch suêp, jêh ri păng ră bôk kuöng hô ngän, geh ngo chêk kólák nküm ta păng.*

* **15:5 15:5:** 12:2; Rôm 4:18; Hêb 11:12   * **15:6 15:6:** 4:3; Rôm 4:3; Gal 3:6; 5:6; Yak 2:23   * **15:9 15:9-10:** Yêr 34:18-19   * **15:12 15:12:** Yôp 4:13, 14

13 Jêh ri Brah Yêhôva lah ma Ăbram: “Ăn may git n'hêl yő, rnoi deh may mra du gŭ ta du bri, bri näy mâu ôh di bri khân păng nöm, khân păng gŭ jan dâk bu ta bri näy, bunuyh ta bri näy tûn jot khân păng jõ 400 năm”*

14 yon ma Gâp tĕ dôih ma phung bunuyh i tûn jot rnoi deh may näy, jêh ri tay khân păng du lôh boh bri näy, ndjôt ndâp ma drăp ndor ök jât.*

15 I may näy tay, tât may khât* may khât ma nau đăp mpăń, bu mra töp may, jêh may rêu lě ranh ngän tay.*

16 Tât ta rnôk 4 ri mør rnoi deh may pl o  s at tay ta bri dja, yorlah nau tih phung Amôri i g u ta bri dja a ba r i ê h o ôh b eng ê h o ôh di ma t e d o ih”.

17 Tât nar l e nh op, bri l e ngo, ta näy d o ma say geh glah nhhuk  nh, n'ho ma geh  nh hit r o vah vang pu ach i plah plah ri noh đ o ng.*

18 Ta nar näy Brah Yêhôva t m r ngl p ma Ăbram, P ng lah ma Ăbram: “G p  n bri dak dja ma rnoi deh may, nt m boh dak rlai bri  sip ri, t t ma dak rlai ku ng, j ng dak rlai Oprat”

19 g p  n bri dak d ng l e phung Ken, phung K n sit, phung K tm ni

20 phung H t, phung P risit, phung R phem

21 phung Am ri, phung Kanan, phung Girkasit, ndrel ma phung Y pusit i h om g u a ba r i”.

* **15:13 15:13:** NNg 1:1-14; Kar 7:6   * **15:14 15:14:** NNg 12:35-36, 40-41; NMO 105:37; Kar 7:7   * **15:15 15:15:** «T t may kh t», m u lah: «T t may h n m p ndrel ma phung che may».

* **15:15 15:15-16:** 25:7; NVA 9:4-5   * **15:17 15:17:** Y r 34:18-19

* **15:18 15:18-21:** 12:7; Kar 7:5

16

Nau deh Ismaël

¹ Sarai i ur ĂAbram ri mâu ôh bă kon ma ĂAbram. Păng geh du huê dâk bu ur phung Êsip rnha Hakar.*

² Jêh ri Sarai lah ma ĂAbram: “Yor ma Brah Yêhôva mâu än gâp geh kon, lah ndri may sō dâk bu ur gâp nây dô, klăp lah gâp geh du huê kon tă boh păng”. ĂAbram iăt nau i ur păng.

³ Tât ĂAbram lě geh 10 năm gŭ ta bri Kanan nây, Sarai i ur păng ri sō Hakar i bu ur phung Êsip jêng dâk păng nۆm ri, än ma ĂAbram i sai păng ri ma jan ur.

⁴ Abram gŭ ur sai ndrel ma Hakar ri, jêh ri Hakar ntreo. Tât ma Hakar git lah săk păng lě ntreo, păng ntóm murch rmot kôranh bu ur păng nۆm ri.*

⁵ Sarai lah ma ĂAbram: “Yor ma may dâng gâp geh nau đit prêng, gâp sō bu ur dâk gâp än ta ntۆh may, tât ma păng git lah săk păng lě ntreo, bêng păng ma murch rmot gâp chrao. Lah ndri dăń Brah Yêhôva sۆm phat döih ma bân bar hê”.

⁶ Jêh ri ĂAbram lah ma Sarai: “Bu ur dja gŭ ta nâm ay, lah ndri mۆm nau ay ūch jan ma păng, tâng ay nۆm ūch”. Jêh ri Sarai jan dăng hô ngăń ma Hakar, tât ma păng du nchuăt ngai.

⁷ Jêh păng du nchuăt nây, geh tông păr Brah Yêhôva hăń măp Hakar dăch ma du mlۆm tu dak ta bri rdah ri, kêng meng trong hăń jât bri Sur.

* **16:1 16:1-2:** 30:3   * **16:4 16:4:** 30:23; 1Sa 1:6; Êsa 4:1

⁸ Tông păr ôp Hakar nây: “Hơi Hakar dâk Sarai, bơh tă ay nây, ah jât let hăń ay nây êh?” Hakar oħ: “Gâp du nchuát bơh Sarai kôranh gâp nōm lah”.

⁹ Tông păr Brah Yēhôva lah ma păng: “Ăn ay sát a jay kôranh ay nōm ri, iăt nau păng dō”.

¹⁰ Tông păr Brah Yēhôva nây lah tay đōng ma păng: “Tay dâng gâp jan rnoi deh ay ăn bâk rờ düt ők ngăń mâu hôm ôh doi kop”.*

¹¹ Tông păr Brah Yēhôva nây lah tay ma păng đōng:

“Abaor ri ay lě ntreo jêh, ay tay gǔ oh du huê kon bu klô, jêh ri ăn ay tĕ rnha păng Ismaël, geh nau khlay lah «Kôranh Brah tăng»

Yorlah Brah Yēhôva lě tăng nau ay nter dôl ay geh nau jér jôt nây noħ.

¹² Kon i nây jan ndơ tâng nuih n'hâm păng nōm ūch đom, tâm ban ma mpômpa (siummings) bri* đōng.

Păng tâm lóh đah ma lě rngôch bunuyh, jêh ri lě rngôch bunuyh tâm lóh đah păng đōng.

Păng mâu ôh gǔ ndrel ndül mpôl păng”.

¹³ Hakar tĕ rnha Brah Yēhôva i ngoi ma păng nây «Kôranh Brah i uănh say», yorlah Hakar mân êng: “Ntük dja gâp lě say Kôranh Brah, jêh ri Păng uănh say gâp”.

¹⁴ Köt ndri dâng bu kuăl tu dak nây rnha «Tu dak Lahairoi», geh nau khlay lah «Tu dak brah

* **16:10 16:10-12:** 17:20; 21:13; 25:12-18 * **16:12 16:12:** Nau ngoi Hêbro lah: «Tâm ban ma seh lia bri».

rêh ngăń i uănh say gâp». Tu dak i nây vah vang
bon Kađeh, ma bon Paret.

¹⁵ Jêh ri Hakar gǔ oh du huê kon bu klô păng
đah Ăbram. Ăbram tĕ rnha kon nây «Ismaël».*

¹⁶ Nôk Hakar deh Ismaël nây, Ăbram lě geh 86
năm.

17

Ndor mbêñ nau tâm rŋglăp

¹ Tât Ăbram lě geh 99 năm, Brah Yêhôva tâm
mpołi ăn păng say, Păng lah ma Ăbram: “Gâp
jêng brah i dŭt geh nau doi, ăn may iăt nau Gâp,
gǔ ueh söng srăng ngăń.

² Gâp ūch tâm rŋglăp đah may, ūch jan rnoi
deh may ăn bâk rۆ dŭt ök”.*

³ Ăbram pän krap a neh su, jêh ri Kôranh Brah
lah ma păng jât:

⁴ “Dja nau Gâp tâm rŋglăp ndrel may kót nđa,
may tay jêng che ma phung bunuyh dŭt ök.”*

⁵ Bu mâu hôm ôh kuăl may «Ăbram» jât, geh
nau khlay «Bۆ kuöng», bu kuăl may «Abrahäm»,
geh nau khlay «Bۆ phung bunuyh dŭt ök»,
yorlah Gâp ăn may jêng bۆ ma phung bunuyh
dŭt ök.”*

⁶ Gâp jan ăn may geh kon geh sau dŭt ök,
Gâp ăn rnoi deh may jêng geh phung ök ngăń,
ndrel ma ăn geh kađäch aňă tă boň rnoi deh may
đöng.

* **16:15 16:15:** Gal 4:22   * **17:2 17:2:** 12:2   * **17:4 17:4-6:** 12:2

* **17:5 17:5:** Rôm 4:17

7 Gâp tâm rnglăp ma may tât kon tât sau may boh koi boh koi tâm ăp rnôk. Nau tâm rnglăp dja hôm n'ho ro. Gâp jêng brah may, n'ho ma tât kon tât sau may boh koi boh koi ri tay*

8 Gâp ăn dâng lě bri dak Kanan i may veh gŭ dja jêng bri dak may n'ho ro, ndrel ma tât kon tât sau may boh koi boh koi tay đึng, jêh ri Gâp jêng brah ma kon sau may nây".*

9 Kôranh Brah lah ma Abrah  m: "L  ng i may này, ăn may ndj  t nau tâm rnglăp Gâp, nd  p ma may năm n'ho ro, nd  p ma kon ma sau may boh koi boh koi tay".*

10 Dja nau tâm rnglăp i Gâp ăn ma kh  n ay may ndj  t, ndrel ma kon ma sau kh  n ay may này, ăn l   kon bu kl   ta phung kh  n ay may ăn koh nt   dad  .*

11 Ăn kh  n ay may koh ta ch  ng nt   nd   bu kl   ri, i n  y j  ng nd   mb  n nau tâm rnglăp Gâp ăn ma kh  n ay may.

12 Dâng l   kon bu kl   i  t ma tât pham nar j  h deh, jan koh nt   dad  , bol lah d  k deh ta jay kh  n ay may n  m ka  o l  , bol lah d  k rv  t boh bu n  ch phung bri   ng ka  o l  , jan nau dja n'ho ro tâm ăp rnôk kh  n ay may.

13 Dâng l   d  k bu kl   deh ta jay kh  n ay may n  m, m  u lah d  k rv  t ma pr  k ka  o, jan koh nt   dad  , i n  y j  ng nd   mb  n nau tâm rnglăp Gâp ăn mpeh ma s  k j  n kh  n ay may hôm n'ho ro.

* **17:7 17:7:** Luk 1:55   * **17:8 17:8:** 12:7; Kar 7:5   * **17:9 17:9-14:** 21:4; KL   12:3; Y  s 5:2-3; Luk 2:21; R  m 4:10-12

* **17:10 17:10:** Kar 7:8; R  m 4:11

14 Lah bu moh bu klô i mâu ôh koh ntô ta săk păng ri, mâu hôm ôh korp păng jêng phung þon lan khân ay may jât, yorlah păng lĕ mbăr loi nau tâm rnglăp Gâp”.

15 Kôranh Brah lah ma Abrahäm jât: “Sarai ur may nây, may mâu hôm ôh kuăl păng Sarai jât, kuăl păng «Sara*» hő.

16 Gâp ăn nau geh jêng ma păng, Gâp ăn may geh du mlöm kon bu klô tă boh păng. Gâp ăn nau geh jêng ma păng, jêh ri rnoi deh păng jêng phung bri êng êng, ndrel ma geh kađäch abă ta rnoi deh păng döng”.

17 Jêh ri Abrahäm krap păn a neh su, gơm êng ta nuih n'hâm ri lah: “Bu klô lĕ 100 năm, òm hôm blao geh kon lah? Lõng Sara lĕ 90 năm, git ma hôm bă kon lah?”*

18 Abrahäm lah ma Kôranh Brah: “Lah May ăn Ismaël đon nau ton May dja, lĕ găp ngăń”.

19 Kôranh Brah lah ma Abrahäm: “Mâu ôh, yorlah ur may Sara bă du huê kon bu klô ma may! Ăn may tĕ rnha păng «Isák», geh nau khlay «Gơm». Gâp tâm rnglăp ma păng, jêng nau tâm rnglăp hôm n'ho ro tât kon tât sau păng.

20 Lõng Ismaël i nây, lĕ Gâp tăng nau may lah, tay Gâp ăn nau geh jêng ma păng, Gâp jan ăn păng geh kon geh sau bâk rۆ düt ök. Gâp ăn geh kađäch 12 nuyh tă boh rnoi deh păng, ndrel ma ăn rnoi deh păng jêng du phung bri dak düt kuöng döng.*

* **17:15 17:15:** Lĕ bar rnha «Sarai», ndrel ma «Sara», geh nau khlay lah «Kon bu ur kađäch». * **17:17 17:17:** 18:10-15; 21:3,

6-7 * **17:20 17:20:** 21:13, 18; 25:12-18

²¹ Yon ma Gâp tâm rnglăp đah ma Isák kon Sara, păng deh năm tay, khay dja đöng".*

²² Jêh lě phiao Kôranh Brah ngơi ndrel ma Abrahäm, jêh ri Păng du böh ntük nây yot klök.

²³ Jêh ri Abrahäm leo Ismaël, leo lě rngôch phung dâk deh ta jay păng ri, ndâp ma phung dâk i păng rvăt ma prák, dâng lě bu klô i gû ta jay păng ri, păng koh ntô ta nar nây dadê, păng jan kot nau Kôranh Brah de đă ma păng ri noh.

²⁴ Nôk Abrahäm koh ntô, păng lě geh 99 năm

²⁵ yon ma Ismaël i kon păng ri, lě geh 13 năm.

²⁶ Abrahäm, ndrel ma Ismaël koh ntô du nar dom.

²⁷ Ndâp ma lě rngôch phung bu klô i gû ta jay păng ri, phung dâk deh ta jay păng, phung dâk păng rvăt ma prák böh phung bu năch bri êng kađoi, khân păng koh ntô ndrel ma Abrahäm dadê đöng.

18

Kôranh Brah tâm mpol ăn ma Abrahäm say tay du tő jât ta tóm jri Mämré ri

¹ Jêh ri Brah Yêhôva tâm mpol ăn ma Abrahäm say tay ta tóm jri Mämré ri, dôl Abrahäm gû ta bök mpông chun păng nơm ri, nôk nar nklang bök.

² Jêh ri Abrahäm ngok say bunuyh pe nuyh dâk böh năp păng ri. Tât ma say khân păng, păng nchuăt böh mpông chun păng nơm nây hän ran a khân păng pän a neh su, tâng nau vay ôp ueh lăng ma kôranh.*

---

* **17:21 17:21:** 21:12   * **18:2 18:2:** Hêb 13:2

3 Jêh ri păng lah: “O’ kôranh, lah khân may röng ma gâp ngän, dăn bôt hō ôh n’hot boh gâp jêng bunuyh ta nâm khân may.

4 Ăn gâp đă bu sō dak đĕ ma rao jöng khân may, dăn khân may gŭ rlu ta nâm tóm si dja bôt.

5 Gâp hän sō ndơ sông sa đĕ đă khân mre ma sông, ma geh suan khân may ma hän jât năp jât, lě khân may ma tât ta ntük gâp dja”. Jêh ri pe nuyh khân păng nây lah ma păng: “Jan hōm kot nau may lah ri”.

6 Jêh ri Abrahăm hän ta chun ri ro, mboh ma Sara i ur păng nöm: “Ay sō rnih môi pe ɓuăt, mon jan nümpăng ăn gorgh oi”.

7 Abrahăm nöm ri hän nchuăt ta phung mpômpa (siüm) joi du mlöm kon ndrôk lây ueh ngän, ăn bunuyh jan kar ma păng du huê jan, bunuyh jan kar i nây sō jan ro.

8 Jêh ri Abrahăm sō ngi dak toh ndrôk, sō dak toh ndrôk, ndrel ma sō puăch kon ndrôk i bu jan trao ri noh, leo ăn ta năp mpôl pe nuyh nây sông sa. Jêh ri khân păng i nây sông sa, Abrahăm nöm ri hōm gŭ ndrel, ma sōm sō ndơ sông sa ma khân păng ta nâm tóm si ri đõng.

9 Jêh ri mpôl pe nuyh nây ôp Abrahăm: “Ah Sara ur may nây?” Abrahăm ɔh ma khân păng: “Păng gŭ a trôm chun to”.

10 Jêh ri Brah Yêhôva lah ma Abrahăm: “Näm jât năp klăp lah ta khay dja đõng, Hên hän mâp may du tő tay jât, ta nôk ri tay Sara lě geh du mlöm kon bu klô”. Sara gŭ iăt tăng nau khân păng ngơi ta bôk mpông boh koi Abrahăm ri.*

---

* **18:10 18:10-15:** 17:17; 21:3, 6-7; Rôm 9:9

¹¹ Abrahäm, ndrel ma Sara lě ranh ranh ngǎn, Sara lě bah geh sǎk đǒng.

¹² Ndri Sara góm lah êng ta nuih n'hâm ri: "Sǎk lě ranh dah dja jêh, lõng sai gáp lě ranh ngǎn đǒng, gáp ơm hôm rõng ma nau maak lah?"*

¹³ Brah Yêhôva lah ma Abrahäm: "Mơm dâng Sara góm? Nđáp ma lah «Gáp lě ranh ngǎn ơm hôm geh kon lah?»

¹⁴ Ơm geh lah ndo Brah Yêhôva jan mâu blao? Tât ăp khay ri tay Hênhän mâtay may, nôk nây Sara geh du huê kon bu klô".*

¹⁵ Yon ma Sara rläch lah: "Mâu ôh, gáp mâu ôh prot góm" dâng păng lah kót nây, yorlah păng lě klach. Brah Yêhôva lah ma păng: "Mâu ôh, ay lě góm ngǎn".

Abrahäm dăń Kôranh Brah loi lóh hêng ƀon Sôđûm

¹⁶ Jêh ri pe nuyh khân păng nây dâk hän, khân păng n'gâl uănh ját ƀon Sôđûm ri, Abrahäm hän ndrel đǒng gay ma njün khân păng nây.

¹⁷ Nôk nây Brah Yêhôva lah: "Nau Gáp ndrăp ūch jan dja, Gáp mâu ôh mo ma Abrahäm

¹⁸ yorlah Abrahäm tay jêng bőr ma du phung bri dak i düt kuöng, nđáp ma geh nau doi đǒng, lě rngôch bri dak ta neh ntu dja mra sô ơn nau geh jêng tă boh păng dadê".*

¹⁹ Lě Gáp koih jêh păng gay ma ăn păng ntüm nti kon bu klô păng, ndrel ma tât kon tât sau păng boh koi boh koi tay, ăn ndjôt náp trong Brah Yêhôva, gay ma gǔ ngao tâm di, ndrel ma

* ^{18:12 18:12:} 1Pê 3:6

* ^{18:14 18:14:} 21:1; Yôp 42:2; Luk 1:37

* ^{18:18 18:18:} 12:3

ăn söng. Lah kon sau păng jan kót nđa ngăń, Gâp jan dâng lě nau Gâp ton ma păng”.

²⁰ Jêh ri Brah Yêhôva lah: “Yorlah nau bu lah ma ƀon Sôđum, ndrel ma ƀon Kômôra lě hô ngăń bunuyh ta ƀon nây jan tih düt ök đöng.

²¹ Lah ndri Gâp ūch hăń jür uănh, gay ma git nau bu jan ta nây jêng di kót nau Gâp lě tăng lah mâu. Lah mâu ngăń Gâp ūch git đöng”.

²² Jêh ri bar hê hăń rböng ját ƀon Sôđum ri. Abrahăm ri hôm dâk ndrel ma Brah Yêhôva ta ri đöng.

²³ Abrahăm hăń dăch ôp Brah Yêhôva: “Om May lóh loi ngăń lah, bunuyh söng, ndrel ma bunuyh tih?*

²⁴ Lah geh 50 nuyh bunuyh söng gű ta ƀon i nây, ah May lóh loi đöng ƀon i nây ƀah? Lah ndri May mâu yő ma ƀon i nây yor ma geh bunuyh söng 50 nuyh gű ta ƀon i nây?

²⁵ Lah May lóh kót nây, jêng lóh loi bunuyh söng ndrel ma bunuyh tih mâu jêng vă, lah lóh kót nây May hôm tě dôih bunuyh söng jêng tâm ban ma bunuyh tih, mâu jêng vă. Jan kót nây ơm di kôranh phat dôih ma lě rngôch neh ntu lah?”²⁶

²⁶ Jêh ri Brah Yêhôva lah: “Lah Gâp say geh 50 nuyh bunuyh söng gű ta ƀon Sôđum nây, Gâp mâu lóh ôh, Gâp yő ma ƀon i nây yor ma bunuyh 50 nuyh i nây”.

²⁷ Abrahăm ngoi ma Brah Yêhôva ját: “Gâp dja jêng neh môi, ndrel ma ünh buh dơm mâu geh nau khlay, dăń May loi klăp ndăng nau tih gâp

---

* **18:23 18:23-26:** NKJ 16:22; Èsa 65:8

hôm ngoi jât ma May dja.

²⁸ Lah ta þon i nây mâu ôh tât 50 nuyh, geh 45 nuyh dơm, lah ndri May lóh þon nây yor ma hôm e präm nuyh ê hõ râng nây bôh?" Păng ơh: "Lah Gâp say geh 45 nuyh bunuyh söng, Gâp mâu lóh ôh".

²⁹ Abrahäm ngoi tay ma Brah Yêhôva: "Klăp lah geh 40 nuyh dơm". Păng lah: "Gâp mâu lóh ôh, yor ma phung 40 nuyh nây".

³⁰ Abrahäm ngoi jât: "Dăń May loi ji nuih ma gâp, gâp dăń ngoi ma May du tő jât. Klăp lah geh 30 nuyh dơm". Păng lah: "Lah Gâp say geh 30 nuyh, Gâp mâu lóh ôh".

³¹ Abrahäm ngoi jât: "Dăń May loi klăp ndăng nau gâp hôm ngoi ndrel May dja, klăp lah geh 20 nuyh dơm". Păng lah: "Gâp mâu lóh ôh, yor ma phung 20 nuyh nây".

³² Abrahäm ngoi jât: "Dăń Kôranh Brah loi ji nuih ma gâp, gâp dăń ngoi hôm du tő dja dơm. Klăp lah geh jât nuyh dơm". Păng lah: "Gâp mâu lóh ôh, yor ma phung jât nuyh nây".*

³³ Jêh lě phiao Brah Yêhôva ngoi ndrel Abrahäm ri, Păng hän yot klök bôh ntük nây, jêh ri Abrahäm plȫ sát tay ta chun păng nöm.

19

Tông păr lăp bêch ta jay Lüt

¹ Tât kêng măng ri, bar hê tông păr nây hăń tât ta þon Sôđum. Lüt gǔ ta bôk mpông þon nây, tât ma say tông păr bar hê nây, păng ran chuă n'ho ma păń krap a neh su ro.

---

* ^{18:32 18:32:} Yér 5:1

² Păng lah ma bar hê tông păr nây: “O kôranh, gâp jêng bunuyh ta nâm khân may, hän lăp a jay gâp bôt, gay ma rao jöng khân may, jêh ri bêch ta dja du măng, kôp ôi tay dâng dâk om ôi hän jât”. Yơñ ma tông păr nây oh ma păng: “Mâu ôh, măng dja hên bêch ta jöng gung þon”.

³ Yor ma Lüt dăñ hô ngăñ, ndri dâng mpôl tông păr nây hän bêch a jay păng, păng ndräp ndor sông sa ueh, đă bu gûch nümpăng mâu geh ndrui än ma mpôl tông păr nây, jêh ri mpôl tông păr nây sa.

⁴ Dôl khân păng ê hõ bêch ôh, dâng lě bunuyh ta þon nây, lě rngôch bu klô ta þon Sôđum ri, ntóm boh bu ndăm tât ma bu ranh, leo băł hän njueng jay Lüt ri dadê.

⁵ *Phung i nây nter ôp Lüt: “Ah gû bunuyh i lăp ta jay may măng dja noh mêh? Hän may nglôh khân păng ma hên, hên de ma tâm hao đah khân păng”.

⁶ Jêh ri Lüt lôh a dih dâk boh dih mpông ri, păng ntâl mpông boh koi păng nöm.

⁷ Păng lah: “O oh nô, gâp dăñ dôih ma khân may khât ôm lôm lă ngăñ, loi jan djoh kot nây!

⁸ Gâp geh kon bu ur drôh bar hê, ê hõ đah bu ôh, gâp än khân păng ma khân may, dah khân may üch jan, iăt ma khân may loi lôh ma bar hê khân păng dja, yorlah khân păng lě veh bêch ta jay gâp”.

⁹ Bu lah ma păng: “Dû may djä!” Jêh ri bu lah tay păng jât: “May i nây mâu ôh di phung hên, móm aþao ri üch jan kôranh hên? Lah ndri lôh

---

* **19:5 19:5:** Phu 19:22-24

djoh may än hô rlaø ma bar hê nây jât". Jêh ri bu ntrôl Lüt düt hô, lăp ūch ma mplüng mpông ro.*

¹⁰ Yon ma tông păr de suk ti mphök Lüt lăp a trôm jay, jêh ri ntâl mpông.

¹¹ Jêh boh nây tông păr de jan cheh trôm măt phung i gû ta bôk mpông ri än cheh dadê, ntóm boh bu jë tât ma bu kuöng, ndri dâng phung i nây joi ngän joi ngän mpông mâu hôm say jât ôh.*

¹² Jêh ri tông păr nây ôp Lüt: "May geh ndüł mpôl aña gû ta bon dja đong? Mâu lah geh kon geh klây? Än may leo lě bunuyh may du lôh boh ntük dja höm.

¹³ Bon dja hên lôh loi, yorlah nau djoh ta bon dja lô hô ngän lư a Brah Yêhôva ri, kôt ndri dâng Păng dă hên hän lôh hêng loi bon dja".

¹⁴ Jêh ri Lüt dâk mböh klây klây i nđăp ma kon păng ri: "Dâk du boh ntük dja höm, yorlah Brah Yêhôva boi ma lôh hêng loi bon dja". Tih ma i klây klây ri mâu ôh iăt, khân păng nđôn lah ngoi pâl döm.

Rnăk vâl Lüt nchuăt du boh bon Sôđúm

¹⁵ Tât bri lě bhít ang, tông păr de nchâp Lüt: "Dâk höm, leo ur may, ndrel ma kon may du boh ntük dja, klach lah geh khât ndrel phung tih ta bon dja".

¹⁶ Tih ma Lüt hôm e gû mbrë mbroi. Jêh ri tông păr de têk ti Lüt, têk ti i ur păng, ndrel ma

---

* **19:9 19:9:** 2Pê 2:6-8   * **19:11 19:11:** 2KK 6:18

têk ti i kon păng ri, leo khân păng ăn gŭ a bôh dih þon ri, yorlah Brah Yêhôva yõ khân păng.*

¹⁷ Tâm bôh dih þon ri, du huê tông păr lah ma khân păng: “Khân may nchuăt hõm gay ma klah, loi ôh n'gâl jât koi, ndrel ma loi nsrûng ta ntük bri rđûng đõng, ăn khân may nchuăt jât yôk ri, gay ma klah bôh nau khât hêng”.

¹⁸ Lüt ngoi ma tông păr: “O' kôranh, loi ôh nchâp gâp ndri.

¹⁹ May lě yõ ma gâp hô ngän, rklah nau rêu gâp. Yon ma lah may đă gâp nchuăt jât yôk ri mâu nän ôh, klach lah nau djoh nây ban gâp chrao, jêh ri gâp khât ro.

²⁰ O' kôranh, ta dja geh du þon dăch oi gâp doi ma nchuăt, þon i nây jẽ dơm, lah ndri may ăn gâp nchuăt ta þon jẽ nây, gay ma rêu!”

²¹ Tông păr lah ma păng: “Lah ndri gâp tâng nau may, gâp mâu ôh lôh hêng þon jẽ i may lah nây.

²² May nchuăt ăn goñh hõm ta þon nây, yorlah gâp mâu ôh blao jan lah may ê hõ tât ta nây”. Ndri dâng bu tẽ rnha þon i nây «Sôar», geh nau khlay «Jẽ».

Tâm Lüt lě lăp ta þon Sôar ri, nar lě lôh jêh.

²⁴ Nôk nây Brah Yêhôva ăn geh nsiu hit ũnh tă boh trôk ti tâm ban ma mih ngän nkhût ta þon Sôđum, ndrel ma þon Kômôra.*

²⁵ Brah Yêhôva lôh hêng loi dâng lě þon nây, ndrel ma lě rngôch ntük bri rđûng, bunuyh dâng

---

* **19:16 19:16:** 2Pê 2:7   * **19:24 19:24-25:** NVa 29:21-25; NMÖ 11:6; Êsa 1:9-10; Amô 4:11; Mat 10:15; 11:23-24; Luk 10:12; 17:29; 17:28-29; 2Pê 2:6; Yuđ 1:7

lě ta þon, ndâp ma lě ndø hon ta neh, khât roh hêng lě phiao.

²⁶ Lõng i ur Lüt ri, păng n'gâl jât koi, n'ho ma jêng boh rup i sák păng ri.*

²⁷ Abrahäm dâk òm ôi, păng hän ta ntük păng gŭ ndrel Brah Yêhôva ri noh

²⁸ jêh ri păng uanh boh lô yôk jât þon Sôđum, jât þon Kômôra, ndrel ma lě rngôch ntük bri rdüng ri, păng say nhuk ũnh tâm ban ma nhuk ũnh mpuyh ngän.

²⁹ Kot ndri nôk Brah Yêhôva lôh hêng loi dâng lě þon rö ntük bri rdüng nây, Păng kah git ma Abrahäm, jêh ri Păng rklaih Lüt än röh, nôk Păng lôh hêng loi þon Lüt gû nây noh.

Lüt ndrel ma bar hê kon drôh păng gû ta trôm yôk

³⁰ Lüt, ndrel ma bar hê kon drôh păng lôh boh þon Sôar hän gû a yôk ri, yorlah păng mâu ôh bành gû ta þon Sôar, ndri dâng păng hän gû a du mlöm trôm yôk, ndrel ma bar hê kon drôh păng nây.

³¹ Dôl nây i yôh ri lah ma i oh: “Bõ bân lě ranh, ta bri dja mâu ôh geh bu klô sô bân ma jan ur, kot bu aðä êng ta neh ntu dja.

³² Lah ndri bân jă păng nhêt ndranh än tât nhühl, jêh ri bêch ndrel păng, gay ma hôm geh rnoi deh tă boh bõ bân”.

³³ Mäng nây bar hê khân păng ri jă bõ khân păng nhêt ndranh än nhühl ro, jêh ri i yôh ri lăp bêch ndrel i bõ ri, yon ma Lüt mâu git ôh kon păng bêch đah păng, yor ma lě nhühl hô ir.

---

* **19:26 19:26:** Luk 17:32

³⁴ Kah ôi tay i yôh ri lah ma i oh: “A măng noh găp lě jêh bêch đah bő, măng dja bân jă păng nhêt ndränh än tât nhŭl jât, jêh ri ay bêch đah păng, gay ma hôm geh rnoi deh tă bôh păng”.

³⁵ Tât măng nây, khân păng jă tay i bőr nhêt ndränh än tât nhŭl, jêh ri i oh ri lăp bêch đah i bőr ri, yon ma Lüt mâu git ôh kon păng bêch đah păng, yor ma lě nhŭl hô ir.

³⁶ Jêh ri lě bar hê kon drôh Lüt ri, ntreo đah păng nōm dadê.

³⁷ I yôh ri gű oh du huê kon bu klô, păng tĕ rnha Môăp, păng i nây jêng che ma phung Môăp n'ho ma tât aăao dja.

³⁸ I oh ri gű oh du huê kon bu klô đöng, păng tĕ rnha Bên-Ami, păng i nây jêng che ma phung Amôn n'ho ma tât aăao dja.

20

Kôranh Brah lah kađăch Abimalăch ta nau mboi

¹ Jêh ri Abrahăm lôh bôh ntük păng gű nây, hăń mpeh ma bri Nêkip. Păng gű ta ƀon Kêrar, jêng vah vang ƀon Kađeh ma bri Sur.*

² Ta nây Abrahăm ngoi nkoch Sara i ur păng ri ma bu, păng lah Sara nây jêng i oh păng. Ta ƀon Kêrar nây geh du huê rnha Abimalăch, păng jêng kađăch bri nây, tât păng git ma nau Abrahăm nkoch i nây, păng đă bu hăń sô Sara leo a păng ma jan ur,*

---

* **20:1 20:1-18:** 12:10-20; 26:7-11   * **20:2 20:2:** NNT 12:13; 26:7

³ yoñ ma ta măng nây Kôranh Brah hăń măp ma nau mbơi, lah ma păng: "May tay khât ro yor ma bu ur i may sô nây, yorlah păng noh jêng ur bu".

⁴ Yoñ ma kađäch Abimalich ê hő ôh bêch đah Sara, ndri păng ôp: "O' Kôranh Brah, May lõh loi đöng boh, lah gâp ndrel ma þon lan gâp mâu măp jan tih?"

⁵ Om mâu di lah păng lě mboh ma gâp lah: «Bu ur dja jêng oh gâp»? Jêh ri bu ur nây kõ mboh ma gâp lah: «Bu klô dja jêng nô gâp» đöng. Kot ndri nau gâp jan dja jêng di ma gâp, gâp kõ mâu jan tih đöng».

⁶ Kôranh Brah lah ma păng tâm nau mbơi nây: "Gâp git nau may jan nây jêng di ma may, kot ndri dâng Gâp buay may, mâu än may jan tih ma Gâp. Gâp mâu þöng gor än may bêch đah bu ur nây đöng".

⁷ Lah ndri än may mplő bu ur nây a sai păng aþao ri, tay păng mboh sôm än ma may, gay ma may hôm gŭ rêu jât, yorlah păng jêng bunuyh ntøyh nau Gâp ngoi. Lah may mâu ôh mplő bu ur nây a păng, may tay, ndrel ma þon lan may khât ro".

⁸ Kađäch Abimalich ri dâk om ôi, păng kuăl rgum phung kôl jan kar păng, jêh ri mboh nkoch dâng lě nau mbatoi i nây än ma khân păng tăng. Jêh tăng nau i nây, lě rngôch khân păng klach nsör dadê.

⁹ Jêh ri kađäch Abimalich đă bu hăń kuăl Abrahäm, kađäch lah păng: "Moh may jan ma hén kot nđa mĕh? Moh þă gâp jan tih ma may, dâng may jan än ma gâp, ndrel ma bri dak gâp

geh nau tih düt kuöng kót nda? Yorlah nau i may jan ma gâp dja, bu mâu geh ôh di ma jan!”

¹⁰ Kađäch Abimalich lah tay ma Abrahäm: “Móm nau may mân, dâng may ūch jan kót nda?”

¹¹ Abrahäm lah ma kađäch nây: “Yorlah gâp mân, bunuyh ta bri dja mâu geh ôh du huê klach ma Kôranh Brah, lõng gâp tay bu de nkhât yor ma ūch sô ur gâp nây.

¹² Ndrel ma păng noh jêng oh gâp ngän, jêng kon bőr gâp đöng, tih ma mě gâp đah mě păng jêng mě êng êng, jêh ri gâp sô păng ndâp ur sai.

¹³ Dôl Kôranh Brah än gâp du ngai đah ma ndül mpôl gâp nöm, gâp lě lah ma păng: «Än ay yő ndach ma gâp bă yő, ah ntük bân hän, än ay mboh nkoch ma bu lah, bân jêng rôh klô hő»”.

¹⁴ Jêh ri kađäch Abimalich sô be biăp, sô ndrôk tă boh phung mpômpa (siüm) păng nöm, ndrel ma sô dâk bu ur dâk bu klô păng nöm än ma Abrahäm, ndâp ma mplör Sara i ur păng nöm ri noh đöng.

¹⁵ Kađäch nây lah ma Abrahäm: “Lõng bri dak gâp ta dja, ah ntük may ūch gû, dah may ūch”.

¹⁶ Păng lah đöng ma Sara: “Dja präk gâp du rbän kăk präk, gâp än ma nô ay, gay ma mpôl i gû ndrel ay nây git n'hêl ay mâu ôh geh jan tih du ntil, gay ma bunuyh dâng lě git n'hêl ay mâu ôh geh jan tih”.

¹⁷⁻¹⁸ Nôk nây yor ma Sara i ur Abrahäm nây gû ta jay kađäch Abimalich, Brah Yêhôva än dâng lě bu ur i gû ta jay păng bah bă kon. Abrahäm mboh sôm än ma Abimalich dăñ ma Kôranh Brah, jêh ri Kôranh Brah jan än bah ji păng, än

bah ji ur păng, ndrel ma lě dâk bu ur păng, jêh ri mpôl nây geh oh geh kon jât.

21

Nau deh Isăk

¹ Brah Yêhôva jan tâng nau Păng lě lah noh, Păng än Sara geh kon ngän kót nau Păng lě ton.

² Sara ntreo ngän, tât ta di nar Kôranh Brah lah, păng gŭ oh du huê kon bu klô än ma Abrahăm, nôk Abrahăm lě ranh ngän jêh.*

³ Kon Sara deh ma Abrahăm nây, jêh ri Abrahăm t  rnha «Isăk».*

⁴ Tât Isăk lě geh pham nar jêh deh, Abrahăm jan koh nt  ma păng, kót nau Kôranh Brah de đ  ma păng ri noh.*

⁵ Nôk deh Isăk nây, Abrahăm lě geh 100 n m jêh.

⁶ Nôk nây Sara lah: “Kôranh Brah jan än g p j ng g m, ndrel ma bu moh i t ng nau dja, bu j ng g m ndrel ma g p đ ng”.*

⁷ Sara ngoi j t: “Bu moh b nh mbo h nkoch ma Abrahăm: «Geh du nar ur may mpu toh kon»? L ng a ba  ri g p b  du hu  kon bu kl  än ma Abrahăm, d l păng l  ranh ng n”.

Hakar; ndrel ma Isma l du g  ta bri rdah

⁸ T t Is k l  ku ng oi, p ng bah pu toh, j h ri Abrah m ndr p nh t d t ku ng, nar kon se n y bah pu toh.

* **21:2 21:2:** 18:10; H b 11:11 * **21:3 21:3:** 17:17; 18:10-15

* **21:4 21:4:** 17:10-13; Kar 7:8 * **21:6 21:6-7:** 17:17; 18:10-15

⁹ Sara say Ismaël i kon Hakar phung Êsip deh
ăn ma Abrahäm góm murch ma Isák i kon păng
nőm,

¹⁰ jêh ri păng lah ma Abrahäm: “Mproh loi
dâk bu ur nây, ndrel ma kon păng du lôh boh
ntük dja, iăt ma kon dâk bu ur i nây mâu ôh dơń
ső drăp ndo khlay ndrel kon gáp Isák dja”.*

¹¹ Nau ngoi nây jan ăn Abrahäm hô ngän rngot
ta nuih n'hâm păng ri, yorlah Ismaël nây kon
păng đöng.

¹² Yon ma Kôranh Brah lah ma păng: “May loi
ta rngot ôh, yor ma kon se ndrel ma i me păng
nây. Än may iăt moh nau Sara de lah, yorlah
rnoi deh i Gáp ton ma may kóp ta Isák.”

¹³ Yon ma kon ur chông may nây, tay Gáp ăn
păng jêng du phung geh bri dak đöng, yorlah
păng noh rnoi deh may đöng”.*

¹⁴ Tât ôi tay ri Abrahäm dâk óm ôi, păng ső
ndo sông sa, ndrel ma nông dak ăn ma Hakar,
pu dâng lě ndo i nây ăn ta tong ko i mě ri, đă
păng hän ndrel ma i kon păng. Jêh ri Hakar du
lôh boh ntük nây hän nhhot trong ta bri rdah
tâm dăch đah bon Bêrsêba ri.*

¹⁵ Tât lě dak ta nông ri, Hakar ntloi i kon păng
gű ta nâm du pຸm rlô,

¹⁶ jêh ri păng nőm gű bah ma kon păng ri, klăp
lah ngai truyh pănh ma na, yorlah păng lah: “Loi
ăn gáp say khât kon gáp”. Jêh ri păng gű bah ma
kon, ndri dâng păng nhüm nter.

¹⁷ Kôranh Brah tăng iăt ma kon bu klô nây

* **21:10 21:10:** Gal 4:29, 30   * **21:12 21:12:** 17:19, 21; Rôm 9:7;

Hêb 11:18   * **21:13 21:13:** 17:20   * **21:14 21:14-19:** 16:6-12

nhຸ້ມ, jêh ri tông pär Kôranh Brah kuăl Hakar bōh kalō trôk ntük Păng nōm: “Hơi Hakar, mōm jan ay rູng răng ngăń nây heh? Ay loi ôh rvê, yorlah Kôranh Brah lě tăng iăt kon i nây nhຸ້m nter bōh ntük Păng gŭ nây.*

¹⁸ Ay dâk hõm, hän têk ti kon ay nây, yorlah tay gáp jan ăn păng jêng du phung kuõng geh bri dak".*

¹⁹ Kôranh Brah jan än măt Hakar say du mlöm
ntu dak geh dak, păng dâk hän bük dak i nây
bêng nônq, jêh ri än kon păng nhêt.

20 Kôranh Brah gû ndrel ma kon bu klô i nây, pâng gû rêm ta bri rdah ri n'ho ma tât kuöng tât ndäm, pâng jêng bunuyh blao pânh na dût blao ngän.

²¹ Păng gŭ ta bri rdah Paran, jĕh ri i mĕ ri koih
bu ur phung Êsip du huê ma jĕng ur păng.

Abrahām tām rnglāp ndrel kađāch Abimalich

²² Nôk nây kađäch Abimalich, ndrel ma Phiküli kôranh tahanh kuöng päng, päng lah ma Abrahäm: "Kôranh Brah gû ndrel may, dâng lêntil ndo may jan.*

²³ Lah ndri än may ton ma gâp ta dja, än Kôranh Brah git say, may lah mâu ndoram gâp, kon gâp, ndrel ma kon sau gâp. Yorlah gâp lê jan ueh jêh ma may, lah ndri än may jan ueh ma gâp, ndrel ma bri dak gâp i may gû dja än kôt nây đõng”.

²⁴ Abrahām oħ ma kađāch: “O, gâp ton”.

* **21:17** **21:17:** NNg 2:23 * **21:18** **21:18:** 17:20 * **21:22** **21:22:**
NNt 26:26

²⁵ Jêh ri Abrahäm lah ma păng du mlöm ntu dak i phung þon lan păng in nây noh.

²⁶ Kađäch Abimalich ôh ma păng: "Gâp mâu git ôh bu moh i jan kot nây, yorlah may mâu prot nkoch ma gâp đöng, tât nar dja mo dâng gâp git nau i nây".

²⁷ Abrahäm sô be biăp aþă, ndrel ma ndrök aþă än ma kađäch Abimalich, jêh ri lë bar hê khân păng ri tâm rŋglăp ndrel.

²⁸ Abrahäm sô poh ɔ̄ be biăp i drôh drôh än gû êng.

²⁹ Kađäch Abimalich ôp Abrahäm: "Poh ɔ̄ be biăp i drôh drôh may än gû êng nây moh jan?"

³⁰ Abrahäm mboh ma păng: "Poh ɔ̄ be biăp i dja, gâp än ma may ma ti gâp nòm, ndø̄ dja gay ma mboh n'hêl naně lah, ntu dak nây lë gâp kuyh ngän".

³¹ Kot ndri dâng bu kuăl ntük nây rnha «Bêrsêba», geh nau khlay jêng «Ntu dak poh ndø̄», mâu lah: «Ntu dak ton», yorlah ntük nây jêng ntük khân păng lë jêh tâm ton băl.

³² Kot ndri nau khân păng lë tâm rŋglăp băl ta Bêrsêba ri. Jêh ri kađäch Abimalich, ndrel ma kôranh taken kuöng păng ri, plő̄ sát tay ta bri Phalihtin.

³³ Jêh ri Abrahäm tăm du mlöm tòm si ta Bêrsêba nây, ta ntük nây đöng n'ho ma păng yók mbah Brah Yêhôva i Kôranh Brah i hôm gû rêu n'ho ro.

³⁴ Abrahäm gû ta bri Phalihtin ri jõ nar.

22

Abrahäm ndräp pur kon păng nhhor ma

Kôranh Brah

¹ Jêh geh nau nây, Kôranh Brah ūch rlong nuih n'hâm Abrahäm, Păng kuăl Abrahäm: “Hoi Abrahäm!” Abrahäm oħ: “Moh Kôranh?”*

² Kôranh Brah lah ma păng: “Sō Isăk kon may nây i may röng ma păng düt hô, jēng kon bu klô may nōm nguai ɔ̄ đom nây, leo păng hän ta bri Moriya. Ta ri ăn may pur nhhōr păng ăn ma Gâp ta kalɔ̄ yôk, ta du mlōm yôk ntük Gâp mbōh ma may ri tay”.*

³ Abrahäm dâk ɔ̄m ôi, păng chôk long ma pur ndōr nhhōr, păng sō dűr tě ta kalɔ̄ seh lia ri, jêh ri sō bar hê bu klô jan kar păng nōm, ndrel ma Isăk i kon păng nōm ri, hän ndrel ma păng nōm jât ntük Kôranh Brah de mbōh ma păng ri noh.

⁴ Tât brō lě geh pe nar, Abrahäm n'gor say ntük nây bōh ngai

⁵ jêh ri lah ma bar hê mpôl bunuyh jan kar nây: “Bar hê khân may dja ma gǔ chăm seh lia ta dja bōt, gâp, ndrel ma kon gâp dja ma hao yôk mbah Kôranh Brah ta kalɔ̄ yôk ri, jêh dâng hêñ plɔ̄ sát tay ta dja”.

⁶ Abrahäm kât long ma pur ndōr nhhōr ri ăn Isăk tui, păng nōm ri ndjôt ūnh, ndrel ma pêh, jêh ri hän lě bar hê bōr kon a ri rōn drōn.

⁷ Dôl nây Isăk ngoi đah i bōr păng: “Hoi bōr” Abrahäm oħ: “Moh kon?” Isăk lah: “Ta dja bân lě geh ūnh, lě geh pêh, lah ndri ah be biăp ndōr ma pur nhhōr?”

* **22:1 22:1:** NNg 16:4; 20:20; NVa 8:2; 13:4; Phu 2:22; NMO 81:8;
Hêb 11:17-19; Yak 1:13   * **22:2 22:2:** 2NR 3:1

8 Abrahäm oħ: “O kon, be biăp ndoř ma pur nhħor i nāy, Kôranh Brah nōm sōm ān”. Jēh ri lě bar hē bōr kon ri hān jāt nāp rōn drōn jāt.

9 Tât ta ntük Kôranh Brah de mboħ ma pāng ri noħ, Abrahäm bun lǔ du ntük ta ntük nāy ma ntük jan brah, jēh bun nāy, pāng bun long boħ lōri, pāng nhüp kāt Isāk i kon pāng nōm ri tē boħ lō long boħ lō ntük jan brah ri*

10 jēh ri pāng sō pēh ntōm yat ti ma läch tong ko i kon ri.*

11 Dôl nāy dō ma tāng tōng pār Brah Yēhōva de kuāl pāng tā boħ lō trōk ti lah: “Abrahäm! Abrahäm!” Pāng oħ: “Moh Kôranh?”

12 Tōng pār nāy lah: “Loi may nkhāt kon se nāy, loi ta loħ pāng ôħ, abaoři lě Gāp git jēh may klach yōk ma Kôranh Brah, yorlah may māu ôħ nhħuach kon may nōm oħm nguai ő kōlōr nāy ān ma Gāp”.

13 Jēh ri Abrahäm n'gāl say du mlōm be biăp nkuōng ta ri, vāk khan nke ta tōm si. Jēh ri pāng hān sō be biăp i nāy plāch ma pur nhħor ntrō i kon pāng nōm ri noħ.

14 Abrahäm kuāl ntük nāy rnha: «Brah Yēhōva nōm sōm ān», ndri dāng bu kuāl ntük nāy tât abaoři rnha: «Ta kalō yōk Brah Yēhōva, Pāng nōm sōm ān».

15 Tōng pār Brah Yēhōva kuāl tay Abrahäm boħ lō trōk ti du tōr jāt

16 Pāng lah: “Gāp dja Brah Yēhōva, Gāp sō rnha Gāp Nōm ma ton, may māu ôħ nhħuach

---

* 22:9 22:9: Yak 2:21 * 22:10 22:10: Hēb 11:17-19

kon may nōm oṁ nguai ៥ kôlōr nāy ān ma Gâp.
Yor ma may lě jan jēh kōt nāy*

¹⁷ Gâp ān geh jēng ma may dūt ök, tay Gâp
ān nau geh jēng ma may ök bēng ler ngān ngēn,
jēh ri jan rnoi deh may ān ök bâk rōr tâm ban ma
mānh mbing ta kalō trôk, mâu lah tâm ban ma
choyh rōr meng dak vâch dak vâr dōng. Jēh ri
rnoi deh may tay doi mât uānh phung rlâng đah
khân pāng nōm.*

¹⁸ Ndri dâng lě phung bunuyh ta neh ntu dja,
bu geh jēng tă boh rnoi deh may, yorlah may lě
iăt jēh nau Gâp".

¹⁹ Jēh nāy Abrahām, ndrel ma kon pāng plōr sât
tay ta phung bu klō jan kar pāng nōm ri nōh, jēh
ri khân pāng dâk hān ndrel jât þon Bêrsêba ri.
Tât ta Bêrsêba ri, Abrahām gû ta þon nāy.

Rnoi deh Nahôr

²⁰ Jēh geh nau nāy, geh bu hān mbôh nkoch
ma Abrahām: "Lōng Milka gû oh geh kon bu klō
ök ngān ān ma Nahôr oh may, ta nāy geh:

²¹ Uh jêng kon bôk dak, geh Buh jêng i oh, geh
Kêmôel i bôr Aram

²² geh Kêset, geh Hasô, geh Pildah, geh Yïtlap,
ndrel ma geh Bêthuel.

²³ Bêthuel nāy i bôr bu ur Rêbêka. Lě pham
nuyh kon i nāy jêng Milka deh ma Nahôr i oh
Abrahām ri.

²⁴ Lōng i ur chông Nahôr ri rnha Rêyôma,
pāng geh kon bu klô dōng, ta nāy geh: Thêpa,
geh Kahäm, geh Thahah, ndrel ma geh Maka.

* ^{22:16 22:16:} Hêb 6:13-14 * ^{22:17 22:17:} 12:2; Hêb 11:12

* ^{22:18 22:18:} Kar 3:25; Yak 2:21

23

Neh môch Sara

¹ Sara i ur Abrahäm rēh tât 127 năm, dah nây jēng ök năm păng rēh.

² Jēh ri păng khât ta ƀon Khiriät-Arba, i bu kuäl đöng ƀon Hêbron, ta bri Kanan. Abrahäm nhüm ndor Sara.

³ Jēh ri păng dâk bōh ntük bunuyh khât nây, hăñ ngơi đah ma phung Hêt:

⁴ “Gâp dja jēng phung bu năch bri êng, jēng bunuyh veh gŭ du ƀlât ta khân may dja. Lah ndri gâp dăñ khân may tăch neh môch du ntük ăn ma gâp ta bri khân may dja, gâp be ma tőp ur gâp.*

⁵ Phung Hêt ôh ma Abrahäm:

⁶ “O kôranh, dăñ may iăt phung hên, may jēng bu kuöng gŭ ta phung hên dja, dăñ may tőp ur may ta neh môch phung hên i düt ueh dô. Yorlah dâng lĕ phung hên mâu geh ôh du huê bunuyh buay may mâu ăn neh môch ma tőp ur may”.

⁷ Jēh ri Abrahäm dâk păñ ta năp phung Hêt i bunuyh bri nây

⁸ păng lah ma phung nây: “Lah khân may ăn gâp tőp ur gâp ta dja ri, dăñ khân may sōm ngơi đah Éprün i kon Sôhar ăn ma gâp

⁹ dăñ păng ăn trôm yôk Mäkpêla bōh chông mir păng nây ăn ma gâp, dăñ păng tăch ntük nây ăn gâp, ăn di khlay ta bōh năp khân may, ăn râng say râng tăng, gay ma ntük neh môch i nây jēng ntük gâp nōm ta phung khân may dja”.

* **23:4 23:4:** Hêb 11:9, 13; Kar 7:16

10 Lõng Êprün i phung Hêt păng gŭ ndrel ma phung þon lan ta nây đõng, păng lah ma Abrahäm ta năp phung þon lan păng nōm, ndrel ma ta năp dâng lě phung þon lan i gŭ ta bôk mpông þon nây, păng lah kót nđa:

11 “Mâu ôh kôranh, dăń may iăt gâp þört, neh mir, ndrel ma ntük trôm yôk nây gâp án ma may dadê, gâp ăn ntük nây ma may ta năp măt dâng lě phung þon lan gâp nōm. Án may tőp ur may ta neh nây dô”.

12 Jêh ri Abrahäm păń ta năp măt dâng lě phung þon lan ta bri nây du tőjât.

13 Păng lah ma Êprün ta năp măt phung þon lan dâng lě: “Lah may ăn kót ri, dăń may iăt gâp, gâp rvăt neh mir may nây án di khlay, dăń may sô khlay boh gâp hõm, gâp be ma tőp ur gâp ta ntük nây”.

14 Yon ma Êprün oh ma Abrahäm:

15 “O kôranh, khlay neh nây ta 400 kăk prák dōm, prák dah dja may ma gâp, bân mâu ôh korp khlay, dăń may tőp ur may nây”.

16 Jêh ri Abrahäm iăt nau Êprün lah nây, păng njing prák ăn ma Êprün ta năp măt phung þon lan Hêt tâm di khlay kót nau păng lě lah ri noh, tâm 400 kăk prák, păng njing prák i nây tâm di tâng nau vay khân păng.

17 Jêh ri neh mir Êprün ta ntük Măkpêla i mpeh boh lôh nar ma þon Mămrê, lě ma neh mir, lě ma neh trôm yôk, ndrel ma lě tōm si ta mir nây*

* **23:17 23:17-20:** 25:9-10; 49:29-32; 50:12-13; Kar 7:15-16

¹⁸ jēng ndōr Abrahām dadē, nôk khân păng tâm
ăn nây, ta nây geh phung ḷon lan Hêt, ndrel ma
dâng lě phung ḷon lan i gǔ ta bôk mpōng mpêr
bon nây say dadē.

¹⁹ Jēh ri Abrahām tōp Sara i ur păng ta trôm
yôk mir Mäkpêla, mpeh bôh lôh nar ma bon
Mämre, i bu kuăl đōng ḷon Hêbron, ta bri Kanan
nây.

²⁰ Neh mir, ndrel ma neh trôm yôk, dâng lě
ntük i nây lě phung ḷon lan Hêt ăn jēh ma
Abrahām, jēng ntük neh môch.

24

Tâm ndăp Isăk

¹ Abrahām lo' ma ranh ngăń, Brah Yêhôva lě
ăn nau geh jēng ta lě ntil ndōr ma păng.

² Geh du nar ri Abrahām lah ma bunuyh jan
kar ma păng, bunuyh i ranh rlao bu gǔ ta jay
păng, ndrel ma nōm i nây jēng bunuyh mât
uănh dâng lě drăp ndōr păng đōng, păng lah:
“Ăn may tĕ ti ta nâm tâm blu gâp dja

³ jēh ri ăn may ton ma Brah Yêhôva, i Kôranh
Brah ma trôk, ndrel ma neh ntü, ăn may lah, may
loi ôh joi ur ăn ma kon gâp tă bôh bu ur phung
Kanan ta ntük bri gâp gǔ dja.*

⁴ Ăn may hăń ta ntük bri deh gâp nōm ri, jēh
ri sōm joi ur tă bôh ndüł mpôl gâp nōm ta nây
ăn ma kon Isăk gâp”.

⁵ Bunuyh jan kar nây ôh ma păng: “Klăp lah
bu ur nây mâu ūch ôh hăń tâng gâp ta bri dja,

---

* **24:3 24:3-4:** 26:34-35; 27:46; 28:1-2, 6-9; NVa 7:3-4

lah ndri än gâp leo kon may hän plő gǔ ta bri ntük bri may du lôh nây nơh boh?"

⁶ Abrahäm lah ma päng: "May njräng hō, gâp lah ma may, kon gâp mâu ôh än leo hän ta bri nây!"

⁷ Yorlah Brah Yêhôva i kôranh ta kalɔ̄ trôk lě leo jêh gâp du lôh boh ndül mpôl gâp, boh ntük bri deh gâp nöm, jêh ri Päng lě lah ma gâp, ndrel ma lě ton đöng, n'hêl nanë ngän bri dja Päng ton än ma rnoi deh gâp. Lah ndri Päng đă tông pär Päng Nöm hän boh năp may ro gay ma kôl may, jêh ri än may sô ur ma kon gâp tă boh bri nây.*

⁸ Yon ma lah bu ur nây rläch mâu ūch hän tâng may, may lě klaih jêh nau may ton dja ma gâp, iăt ma may loi ôh leo kon gâp hän ta bri nây".

⁹ Jêh ri bunuyh jan kar nây tĕ ti ta tâm blu Abrahäm kôranh päng ri, n'ho ma päng ton nau nây đah Abrahäm.

¹⁰ Jêh ri bunuyh jan kar nây sô seh samô jât ጀ, ndrel ma ndjôt drăp ndơ geh nau khlay i kôranh ri än, päng hän ta bon Nahôr bri Mêsôpôtamia ri.

¹¹ Hän tât kêng du ntu dak ta boh dih bon ri, päng än dâng lě seh samô päng ri drôm dadê, nök nây bri lě kêng măng tâm di ma phung bu ur vay hän brō bük dak to.

¹² Bunuyh jan kar nây mboh sôm: "O' Brah Yêhôva, i brah Abrahäm jêng kôranh gâp yo'k mbah, nar dja dăń May kôl gâp, än gâp tâm mâp ma bu ur du huê ma jan ur Isăk. Dăń nhho hõm

---

* **24:7 24:7:** 12:1, 7

nau röng räp jäp May i hôm nâng ma Abrahäm kôranh gâp.

¹³ Gâp lě gǔ däch kêng meng ntu dak dja jêh, lah tât phung kon bu ur ta þon dja hän bük dak

¹⁴ lah bu moh bu ur drôh i gâp de lah: «Dăń dak ta rböng ay nây gâp be ma nhêt đĕ yôh o», jêh ri lah păng oħ ma gâp: «Nhêt heh kônh, tay gâp bük dak ma än seh samô may nhêt đöng», lah ndri dăń än tâm di ma bu ur i May lě ntröng ma jêng ur Isák. Ndri dâng gâp git ndø nây n'hêl nanë ngän, jêng ndø May nhho nau röng räp jäp May än ma kôranh gâp ngän».

¹⁵ È hō nän ôh lôch nau păng mböh sörn nây, dô ma say Rêbêka lôh boħ þon nây, tĕ nöng rböng ta mlik păng nörn ri. Rêbêka nây i kon bu ur Béthuel, Béthuel i kon bu klô Milka, Milka i ur Nahôr oh Abrahäm nây noħ.

¹⁶ Rêbêka jêng bu ur ueh reh ngän, hôm e drôh è hō geh ôh ðah bu klô. Păng hän tât ta ntu dak nây, păng jür bük dak bêng nöng rböng ri, jêh ri păng dâk sát.

¹⁷ Bunuyh jan kar Abrahäm nây nchuăt ran jât păng ri, jêh ri lah: “Dăń dak ta rböng ay nây gâp be ma nhêt đĕ yôh o”.

¹⁸ Bu ur nây oħ: “Nhêt heh kôranh”. Bu ur nây juyh ro än păng nhêt.

¹⁹ Jêh än păng nhêt ri, bu ur nây lah: “Tay gâp hän bük dak ma än seh samô may nhêt än tât hôm đöng”.

²⁰ Jêh ri păng nkhüt dak ta bong ri ro, păng plöbük tay dak ma än seh samô ri nhêt tât hôm dadê.

21 Bu klô i nây uănh jât păng ri rlöł, păng mân êng ta nuih n'hâm ri ūch git, git Brah Yêhôva jan än păng kót nau păng ūch noh ngän lah mâu.

22 Dâng lě seh samô ri nhêt dak lě hơm dadê jêh, jêh ri păng sô du mlöm rgên mayh jök du chi n'gul tĕ ta trôm muh bu ur* nây, sô đõng bar mlöm kông ti mayh jök 30 chi än ma bu ur drôh nây.

23 Jêh ri păng ôp bu ur drôh nây: “Ay bu moh kon? Dăn mboh ma gâp. Ah ta jay bő ay git geh ntük hên de ma bêch măng dja?”

24 Bu ur drôh nây oħ ma păng: “Gâp kon Bêthuel, i kon che Nahôr, ndrel ma u Milka”.

25 Bu ur drôh nây lah tay ma păng: “Ta jay hên geh ök rhe ma seh samô bêch, ndrel ma rêu lě sôh ma mpa seh samô sa, ndrel ma ntük ma än khân may bêch geh đõng”.

26 Jêh ri bunuyh jan kar nây păng kŭnh bôk, yók mbah ma Brah Yêhôva

27 păng lah: “Rnê ma Brah Yêhôva, i brah Abrahäm jêng kôranh gâp yók mbah, May mâu r'lun ôh än nau röng răp jäp May, May jan kót nau May lě lah baþo ma kôranh gâp, lõng gâp dja Brah Yêhôva đõng leo trong dâng tât ta jay ndül mpôl kôranh gâp”.

28 Jêh ri bu ur nây nchuăt a jay mě păng, n'ho ma mboh nkoch nau i nây ma dâng lě bunuyh ta jay nây.

29 Rêbêka geh du huê nô rnha Laþan, Laþan nchuăt joi bu klô nây a ntu dak ri

* **24:22 24:22:** Bu ur nôk nây vay tĕ rgên mayh ta trôm muh.

³⁰ yorlah păng say kōng ta ti đōng, say rgēn ta trôm muh đōng, ndrel ma tăng Rêbêka i oh de mboh nkoch dâng lĕ nau bu klô nây lah, jéh ri păng hăń măp bu klô nây, say păng dâk kēng ntu dak ri ndrel ma seh samô.

³¹ Lađan lah ma bu klô i nây: “O’ bunuyh lĕ Brah Yêhôva de än geh jéng, lăp hōm, moh gŭ may boh dih dja? Lĕ jéh găp ndrăp jay ma may, ndrel ma ntük än seh samô may đōng”.

³² Jéh ri bu klô i nây lăp a trôm jay ti. Lađan drih njür ndoh ndoř boh lơ seh samô ri phiao, bu sô ja sô rhe ma än seh samô de sa, ndrel ma sô dak ma än bu klô nây rao jöng, ndâp ma mpôl i hăń ndrel păng nây đōng.

³³ Jéh ri bu lĕ ndrăp piăng trao än păng sông, yɔn ma păng lah: “Găp mâu hő ôh sông, lah nau găp hăń dja găp mâu hő mboh nkoch ma khân may” Lađan lah: “Neh, nkoch hōm!”

³⁴ Păng lah: “Găp dja jéng bunuyh jan kar Abrahăm.

³⁵ Brah Yêhôva än geh jéng ma kôranh găp lĕ düt ök, n'ho ma păng tât jéng bunuyh ndrōng ngăń, Kôranh Brah än păng geh be biăp, geh ndrôk, geh seh samô, geh seh lia, ndrel ma geh prák, geh mayh, geh ndâp ma dâk bu ur dâk bu klô ök ngăń.

³⁶ Nôk kôranh găp păng lĕ ranh ngăń, i ur păng rnha Sara gŭ oh du huê kon bu klô ma păng, kôranh găp lĕ än jéh dâng lĕ drăp ndoř păng geh ma kon i nây.

³⁷ Kôranh găp păng đă găp ton iăt nau păng, păng lah: «May loi ôh joi ur ma kon găp tă boh phung Kanan ntük bri găp gŭ dja.

38 Ăn may hăń ta jay bő gâp, ta ndül mpôl gâp nóm ri, jêh ri sör̄m joi ur ma kon gâp tă bořh mpôl nây».

39 Gâp lah ma kôranh gâp: «Klăp lah bu ur i nây mâu ūch ôh tâng gâp ta bri dja».

40 Păng lah ma gâp: «Brah Yêhôva i gâp de iăt ƀabɔ̄, Păng än tông păr Păng Nóm hăń ndrel may, gay ma jan än may tât geh ngăń. Ăn may sör̄m joi ur ma kon gâp tă bořh ndül mpôl tă bořh rnăk vâl gâp.

41 Ăn may hăń tât ta ndül mpôl gâp ri, lah bu mâu ôh än kon ma may, ri mō̄ may mâu hôm ôh krêp đah nau lě jêh ton dja».

42 Nar dja gâp hăń tât ta ntu dak, gâp mbôh sör̄m: «O Brah Yêhôva, i brah Abrahă̄m jéng kôranh gâp yók mbah, dă̄n May än geh ngăń ndơ i kôranh gâp đă̄ ma gâp.

43 Aƀaoři gâp lě gű dă̄ch kêng ntu dak dja jêh, lah geh bu ur drôh hăń bük dak, lah gâp lah ma păng: «O yôh, dă̄n dak ta rböng ay nây gâp be ma nhêt đẽ o»

44 Lah bu ur nây oħ: «Dja nhêt hõm, tay gâp bük jât ma än seh samô̄ may nhêt đõng», lah ndri än tâm di ma bu ur i May lě jêh ntrõng ma jéng ur i kon kôranh gâp ngăń».

45 Nôk nây gâp mbôh sör̄m ê hõ nă̄n lôch ôh, dô ma say Rêbêka lôh bořh ƀon, tĕ nông rböng ta mlik păng ri hăń a ntu dak. Jêh păng jür bük dak bêng, gâp lah ma păng: «O yôh, dă̄n dak ay nây gâp be ma nhêt đẽ o».

46 Păng juyh nông rböng bořh mlik ri ro, păng lah ma gâp: «Dja nhêt hõm, tay gâp bük jât dak

ma än seh samô may nhêt đõng». Jêh ri gâp nhêt dak i ri, păng bük tay dak ma än seh samô gâp nhêt đõng.

⁴⁷ Gâp ôp păng: «Ay bu moh kon?», păng oh: «Gâp kon Béthuel, i kon che Nahôr, ndrel ma u Milka». Jêh ri gâp sô rgên tẽ ta trôm muh păng, ndrel ma kông ti ndok ta păng ri.

⁴⁸ Jêh ri gâp păn yok mbah ma Brah Yêhôva, rnê ma Brah Yêhôva i brah Abrahäm jêng kôranh gâp yok mbah, yor ma Păng sớm leo trong ma gâp dâng tât ta ndül mpôl kôranh gâp, ndrel ma say kon bu ur khân păng, gay ma sô jêng ur i kon kôranh gâp.

⁴⁹ Abao' dja, lah khân may jan ueh, ndrel ma nau ngän ma kôranh gâp, dăń khân may ngoi, ũch mâu lah mâu, gay ma gâp git đõng, moh ndor gâp jan jât".

⁵⁰ Jêh ri Lađan, ndrel ma Béthuel lah ma păng: "Dâng geh jêng nau dja noh tă bôh Brah Yêhôva, lah ndri hén mâu blao lah ũch, mâu blao lah mâu ũch ma may ri.

⁵¹ Nây Rêbêka lĕ ta nây, may ndjôt leo păng a ri, ma än đah kon kôranh may ri, kot nau Brah Yêhôva de lah nây".

⁵² Tât ma bunuyh jan kar Abrahäm tăng lah kot nây, păng păń yok mbah ma Brah Yêhôva .

⁵³ Jêh ri păng nglôh drăp ndor nkrő, prák, mayh, ndrel ma bok ao än ma Rêbêka nây, păng än đõng ndor düt khlay ma mě ma nô Rêbêka nây đõng.

⁵⁴ Jêh ri mơ dâng păng, ndrel ma mpôl i hăń đah păng nây noh nhêt sông. Măng nây khân păng bêch ta nây, kah ôi tay ri ơm ôi păng dâk,

păng lah ma phung tōm jay nây: “Dăń ăn gâp plő sát a kôranh gâp nơm nar dja yő”.

⁵⁵ Yon ma i nô, ndrel ma i mĕ Rêbêka nây lah ma păng: “Ăn Rêbêka gŭ ndrel ma hên ta dja bôt heh, klăp lah tât jât nar bôt dâng hăń”.

⁵⁶ Bunuyh jan kar Abrahăm nây oh ma khân păng: “Khân ay may loi ôh kŏn gâp, ăn gâp plő sát ma kôranh gâp nơm, yorlah nau brõ hăń gâp dja lě Brah Yêhôva jan jêh phiao jêh”.

⁵⁷ Khân păng lah: “Köp hên kuăl Rêbêka, ôp păng nơm bôt”.

⁵⁸ Jêh ri khân păng kuăl Rêbêka, ôp păng: “Oh, ay ūch hăń ndrel ma păng dja boh?” Rêbêka oh: “O, gâp ūch”.

⁵⁹ Jêh ri ăn Rêbêka i oh bu ur păng ri, ndrel ma bunuyh sōm mpu toh păng nây, ăn hăń ndrel ma bunuyh jan kar Abrahăm, bu ăn khân păng hăń dadê ndrel ma lě bunuyh i hăń đah păng nây nōh.

⁶⁰ Rnăk vâl Rêbêka ăn nau geh jêng ma păng: “O oh, ăn ay geh kon bâk rő ngăń
Jêh ri rnoi deh ay ăn jêng kôranh ma phung rlăng đah khân păng”.*

⁶¹ Jêh ri Rêbêka, ndrel ma mpôl bu ur jan kar ma păng ncho seh samô hăń tâng bu klô i bunuyh jan kar Abrahăm hăń plő sát.

⁶² Nôk khân păng hôm hăń rő trong, Isăk lě lôh boh ntük rnha tu dak Lahairoi, păng gŭ ta bri rdah Nêkip.*

⁶³ Nôk bri kêng măng, păng hăń pâl rő mir, păng ngok say hăń n'hoch seh samô tât ta ri.

---

* 24:60 24:60: 26:4   * 24:62 24:62: 16:4

64 Rêbêka nây say đǒng, tât ma say Isăk ri, păng jür bōh lō' seh samô

65 ôp bunuyh jan kar Abrahăm nây: “Bu moh i gŭ ta mir ri, hăń jât dja ri?” Păng oh: “Păng i nây Isăk i kôranh gâp.” Ndri Rêbêka sō bok nkŭm loi muh măt păng no'm.

66 Bunuyh jan kar i nây mboh nkoch ma Isăk dâng lě ntil ndo' păng jan ri noh.

67 Jêh ri Isăk sō Rêbêka jêng ur păng, păng leo Rêbêka lăp ta trôm chun Sara i mĕ păng ri noh, păng geh nuih n'hâm röng ma Rêbêka hô ngän, n'ho ma bah nklön rvê i mĕ păng khât ri noh.

25

Abrahăm khât

1 Abrahăm sō tay ur êng jât rnha Kîtura.

2 Bu ur nây gŭ oh kon bu klô ma păng, ta nây geh: Sâmran, geh Yüksan, geh Mêđan, geh Miđiân, geh Ihbăk, ndrel ma geh Sua.

3 Yüksan i nây bă Sêba, ndrel ma Đêđan, i kon sau Đêđan nây dâng jêng geh phung Ahsor, phung Lêthusim, ndrel ma phung Lêumim.

4 I kon sau Miđiân ri, ta nây geh: Êpha, geh Êphor, geh Hanük, geh Abiđa, ndrel ma geh Elda. Dâng lě phung i nây jêng kon sau Kîtura dadê.

5 Dâng lě ndo' Abrahăm geh, păng ăn ma Isăk dadê.

6 Yon ma nôk Abrahăm hôm rêh, păng ăn đǒng ndo' aňa ma kon ur ur chông păng ri, păng ăn phung nây du ngai bōh Isăk, ăn khân păng gŭ a bri mpeh bōh lôh nar ri.

⁷ Abrahäm rēh, geh 175 nām.

⁸ Păng rēh mpây lě jō ngăñ, ndâp ma lě ranh ngăñ dăng, jēh ri păng roh n'hâm khât hăñ gŭ ndrel ma phung che păng.

⁹ Jēh ri kon păng Isăk, ndrel ma Ismaël tōp păng ta trôm yôk Măkpêla mpeh boh lôh nar ma ƀon Mămrê, ta mir Éprün i kon Sôhar phung Hêt.*

¹⁰ I nây jêng mir Abrahäm de rvăt tă boh phung Hêt noh, ta nây bu tōp Abrahäm, tōp ndrel ta ntük păng tōp Sara noh.*

¹¹ Jēh khât Abrahäm ri, Kôranh Brah än geh jêng ma Isăk kon păng ri, Isăk hăñ gŭ dăch kēng tu dak Lahairoi.*

Nkoch rnōi deh Ismaël

¹² Dja jêng nkoch yao deh kon sau Ismaël, i kon Abrahäm, jêng kon Hakar bu ur phung Êsip i dâk Sara bă än ma Abrahäm.*

¹³ Dja jêng rnha kon bu klô Ismaël, rnha tâng bu moh deh lor, bu moh deh boh koi, kon bôk dak Ismaël rnha Nêbayôt, jēh ri i oh oh rnha Kêđar, rnha Ătbel, rnha Mipsam,

¹⁴ rnha Mihma, rnha Đuma, rnha Masa,

¹⁵ rnha Hađat, rnha Thêma, rnha Yêthur, rnha Naphih, ndrel ma rnha Kêtma.

¹⁶ Dâng lě kon Ismaël i nây, i nây rnha khân păng tâng ƀon tâng ntük khân păng gŭ, dâng lě 12 nuyh nây jêng kôranh ta ndûl mpôl khân păng nom.

* **25:9 25:9-10:** 23:17-20

* **25:10 25:10:** NNt 23:3-16

* **25:11**

25:11: 12:2, 7; 17:19; 16:14

* **25:12 25:12-18:** 16:10-12; 21:13,

¹⁷ Ismaël rêh geh 137 năm, jêh ri păng roh n'hâm khât gŭ ndrel ma phung che păng.

¹⁸ Bri phung kon sau Ismaël gŭ, ntóm bôh bri Havila, tât a bri Sur dăch ma bri Êsip mpeh ma bri Asor. Phung kon sau Ismaël khân păng gŭ tâm lôh ndräng oh nô khân păng nơm nâng*.

Nau nkoch bri Yakôp, ndrel ma Ésao

¹⁹ Dja nau nkoch yao Isák kon Abrahäm: Abrahäm bă Isák.

²⁰ Tât Isák lě geh 40 năm, păng sō Rêbêka jêng ur. Rêbêka nây i kon Bêthuel i oh Lađan, Bêthuel nây phung Aram gŭ ta bri Pađan-Aram.*

²¹ Isák mboh sōm ma Brah Yêhôva, yorlah ur păng nây jêng bu ur mâu ôh bă kon, Brah Yêhôva iăt nau păng mboh sōm, jêh ri ur păng ntreo.

²² Kon ta trôm ndül Rêbêka geh bar ő tâm thăk băl, păng lah: "Mơm dâng jêng kôt ndri chrao?" Jêh ri păng ôp Brah Yêhôva.

²³ Brah Yêhôva lah ma păng:
"Ay geh bar ő bri dak gŭ ta trôm ndül ay nây

Ay deh geh bar ő phung tă bôh ndül ay i tâm
rdâng băl

Du phung jêng dăng rlao đah ma du phung

Kon bôk dak jêng plăch sōm kôl jan kar ăn
ma i oh".*

²⁴ Tât ăp khay ri, păng gŭ oh geh kon bar ngăń, kon bu klô dadê.

* **25:18 25:18:** «Phung kon sau Ismaël khân păng gŭ tâm lôh ndräng oh nô khân păng nơm nâng», mâu lah: «Phung kon sau Ismaël khân păng gŭ tâm dăch oh nô khân păng nơm». * **25:20**

25:20: 24:2-67   * **25:23 25:23:** Mal 1:2-3; Rôm 9:10-13

²⁵ Kon i bôk dak ri sák păng dûm ngän, geh rsau tâm ban ma rsau mpômpa (siüm), bu tĕ rnha «Êsao[†]».

²⁶ Jêh ri i oh lôh đöng, ti păng kuän kăr nhơn ta jöng Êsao ri, kót ndri dâng bu tĕ rnha «Yakôp», geh nau khlay lah «Kuän kăr nhơn ta jöng»[‡]. Nôk gŭ oh nây Isák lě geh 60 năm.

²⁷ Jêh ri i kon păng bar ጀ ri tât kuöng tât ndäm, Êsao jêng bunuyh bren pănh puäch, păng hô ngän brô bri. Löng Yakôp ri, jêng bunuyh gŭ rmuyh döm, păng gŭ dăch ta chun bok ri chiäp be biäp.

²⁸ Isák röng ma Êsao hô ngän, yorlah păng röng sa puäch Êsao de pănh, yon ma Rêbêka röng ma Yakôp.

²⁹ Geh du nar Yakôp gŭ göm trao, Êsao sát boh ndrich ri păng huär ngän.

³⁰ Păng lah ma Yakôp: “Dăń pă gâp đĕ trao dûm i jan ma tôh may nây gâp be ma sa, lě hô ngän huär gâp ta ri!” (Kót ndri dâng bu kuăl păng «Êđöm», yorlah geh nau khlay «Dûm».)

³¹ Yakôp lah ma păng: “Pläch än ma gâp nau khlay may jêng kon bôk dak nây mo”.

³² Êsao ơh ma păng: “Gâp ta ri lě bori ma khât ngän, moh hôm khlay jêng kon bôk dak?”

³³ Yakôp lah tay ma păng: “Lah ndri may ton än ma gâp lor ƀöt”. Jêh ri Êsao ton pläch än ma

---

[†] **25:25 25:25:** Ta nau ngoi Hêbro «Êsao», tâm ndräng ma «Rsau». [‡] **25:26 25:26:** Ta nau ngoi Hêbro, bu kuăl bunuyh mbrôh rläm bu «Bunuyh kuän kăr nhơn ta jöng» đöng.

Yakôp nau khlay jêng kon bôk dak nây.*

³⁴ Yakôp sô nǔmpăng, ndrel ma trao tôh dûm păng göm nây än ma Êsao sông. Êsao nhêt sông ndoř Yakôp än nây, jêh ri dâk du boř ntük nây. Kot ndri păng lě murch jêh nau khlay ta sák păng nôm jêng kon bôk dak ri.

26

Nau Kôranh Brah ton ma Isăk

¹ Nôk nây geh nau ji sôt ji ngot kuöng ta bri nây du tőr jât, tâm ban ma lě geh ta rnôk Abrahäm noř döng. Ndri Isăk hän ta bon Kêrar, gay ma dän gű ndrel kađäch Abimalich, jêng kađäch phung Phalihtin.

² Jêh ri Brah Yêhôva tâm mpol ma Isăk, lah ma păng: “May loi ôh du ta bri Êsip, än may gű ta ntük bri Gâp mbôh ma may hő.*

³ Än may gű ta bri i mâu ôh di bri may nôm dja hő, Gâp mra gű ndrel ma may, Gâp mra än geh jêng ma may, Gâp mra än dâng lě bri dja ma may n'ho ma tât kon tât sau may, Gâp mra jan ngän kot nau Gâp lě ton ma Abrahäm bő may noh.*

⁴ Gâp mra än kon sau may bâk rőr ök tâm ban ma mǎnh kalø trôk, Gâp mra än dâng lě bri dak dja ma kon sau may, jêh ri dâng lě bunuyh lam neh ntu dja bu mra sô dòn geh jêng yor ma tă boř kon sau may dadê.*

---

* 25:33 25:33: Hêb 12:16   * 26:2 26:2-3: 12:7; 28:13   * 26:3
26:3: NNt 22:16-18   * 26:4 26:4: 26:24; 24:60; 12:2; 28:14; 22:18

5 Gâp mra jan dâng lě ndø i nây, yorlah Abrahäm iăt nau Gâp noh, păng jan tâng nau Gâp đă Gâp lah, ndrel ma jan tâng nau vay Gâp".*

Isăk, ndrel ma kađäch Abimalich

6 Jêh ri Isăk gŭ ta ƀon Kêrar nây.

7 Lah bunuyh ta ƀon nây ôp păng ma nau ur păng nây: "Bu moh bu ur dja?" Păng mbôh ma bu lah: "Oh gâp". Păng mâu ôh bănh mbôh ma bu lah ur păng, yorlah păng git lah: "Gâp klach bu klô ta ƀon dja nkhât gâp, gay ma sô ur gâp, yorlah ur gâp uanh ueh reh ngän".*

8 Tât păng gŭ ta ƀon nây lě jö ngän, geh du nar kađäch Abimalich jêng kađäch phung Phalihtin, păng uanh boh mpông bloh ri, say Isăk ndrel ma Rêbêka i ur ri tâm ut tâm lôr.

9 Jêh ri kađäch Abimalich đă bu kuăl Isăk, lah păng: "Păng ur may ngän, mõm dâng may lah «Păng oh gâp»?" Isăk ɔh: "Dâng gâp lah kót nây, yorlah gâp klach bu nkhât yor ma ur gâp nây".

10 Kađäch Abimalich lah ma păng: "Moh dâng may jan ma hên kót nây? Lah geh du huê ta phung ƀon lan gâp bêch ndrel ma ur may, lah ndri may nsük phung hên jêng tih".

11 Jêh ri kađäch Abimalich mbôh dâng lě phung ƀon lan, păng lah kót nđa: "Bu moh jan djoħ bu klô dja, mâu lah i ur păng, nkhât loi bunuyh nây".

Isăk tâm rŋglăp ndrel kađäch Abimalich

---

* **26:5 26:5:** Yak 2:21   * **26:7 26:7-11:** 12:10-20; 20:1-18

12 Isäk gǔ tuch tăm ta bri nây, tât păng kăch păng rek păng geh rhiăng, yorlah Brah Yêhôva ān geh jēng ma păng.

13 Jēh ri tât păng ndrōng, tât păng geh drăp ndor lōr ma ök n'ho ma jēng bunuyh düt ndrōng ngǎn.

14 Păng geh be biăp, geh ndrōk ök ngǎn, ndrel ma geh bunuyh sōm kōl jan kar ök đōng, kōt ndri phung Phalihtin mâu nach ma ôbäl.

15 Dâng lě ntu dak mpôl sōm kōl jan kar bōr păng Abrahäm kuyh rnôk Abrahäm hôm rēh noh, phung Phalihtin brōi lě phiao.

16 Jēh ri kađäch Abimalich lah Isäk: “May du boh ntük dja hōm, yorlah may geh bunuyh geh drăp ndor düt ök rlao hēn”.

17 Jēh ri Isäk du boh ntük nây hän gǔ ta njöng yôk Kêrar, tē chun bok gǔ ta ntük nây.

18 Isäk đă bu kuai tay dâng lě ntu dak Abrahäm i bōr de kuyh ri noh, yorlah lě phung Phalihtin de brōi loi dadê jēh khât Abrahäm nây noh, Isäk tē tay rnha dâng lě ntu dak i nây tâng kōt rnha i bōr păng lě tē noh đōng.

19 Mpôl sōm kōl jan kar Isäk kuyh du ntu dak ta njöng yôk nây, geh dak lôh hoch nâng boh ntu i nây.

20 Yon ma phung chiăp ta bri Kêrar nây tâm lök đah phung chiăp Isäk, phung nây lah: “Dja jēng ntu dak hēn” jēh ri Isäk tē rnha ntu nây «Êsêk», geh nau khlay lah «Nau tâm rlăch», yorlah phung nây lě tâm lök đah păng.

21 Mpôl sōm kōl jan kar Isäk kuyh tay du mlōm ntu dak jât, yon ma phung chiăp tâm lök

đah păng đōng, ndri Isăk tĕ rnha ntu dak nây «Sítna», geh nau khlay lah «Tâm rdâng».

²² Jêh ri păng du ntük êng, păng kuyh tay du mlöm ntu dak jât, ntu dak nây mâu hôm ôh say bu tâm pit, ndri dâng păng tĕ rnha ntu dak nây «Rêhôbôt», geh nau khlay lah «Huy», păng lah: “Abaø dja Brah Yêhôva lĕ än ntük huy ma hên jêh, än hên geh drăp ndor ndröng ta bri dja”.

²³ Jêh ri păng du böh ntük nây hän gŭ ta bon Bêrsêba.

²⁴ Ta măng nây Brah Yêhôva tâm mpöl ma păng, lah ma păng kot nda: “May loi ôh klach, yorlah Gâp gŭ ndrel may, Gâp dja i brah Abrahäm b   may y  k mbah noh, Gâp än geh j  ng ma may, Gâp jan än may geh kon geh sau b  k r  , yorlah Abrahäm noh i bunuyh s  m kol jan kar ma Gâp”.*

²⁵ Jêh ri păng jan du ntük ma jan brah ta ntük nây, păng y  k mbah Brah Yêhôva ta ntük nây. Păng t   chun bok păng n  m gŭ ta ntük nây, j  h ri mpöl s  m kol jan kar păng kuyh ntu dak ta ntük nây đōng.

²⁶ *Geh du nar kađäch Abimalich hän m  p Isăk, h  n ndrel păng geh Ahusat j  ng bunuyh kol păng, ndrel ma Phik  l j  ng kôranh tahanen păng đōng.

²⁷ Isăk lah ma kađäch nây: “Moh nau kh  n may hôm ũch h  n m  p g  p, yorlah kh  n may l   bi  nh mproh g  p”.

²⁸ Kađäch Abimalich lah ma Isăk: “L   h  n git Brah Yêhôva g  n ndrel may ng  n, kot ndri h  n

---

* **26:24 26:24:** 12:2   * **26:26 26:26:** NNt 21:22

mân, hên ūch ăn bân tâm ton tâm rŋglăp ndrel.

²⁹ Ăn may ton ma hên, may mâu lōh djōh ma hên, kót hên mâu lōh djōh ma may, jan ndơ ueh dōm ma may, lě ăn may sát đăp mpǎn noh, aħaō dja may lě Brah Yēhôva de ăn geh jēng đōng”.

³⁰ Isăk ndrăp nhêt sa kuǒng ăn ma kadăch, ndrel ma lě phung i hăń ndrel păng nây, jēh ri khān păng nhêt sōng sa ndrel ta ri dadê.

³¹ Tât ôi tay, khān păng dâk ɔm ôi tâm ton băł, jēh ri Isăk njün kađăch Abimalăch, ndrel ma phung i hăń ndrel păng nây sát, khān păng sát đăp mpǎn.

³² Ta nar nây đōng, mpôl sōm koł jan kar ma Isăk hăń mboh ma păng ntu dak i khān păng mhe kuyh nây noh, khān păng lah: “Ntu hēn kuyh noh lě geh dak”.

³³ Isăk tě rnha ntu dak nây «Sipa», geh nau khlay lah «Nau ton», ndri dâng bu ntóh bon nây «Bêrsêba», geh nau khlay lah «Ntu dak ton*», n'ho ma tât aħaō dja.

³⁴ Tât Êsao lě geh 40 năm, păng sō ur bar boh phung Hêt, du huê rnha Yuđit i kon Bêri, i du huê rnha Bahmat i kon Elôn.*

³⁵ Lě bu ur bar hê nây jan ăn Isăk, ndrel ma Rêbêka rŋgot ngăń.

27

Yakôp ntŭng nau geh jēng Êsao

---

* **26:33 26:33:** Ma nau khlay ma rnha ntu dak i nây dăń uănh ta, NNt 21:31.   * **26:34 26:34-35:** 24:3-4

¹ Tât Isăk lě ranh ngǎn, măt păng ngo uănh mâu hôm ôh say. Păng kuăl Êsao kon bôk dak păng ri: “Hơi nô” Êsao ơh: “Moh bờ!”

² Bờ păng lah: “Gâp dja lě ranh, mâu gît nar khât.

³ Lah ndri may ső ndo may vay pănh, na đut hăr dâng kăm, hăń a bri pănh puăch ăn ma gâp.*

⁴ May jan trao puăch nây ăn düt kah ma gâp, ăn di ko gâp vay sa, gâp be ma sông, jêh ri dâng gâp ăn geh jêng ma may, ê lor ma gâp khât”.

⁵ Jêh ri Êsao hăń a bri ri, joi pănh puăch ma ăn i bờ păng. Nôk Isăk ngói ma Êsao kon păng nây noh, Rêbêka tăng đõng.

⁶ Jêh ri Rêbêka mboh ma Yakôp kon păng nây: “Gâp tăng bờ may lah ma Êsao nô may kơt nđa:

⁷ «Pănh puăch ăn ma gâp, jêh ri jan trao ăn düt kah ma gâp, ăn di ko gâp vay sa, gâp be ma sông, jêh ri dâng gâp ăn geh jêng ma may ta năp măt Brah Yêhôva, ê lor ma gâp khât».

⁸ Lah ndri ơ nô, may iăt nau gâp, jan tâng nau gâp đă ma may.

⁹ May hăń ta be biăp phung ri, jêh ri ső bar ᠀ kon be i ueh ueh ăn ma gâp, gâp be ma jan trao ăn düt kah, ăn di ko bờ may vay sa.

¹⁰ May ndjôt trao nây njün ăn bờ may sa, gay ma păng ăn geh jêng ma may, ê lor ma păng khât”.

¹¹ Yon ma Yakôp ơh ma mĕ păng: “Êsao nô gâp, păng geh rsau lam săk, lõng gâp mâu ôh

* **27:3 27:3:** 25:27-28

geh rsau.*

¹² Klăp lah bő gâp păng but gâp, jêh ri gît gâp jêng bunuyh ndom păng, lah ndri gâp mâu ôh geh sô dòn geh jêng tă boh bő gâp, geh nkhơng nau rtăp chrao”.

¹³ Mě păng lah: “O nô, än nau rtăp nây geh ta gâp, än may jan tâng nau gâp, hän sô höm be leo a gâp dja”.

¹⁴ Jêh ri Yakôp hän sô be njün än mě păng, mě păng jan trao än düt kah, än di ko i bő păng vay sa.

¹⁵ Jêh ri mě păng sô ao Êsao, ao i düt ueh i geh ta jay Rêbêka nöm ri, sörn nsöh än ma Yakôp i oh păng nây.

¹⁶ Păng sô đöng rsau be put ta glän ti, ndrel ma ta tong ko Yakôp ri.

¹⁷ Jêh boh nây mě păng ri sô trao puăch düt kah, ndrel ma nümpăng i pre lë jêh jan ri noh, ndör än Yakôp ndjôt.

¹⁸ Jêh ri Yakôp njün piăng trao nây ma bő păng, păng lah: “Hơi bő!” Isák öh: “Gâp ta dja, bu moh may ri o nô?”

¹⁹ Yakôp öh: “Gâp heh bő, gâp Êsao kon bôk dak may heh, lë jêh gâp jan tâng nau may đă ma gâp noh, dâk höm, sa puăch i gâp be pănh tă boh bri dja bôt, jêh ri dâng may än geh jêng ma gâp”.

²⁰ Isák ôp păng: “O nô, mörn dâng ngăch geh pănh mre ri?” Yakôp öh: “Brah Yêhôva i brah may yok mbah sörn kol än gâp”.

²¹ Isák lah ma Yakôp: “O nô, may hän dăch a

* **27:11 27:11:** 25:25

gâp dja đẽ gâp be ma but, gay ma gῖt n'hêl may kon gâp Ésaو ngän lah mâu”.

²² Yakôp hän däch a bõ păng ri, jêh ri bõ păng but, păng lah: “Ti dja jêng ti Ésaо ngän, tih ma ngoi ri ngoi Yakôp”.

²³ Isák mâu ôh gῖt näl Yakôp, yorlah i ti păng ri geh rsau tâm ban ma ti Ésaо đöng. Yon ma ê lor păng än geh jêng ma Yakôp,

²⁴ păng ôp n'hêl: “May Ésaо kon gâp ngän boh?” Yakôp ơh: “O gâp ngän”.

²⁵ Isák lah ma kon păng: “Pư trao puăch än däch kêng gâp dja, gâp be ma sa puăch i may pănh nây bôt nô, tay dâng gâp än geh jêng ma may”. Yakôp pư trao puăch än bõ păng sa, păng kêt đöng ndrânh play yûng yar bon än bõ păng nhêt.

²⁶ Jêh ri Isák bõ păng ri lah ma kon păng: “O nô, may hän däch a dja chüm gâp bôt”.

²⁷ Yakôp hän däch chüm i bõ păng ri, i bõ păng ri näl bô nglüm bok ao Ésaо, jêh ri păng än geh jêng ma Yakôp, păng lah:

“Bô nglüm kon gâp ri jêng bô nglüm mir Brah
Yêhôva de lě än geh jêng.”*

²⁸ Dăn Kôranh Brah än ma may geh dak rngêt tă
boh kalơ trôk

Ndrel ma än neh kah ma may đöng. Dăn
Kôranh Brah än may geh ba, ndrel ma än
may geh ndrânh play yûng yar bon düt ök.

²⁹ Dăn Păng än phung bunuyh êng êng än sôm
kol jan kar ma may.

* **27:27 27:27:** Hêb 11:20

Dăń Păng än bunuyh bri dak êng êng kŭnh
bôk yok ma may.

Dăń Păng än may jêng kôranh ma oh nô du ndül
deh may nôm.

Dăń Păng än oh nô du ndül deh ma may
kŭnh bôk yok ma may.

Bu moh păng i rtăp may än Kôranh Brah rtăp
ma păng.

Bu moh păng i än geh jêng ma may än
Kôranh Brah än geh jêng ma păng đõng".*

³⁰ Lě jêh Isăk än geh jêng ma Yakôp, ndút
Yakôp du lôh boh bőr păng nây, Êsao sât pănh
puăch boh bri ri.

³¹ Păng jan trao düt kah njün än bőr păng đõng,
păng lah ma bőr păng: "Hơi bőr, dâk hõm, sa
puăch gâp be i pănh dja bôt, jêh ri dâng may
än geh jêng ma gâp".

³² Isăk bőr păng ri ôp: "Bu moh may ri?" Êsao
oh: "Gâp Êsao heh bőr, kon bôk dak may heh".

³³ Isăk nsör sák düt hô, păng ôp: "Lah ndri bu
moh ndjôt puăch än ma gâp ndõh noh? Boh năp
may noh a po, gâp sa puăch păng lě phiao, jêh
ri gâp än geh jêng ma păng. Kôranh Brah mra
än geh jêng nây ma păng n'ho ro ngän".

³⁴ Tât Êsao tăng nau bőr păng lah nây, păng
nter düt dăng, ndâp ma rngot hô ngän, păng lah
ma bőr păng: "O bőr, än geh jêng ma gâp đõng o!"

³⁵ Isăk oh ma păng: "Oh may păng brő ndõm,
jêh ri pit loi geh jêng may".*

* **27:29 27:29:** 12:3; 25:23; Mal 1:2-3; Rôm 9:10-13

* **27:35**

27:35: Hêb 11:20

36 Êsao lah: “Di ngǎn bu tě rnha păng «Yakôp» nây, yorlah păng pit loi ndo gâp lě bar tő ma dja jêh, du tő păng pit nau khlay kon bôk dak gâp, aðao dja păng pit đöng geh jêng gâp jât. O bő, lah ndri may mâu rong geh jêng ma än gâp đöng?”*

37 Isák lah ma Êsao: “Lě gâp än păng jan kôranh may jêh, jêh ri lě phung oh nô păng, lě gâp än khân păng sôm kôl jan kar ma păng dadê. Ba, ndrel ma play yûng yar þon lě gâp än ma păng đöng, lah ndri mă ndo gâp än ma may?”

38 Êsao ôp bő păng: “O bő, may geh du nây đom geh jêng may? Pă gâp đöng geh jêng may bő o”. Nôk nây Êsao nhüm nter ngǎn.*

39 Isák bő păng ri lah ma păng:
“May tay gû ta ntük neh sôt

Dak rngêt tă bôh kalô trôk mâu geh đöng.*

40 May tay rêu siám sák ma đao may nôm
Ndrel ma gû sôm kôl jan kar ma oh may nôm.
Yon ma geh du nar, may mra klahi bôh oh may Mbär loi möng mbăk păng ta tong ko may”.*

Yakôp du gû ndrel Laðan

41 Êsao ji nuih Yakôp dût hô ngǎn, yor ma nau geh jêng bő păng än nây lě Yakôp sô. Êsao lah êng ta nuih n'hâm păng ri: “Nar nhüm rngot bő gâp khât bori ma tât, nôk nây tay dâng gâp nkhât loi păng”.

* 27:36 27:36: NNt 25:29-34 * 27:38 27:38: Hêb 12:17

* 27:39 27:39: Hêb 11:20 * 27:40 27:40: NNt 36:8; 2KK 8:20

42 Geh bu hăń mbōh ma Rêbêka nau Êsao kon bôk dak păng lah nây, jêh ri Rêbêka đă bu hăń kuăl Yakôp i oh ri, mboh ma păng: “Êsao nô may, păng ūch plöng ma may, ūch nkhât loi may.

43 O nô, abaō dja may iăt nau gâp, may nchuăt ta þon Charan, gŭ a nô gâp Laþan ri dô.

44 Än may gŭ ndrel păng jō oi, tât nô may ndik nuih þöt.

45 Tât păng bah nuih ma may, lě chuël nau may jan ma păng noh, tay dâng gâp đă bu hăń mbōh may plȫ sát tay ta dja, yorlah gâp mâu ūch ôh say khân may khât lě bar hê du nar*”.

46 Rêbêka lah ma Isăk: “Gâp dâl ngän ma män bu ur phung Hêt dja, lah Yakôp sō ur phung Hêt ta bri dja đöng, gâp mâu hôm ūch ôh röh”.*

28

1 Ndri Isăk kuăl Yakôp, păng än geh jêng ma kon păng nây, jêh ri buay păng: “May loi ôh sō ur tă boh kon bu ur phung Kanan dja.”*

2 May hăń ta bri Paðan-Aram, ta jay Béthuel che i bȭ mě may ri, may sō ur đah kon va Laþan i nô mě may nây hȭ.

3 Dăń Kôranh Brah nōm i düt geh nau doi än geh jêng ma may, jan än may geh oh geh kon bâk rõ än düt ök, jêh ri än rnoi deh may jêng ök phung bunuyh êng êng.*

* **27:45 27:45:** Tâng nau vay ta nôk nây, bu tĕ dôih tât khât săk ma bunuyh i nkhât bu. Lah Êsao nkhât Yakôp, bu mra nkhât Êsao ro. * **27:46 27:46:** 24:3-4 * **28:1 28:1-2:** 24:3-4 * **28:3 28:3:** 28:14; 12:2; 26:4

⁴ Dăń Kôranh Brah ān ma may geh jēng i Kôranh Brah de ān ma bő gâp Abrahăm nây noh, ndrel ma tât kon tât sau may đōng, gay ma bri i may veh gŭ dja jēng ndơ may, yorlah bri dja lě Kôranh Brah de ān ma bő gâp Abrahăm noh".*

⁵ Jêh ri Isăk ān Yakôp hän, ndri păng hän ta bri Pađan-Aram, hän ta jay Lađan kon Bêthuel phung Aram, jēng i nô Rêbêka nōm i mĕ Yakôp, ndrel Êsao.*

⁶ Êsao say Isăk ān geh jēng ma Yakôp, ndrel ma đă păng hän sō ur ta bri Pađan-Aram, ntinh păng mâu ôh ān păng sō ur đah phung bu ur Kanan,*

⁷ say Yakôp iăt nau mĕ bő hän ta bri Pađan-Aram ri.

⁸ Tât Êsao git jêh i bő păng mâu tâm di ma bu ur phung Kanan,

⁹ jêh ri păng hän ta Ismaël kon Abrahăm, sō ur nguai jât đah kon Ismaël ri, păng sō Mahalat i oh Nêđayôt, păng geh ur pe.

Nau mboi Yakôp

¹⁰ Yakôp du boh bon Bêrsêba hän ta bon Charan.

¹¹ Păng hän tât ta du ntük, jêh ri păng rlu ta ntük nây, yorlah nar lě nhöp, păng sō du mlöm lǔ ta ntük nây ma dōm bôk, jêh ri păng bêch hăk khêr.

¹² Păng mboi geh du mlöm ntung gung rdök ta neh, i chông ntung gung nây ndăl tât a trôk

* **28:4 28:4:** 12:7; 17:4-8

* **28:5 28:5:** 24:10; 27:43

* **28:6**

28:6-9: 24:3-4

ri, jêh ri geh phung tōng păr Kôranh Brah brő nsong jür hao rõ ntung gung nây.*

¹³ Brah Yêhôva dâk ta kalor ntung gung nây*, lah ma păng: “Gâp dja Brah Yêhôva, i brah Abrahäm che may yok mbah, i brah Isák bőr may yok mbah đöng. Neh ntük may bêch dja Gâp än ma may, n'ho tât kon tât sau may.”

¹⁴ Kon sau may tay ök tâm ban ma neh môi, khân păng mra gű lam ntük tât jât nhöp nar, tât jât löh nar, tât jât döng, ndrel ma tât jât lo. Jêh ri dâng lě ndül mpôl bunuyh ta neh ntu dja bu geh jêng tă boh kon sau may dadê.*

¹⁵ Gâp gű ndrel may, ah ntük may hän Gâp mât njräng may, ndrel ma leo may plöör tay ta bri dja đöng, Gâp mâu ôh m'bär may, yorlah moh nau Gâp lě jêh ton ma may, Gâp jan än tât jêng ngän ro”.

¹⁶ Tât Yakôp kah rngäl bêch, păng lah: “Brah Yêhôva gű ta ntük dja ngän ro, yon ma gâp mâu git ôh”.

¹⁷ Păng klach, jêh ri lah: “Klach ngän ntük dja ühr! Ta dja ro jay Kôranh Brah, ndrel ma ntük mpông mpêr trôk i ntük Păng”.

¹⁸ Yakôp dâk öm ôi, păng sô lü i pre döm bôk ri noh păng rdök jan n'göng ta ri, jan ndor git näl geh Kôranh Brah gű, jêh ri păng tö dak ngi boh lor ri.*

---

* **28:12 28:12:** Yôh 1:51   * **28:13 28:13:** «Brah Yêhôva dâk ta kalor ntung gung nây», mâu lah: «Brah Yêhôva dâk ta kêng meng păng nây».   * **28:13 28:13:** 12:7; 13:14-15; 26:2-3; 35:12

* **28:14 28:14:** 22:18; 28:3; 35:11; 46:3; 47:27; 12:2-3; 26:4

* **28:18 28:18-22:** 31:13; 35:1, 14-15

¹⁹ Păng tĕ rnha ntŭk nây «Bêtel», geh nau khlay lah «Jay Kôranh Brah». Bơh ntóm noh bu kuăl ntŭk nây rnha «Luh».

²⁰ Jêh ri Yakôp ton, păng lah: “Lah Kôranh Brah gŭ ndrel gâp, mât njrăng gâp rõ trong gâp hăń dja, ăn piăng trao ma gâp, ndrel ma ăn bok n'gut ao nsoh ma gâp,*

²¹ ăn gâp plő sát tât ta jay bő gâp đăp mpăń, lah ndri gâp mra yók mbah ma Brah Yêhôva ngăń ro.

²² Lǔ gâp rdök jan n'göng dja jêng ntŭk ma yók mbah May, moh ndo May ăn ma gâp, tay gâp sô ndo nây du kő tâm jât nhhør ma May Nôm”.*

29

Yakôp tâm mâm đăh bu ur drôh Rachel

¹ Jêh ri Yakôp dâk hăń, păng hăń tât ta bri phung bunuyh gŭ mpeh bơh lôh nar.*

² Păng say geh du mlöm ntu dak ta du lôk mir, ndrel ma geh be biăp pe phung kuen kêng meng ntu dak ri đõng, yorlah bơh ntu dak i nây bu vay ăn ma be biăp de nhêt, yon ma geh lǔ kuõng ngăń kǔp bơh lő bőr ntu ri.

³ Lah dâng lě be biăp phung bu lě veng lě rgum ta ri dadê, ri mơ dâng bu leo băl pú rlă lǔ bơh bőr ntu ri ăn be biăp nhêt, jêh ri bu rlă tay lǔ nây kǔp tay ta bőr ntu ri jât.

⁴ Yakôp ôp mpôl i chiăp nây: “Ó oh nô, khân may bơh tă?” Khân păng ơh: “Hên tă bơh þon Charan”.

---

* 28:20 28:20: 31:3 * 28:22 28:22: 14:20; KLê 27:30-33 * 29:1
29:1: 24:10

⁵ Păng ôp tay mpôl i nây jât: “Lah ndri khân may năl đōng va Lađan i kon che Nahôr?” Khân păng ơh: “Năl đōng”.

⁶ Yakôp ôp khân păng: “Lah ndri ueh lăng đōng păng?” Khân păng ơh: “Ueh lăng đōng, ri moh, Rachel i kon bu ur păng, hăń ndrel ma be biăp phung ri moh”.

⁷ Yakôp lah ma khân păng: “Nar hôm e prêh, mâu hő di mong rgum be biăp, jêh ăn păng nhêt dak, bők tay ăn păng sa mpa bôt”.

⁸ Khân păng lah: “Mâu doi ôh, hên kőp gum ăn râng be biăp phung bôt, jêh ri pú rlă lǔ bôh bôr ntu dak nây ri mơ dâng ăn be biăp nhêt dak”.

⁹ Dôl Yakôp hôm e ngơi đah mpôl nây, Rachel sát tât ta nây, ndrel ma be biăp bő păng, yorlah păng bunuyh chiăp be biăp.

¹⁰ Tât Yakôp say Rachel i kon Lađan jêng kon i nô mě păng ri, ndrel ma be biăp Lađan tât ta nây, păng hăń pú rlă lǔ bôh bôr ntu dak nây ăn be biăp Lađan ri nhêt.

¹¹ Jêh ri păng chüm Rachel ri ta tâm bom, n'ho ma nhŭm.

¹² Yakôp mboh nkoch ma Rachel, păng jêng mpôl băl đah bő Rachel, păng i kon Rêbêka. Tât ma tăng nau nkoch i nây, Rachel nchuăt mboh ma i bő ri.

¹³ Tât ma Lađan tăng nkoch Yakôp kon i oh bu ur păng nơm, păng hăń nchuăt ro, chüm ut Yakôp ri, leo Yakôp sát lăp a jay păng ri. Jêh ri Yakôp nkoch bri ma Lađan nô nau păng hăń ri nơh.

¹⁴ Lađan lah ma Yakôp: “May dja mlay mham gâp ngăń”.

Yakôp tâm ndăp đah Lêa, ndrel ma đah Rachel

Jêh Yakôp gǔ ndrel Lađan ta ri geh du khay

¹⁵ Lađan lah ma Yakôp: “Bol lah may ma gâp jêng va mon, móm blao jan kar dóm dam, may mbôh ma gâp, moh ndo may ūch ma nkhôm?”

¹⁶ Lađan geh bar hê kon bu ur, i yôh rnha Lêa, i oh rnha Rachel.

¹⁷ Lêa trôm măt păng ueh*, yon ma Rachel lě muh măt lě sák jän păng ueh reh ngän.

¹⁸ Yakôp röng Rachel hô ngän, păng oħ kot nda: “Gâp ūch jan kar ma may poħ nám va, gay ma geh sō Rachel kon may nây ma jêng ur gâp”.

¹⁹ Lađan oħ ma păng: “Ueh rlaø gâp än păng ma may đah ma gâp än păng ma bu êng, lah ndri may gǔ ndrel gâp dôh mon!”

²⁰ Jêh ri Yakôp gǔ jan kar ma Lađan poħ nám, gay ma geh sō Rachel nây, bol lah jō dah nây kađoi tâm ban ma pe puän nar dóm ma păng, yorlah păng röng Rachel düt hô.

²¹ Jêh boħ nây Yakôp lah ma Lađan: “O va, may ndăp gâp đah Rachel hōm, gay ma gâp gǔ đah păng, yorlah gâp jan kar än may lě lôch poħ nám, nau bân tâm ton noħ lě tât”.

²² Jêh ri Lađan jan ndrăp nhêt ndăp kon păng nây, păng jă dâng lě bunuyh ta bon nây.

²³ Tât a măng, Lađan de rpläch sō kon păng Lêa än bêch đah Yakôp, jêh ri Yakôp bêch đah păng.

²⁴ Lađan sō Sîlpha i bu ur sôm kôl jan kar ma păng nôm än ma Lêa, ma sôm kôl jan kar kon păng.

---

* **29:17 29:17:** «Ueh», mâu lah: «Rai», nau dja ta nau ngoi Hêbro mâu ôh git n'ħel nau khlay.

²⁵ Tât ang ôi Yakôp say Lêa chrao, jêh ri păng lah Lađan: “Moh may jan ma gâp kôt nđa? Óm mâu di lah gay ma geh sô Rachel gâp jan kar may noh? Moh may ndom gâp?”

²⁶ Lađan ơh ma păng: “Ta bri dja bu mâu ôh vay ăn lor i oh.

²⁷ Ăn may gŭ đah păng tât du poħ bōt, tay dâng gâp ăn Rachel dja ma may đöng, jêh ri may gŭ jan kar tay ma gâp ăn geh poħ năm jât”.

²⁸ Yakôp jan tâng nau Lađan de lah ma păng nây, păng gŭ đah Lêa tât lôch du poħ, jêh ri Lađan ăn tay Rachel ma Yakôp jât.

²⁹ Păng sô đöng Bîlha i bu ur sôm kôl jan kar ma păng nôm ăn ma Rachel, ma sôm kôl jan kar ăn ma kon păng.

³⁰ Yakôp hän bêch ndrel Rachel đöng, păng röng Rachel rlao đah păng röng Lêa. Jêh ri păng gŭ jan kar ma Lađan poħ năm jât.

I kon kon Yakôp

³¹ Brah Yêhôva say Yakôp mâu röng ma Lêa, Păng jan ăn ma Lêa geh kon, tih ma Rachel mâu geh kon.

³² Lêa ntreo, păng bă du huê kon bu klô, jêh ri păng tĕ rnha «Rupêñ[†]», yorlah păng lah: “Brah Yêhôva lě say nau rngot ta gâp, ađaō dja git lah sai gâp röng ma gâp”.

³³ Jêh ri păng ntreo tay bă tay du huê kon bu klô jât, păng lah: “Brah Yêhôva lě Păng tăng jêh sai gâp mâu röng ma gâp, ndri dâng Păng ăn tay

---

[†] **29:32 29:32:** Ta nau ngoi Hêbrō, rnha i nây geh nau khlay lah «Löng, du huê kon bu klô», nđâp ma nteh lah tâm ban ma «Păng lě say nau gâp rngot».

kon bu klô dja ma gâp”. Jêh ri Lêa tĕ rnha kon nây «Simôn‡».

³⁴ Păng ntreo tay bă tay du huê kon bu klô jât, păng lah: “Jöng dja sai gâp mra krêp röng ma gâp ngän ro, yorlah gâp gŭ oh kon bu klô ma păng lĕ pe ő”. Kot ndri dâng păng tĕ rnha kon nây «Lêvi§».

³⁵ Jêh ri păng ntreo tay bă tay du huê kon bu klô jât, păng lah: “Du tő dja gâp rnê ma Brah Yêhôva”. Kot ndri dâng păng tĕ rnha kon nây «Yuđa*», jêh ri păng mâu hôm ôh bă kon.

30

¹ Nôk Rachel say săk păng nōm mâu ôh bă kon ma Yakôp, păng mâu nach i yôh pre. Jêh ri păng lah ma Yakôp: “Ăn gâp geh kon ăbă, lah mâu geh kon khât høyh gâp”.

² Yakôp hao nuih brut, păng ji nuih ma Rachel, păng ơh: “Gâp dja git ma Kôranh Brah i mâu ăn ay geh kon lah?”

³ Rachel lah: “Nây Bălha ta nây, păng i bu ur sōm kôl jan kar gâp nōm, may sō păng dô, gay ma păng bă kon ma gâp, gâp sō kon nây mât jêng tâm ban ma kon gâp nōm”.*

⁴ Rachel sō Bălha i bu ur sōm kôl jan kar păng nōm nây ăn jêng ur Yakôp, ndri Yakôp bêch đah Bălha nây.

---

‡ 29:33 29:33: Bu mân lah: «Simôn» geh nau khlay lah «Nōm i tăng». § 29:34 29:34: Ta nau ngoi Hêbro rnha i nây tâm ban ma nteh: «Tâm krêp». * 29:35 29:35: Ta nau ngoi Hêbro rnha i nây tâm ban ma nteh: «Nau rnê». * 30:3 30:3: 16:1-2

⁵ Jêh ri Bihilha ntreo, păng bă du huê kon bu klô ma Yakôp.

⁶ Rachel lah: “Lě Kôranh Brah phat dôih sõng ma gâp, lě Păng tăng nau gâp dăń, yorlah Păng lě ăn gâp geh du huê kon bu klô” ndri dâng Rachel tĕ rnha kon nây «Dan^{*}».

⁷ Jêh ri Bihilha i bu ur sõm kôl jan kar ma Rachel nây, păng ntreo tay bă tay du huê kon bu klô jât ma Yakôp.

⁸ Rachel lah: “Gâp tâm rdâng đah ma yôh gâp gay ma Kôranh Brah kôl[†], tât doi gâp đõng”. Jêh ri păng tĕ rnha kon nây «Năptali[‡]».

⁹ Tât Lêa say săk păng nõm mâu hôm bă kon, păng sõ Sîlpha i bu ur sõm kôl jan kar ma păng nõm nây ăn jêng ur Yakôp.

¹⁰ Jêh ri Sîlpha bă du huê kon bu klô ma Yakôp.

¹¹ Lêa lah: “Geh nau lap ngän” jêh ri păng tĕ rnha kon nây «Kat[§]».

¹² Sîlpha i oh mon Lêa nây bă tay du huê kon bu klô jât ma Yakôp.

¹³ Lêa lah: “Gâp räm maak ngän, yorlah dâng lě phung bu ur, bu lah ma gâp räm maak ngän”. Jêh ri păng tĕ rnha kon nây «Asor^{*}».

¹⁴ Tât khay rek ba Prăng, Rupêñ hăń a mir, păng say play Sane[†] păng pĕ ăn Lêa i mĕ păng.

* 30:6 30:6: «Dan» ta nau ngoi Hêbro rnha i nây geh nau khlay lah «Lě păng phat dôih». † 30:8 30:8: «Gay ma Kôranh Brah kôl», mâu lah: «Hô ngän». ‡ 30:8 30:8: «Năptali» geh nau khlay lah «Nau gâp tâm rdâng», § 30:11 30:11: «Kat» geh nau khlay lah «Geh nau lap ngän». * 30:13 30:13: «Asér» geh nau khlay lah «Räm maak». † 30:14 30:14: Play «Sane», mâu lah: «Play nau rõng». Ta rnôk nây bu mân lah, bu ur i sa play Sane nây, kôl ăn geh kon.

Jêh ri Rachel lah ma Lêa: “Dăń pă play Sane kon ay nây ăn gâp ɓă yôh”.

¹⁵ Lêa lah ma păng: “Mâu hő sőp ay pit sai gâp ɓah? Abaō dja ay ūch dăń play Sane kon gâp jât”. Rachel ɔ̄h ma păng: “Lah ay ăn play Sane kon ay nây ma gâp, gâp ăn sai gâp bêch đah ay mă̄ng dja”.

¹⁶ Tât kēng mă̄ng, nôk Yakôp sát bōh mir, Lêa hă̄n chuă̄ păng a trong ri, păng lah: “Iăt ma may bêch đah gâp mă̄ng dja, yorlah lě jêh gâp rvă̄t may ma play Sane kon gâp”. Jêh ri mă̄ng nây Yakôp hă̄n bêch đah ma Lêa.

¹⁷ Kôranh Brah ɔ̄h nau Lêa dăń, jêh ri Lêa ntreo bă̄ tay du huê kon bu klô jât, nây jêng kon tõl präm Lêa bă̄ ma Yakôp.

¹⁸ Lêa lah: “Kôranh Brah ăn ndơ nkhôm ma gâp, yorlah lě gâp ăn bu ur sōm kõl jan kar ma gâp nōm ma sai gâp”. Jêh ri păng tẽ rnha kon nây «Isakhar[‡]».

¹⁹ Lêa ntreo tay bă̄ tay du huê kon bu klô jât ma Yakôp, jêng kon tõl prao.

²⁰ Lêa lah: “Kôranh Brah ăn dōm dam ndơ khlay ma gâp, du tȭ dja sai gâp păng yōk ma gâp ro, yorlah lě gâp bă̄ prao Ṅ kon bu klô ma păng”. Jêh ri păng tẽ rnha kon nây «Săpyulôn§».

²¹ Jêh bōh nây păng bă̄ du huê kon bu ur, păng tẽ rnha «Đina».

²² Kôranh Brah hôm kõl ma Rachel ɔ̄h nau păng dăń, jêh ri jan ăn Rachel geh kon.

[‡] **30:18 30:18:** «Isakhar» ta nau ngoi Hêbrō, rnha i nây tâm ban ma nteh lah: «Nau nkhôm». § **30:20 30:20:** «Săpyulôn» bu mân lah geh nau khlay: «Yōk».

²³ Jêh ri păng ntreo bă du huê kon bu klô, păng lah: “Kôranh Brah mâu hôm ôh ăn gâp geh nau đít prêng jât ”.*

²⁴ Jêh ri păng tĕ rnha kon nây «Yôsep^{*}», păng lah: “Dăń Brah Yêhôva ntop ăn ma gâp hôm du huê kon bu klô jât ”.

Yakôp, ndrel ma Lađan tâm di băl

²⁵ Jêh Rachel bă Yôsep, Yakôp ngơi ma Lađan: “O che, gâp dăń ăn gâp plő sát ta bri gâp nơm ri

²⁶ gâp dăń leo ur leo kon gâp dja hăń ndrel gâp nơm, gâp lě lôch jêh jan kar ma ñe yor ma bar hê kon ñe dja. Ñe lě git đöng nau gâp jan kar ueh ma ñe”.*

²⁷ Lađan ñh ma păng: “Dăń ñe iăt nau gâp ñört, lě gâp git n'ñhêl ngăń Brah Yêhôva de ăn geh jêng ma gâp dja, jêng tă boh ñe.

²⁸ Mboh ma gâp hôm, moh ndơ ñe üch sô nkñhom boh gâp, gâp ăn ma ñe”.

²⁹ Yakôp ñh ma păng: “O che, ñe lě git jêh nau gâp gŭ jan kar roah rgănh ma ñe noh, gâp mât uănh mpômpa (siûm) phung ñe noh, jêh ri geh lơ ma ñk.

³⁰ Nôk ê hõ gâp gŭ ndrel ma ñe, mpômpa (siûm) ñe đẽ ñoram, lõng añaø dja mpômpa (siûm) ñe lě bâk rõ ñk ngăń, ntóm boh gâp gŭ ndrel ñe Brah Yêhôva ăn geh jêng ma ñe ta ñâng lě ndơ gâp jan. Añaø dja gâp üch jan kar ăn ma rnák vâl gâp nơm hanh”.

---

* **30:23 30:23:** 16:4; 1Sa 1:6; Êsa 4:1   * **30:24 30:24:** «Yôsep»
geh nau khlay lah «Ăn păng ntop».   * **30:26 30:26:** 29:20, 30

³¹ Lađan lah ma Yakôp: “Lah ndri moh ndođ be ūch gâp än ma be?” Yakôp oh: “O’ che, be loi ôh än ndođ ma gâp. Lah be ūch, än gâp hôm gû chiăp be biăp phung be jât.

³² Nar dja gâp hän uanh ta be biăp phung be, dâng lë be biăp i geh rvanh rük lük, ndrel ma kon be biăp i kräk kräk, gâp nkhah än gû êng. Dâng lë be i geh rvanh rük lük gâp nkhah än gû êng boh phung mpômpa (siûm) be. Jêh ri dâng lë mpômpa (siûm) nây gâp dän sô jêng ndođ nkhom än ma gâp.

³³ Nar jât năp tay tât be hän uanh mpômpa (siûm) i nkhom ma gâp, be say di kôt nau gâp lah nây ro, dâng lë mpômpa (siûm) mâu geh rvanh rük lük i be say, mâu lah dâng lë be biăp mâu geh kräk gû ta mpômpa (siûm) phung gâp, dâng lë mpômpa (siûm) nây jêng korp gâp ntüng”.

³⁴ Lađan oh: “O’, kađoi đöng, be jan tâng nau be lah ri dôh!”

³⁵ Jêh ri nar nây ro Lađan hän tâm nkhah be nkuođ i geh rvanh mpor, ndrel ma be me i geh rvanh mpor, dâng lë be i geh nglang đe, ndrel ma be biăp i kräk kräk, pâng tâm nkhah än gû êng, phung i nây pâng än ma mpôl kon pâng nöm mât chiăp.[†]

³⁶ Jêh ri Lađan än khân pâng gû bah ngai đah Yakôp pe nar brô trong. Yakôp gû mât mpômpa (siûm) Lađan i hôm ta ri.

³⁷ Yakôp gîch n'ging pe ntil tòm si i geh nglang ta nâm ntô i hôm rêu, pâng plôk chor i ntô ri än

---

[†] **30:35 30:35:** Ta ntük nây geh be, ndâp ma be biăp đe đom i geh rvanh, geh ök be kräk đom, geh ök be biăp nglang đom.

say nglang run un.

³⁸ Jêh ri păng sō n'ging si i nây ndóm ta trong dak, ndrel ma ta bong, ntük mpômpa (siüm) păng vay nhêt dak, gay ma än mpômpa (siüm) nây say, yorlah păng tâm jöng băl dôl păng nhêt dak.

³⁹ Lah păng tâm jöng ta plăng n'ging si nây, tât ma deh kon jêng rvanh mpor.

⁴⁰ Jêh ri Yakôp tâm nkahah loi dâng lě kon i geh rvanh mpor än gû êng boh mpômpa (siüm) Lađan. Nôk tâm jöng, păng än mpômpa (siüm) Lađan uanh jât mpômpa (siüm) i rvanh mpor, mâu lah i krăk krăk, gay ma geh kon rvanh mpor. Kot ndri mpômpa (siüm) phung păng nöm geh lơ ma ök.

⁴¹ Tât ma mpômpa (siüm) i dăng dăng tâm jöng băl, Yakôp sō n'ging si ri ndóm ta trong dak än mpômpa (siüm) nây say, gay ma än păng tâm jöng băl ta plăng boh năp n'ging si nây.

⁴² Lah mpômpa (siüm) i mâu dăng mâu dăng tâm jöng băl, păng mâu ôh ndóm n'ging si nây. Kot ndri dâng mpômpa (siüm) i mâu dăng mâu dăng jêng mpômpa (siüm) Lađan, jêh ri mpômpa (siüm) i dăng dăng jêng mpômpa (siüm) Yakôp.

⁴³ Jêh ri Yakôp geh drăp ndor lơ ma ök ngän, păng geh mpômpa (siüm) düt ök, geh ndâp ma bunuyh sörn kôl jan kar bu ur bu klô, ndâp ma seh samô, ndrel ma seh lia ök đöng.

31

Yakôp du nchuăt boh Lađan

¹ Jêh ri Yakôp tăng phung kon bu klô Lađan tâm lah: “Lě Yakôp sō nsiän drăp ndơ bő bân. Păng ndrõng ök drăp ndơ nây tă boh drăp ndơ bő bân”.

² Yakôp say Lađan mâu hôm ôh lăng mbôh ngói ma păng.

³ Jêh ri Brah Yêhôva lah ma păng: “May plorraine hõm ta bri u che may nõm, ta ndül mpôl may nõm ri, Gâp mra gû ndrel may”.*

⁴ Jêh ri Yakôp đă bu hăń kuăł Rachel, ndrel ma Lêa, hăń gû ndrel păng ta ntük chiăp be biăp ta ndrich ri.

⁵ Yakôp lah ma bar hê ur păng nây: “Lě gâp say bő khân ay mâu hôm ôh lăng mbôh ngói ma gâp kôt boh ntóm noh, yon ma Kôranh Brah i bő gâp yok mbah lě gû ndrel gâp.

⁶ Khân ay lě git đõng gâp gû jan kar ăn ma bő khân ay, lě boh brăt suan gâp ngän.

⁷ Yon ma bő khân ay păng ndõm mđbrôh gâp, păng ngói mpläch ndơ nkhôm ma gâp lě jât tõ. Yon ma Kôranh Brah mâu ôh ăn păng jan djoh ma gâp.

⁸ Lah bő khân ay lah: «Dâng lě mpômpa (siüm) i geh rvanh rük lük dõm, jêng ndơ nkhôm ma ăn be dadê», jêh ri dâng lě mpômpa (siüm) tât ma deh kon geh rvanh rük lük dadê ro, lah bő khân ay lah: «Dâng lě mpômpa (siüm) i geh rvanh mpor dõm, jêng ndơ nkhôm ma ăn be dadê», jêh ri tât ma deh kon geh rvanh mpor dadê đõng.

⁹ Kôt ndri Kôranh Brah sō mpômpa (siüm) bő khân ay ăn ma gâp.

---

* 31:3 31:3: 28:20

¹⁰ Nôk khay tâm jơng mpômpa (siüm), geh du mǎng gâp mboi say be nkuöng jōng be me, ta nây be nkuöng geh rvanh mpor, ndrel ma geh rvanh rük lük dadê.

¹¹ Jêh ri tông pär Kôranh Brah kuăl gâp: «Hơi Yakôp!» Gâp ơh: «Moh ndo».

¹² Tông pär nây lah: «May uănh nây! Dâng lě be nkuöng jōng be me, ta nây be nkuöng geh rvanh mpor, ndrel ma rvanh rük lük dadê, yorlah Gâp lě say nau Laăban de jan ma may.

¹³ Gâp dja Kôranh Brah i nhho sák ma may ta bon Bêtel, ntük may tő dak ngi ta n'göng lü nây noh, ndâp ma may ton ma Gâp đõng. Aăbaø dja may dâk lôh böh bri dak dja hõm, plõ sân ta ntük bri dak deh may nõm ri noh».*

¹⁴ Rachel, ndrel ma Lêa ơh ma Yakôp: “Bõ hên păng mâu geh ôh ăn drăp ndo khlay ma ndrây ăn ma hên.

¹⁵ Păng lě kóp hên jêng tâm ban ma phung bu năch đõng, păng tâm ban ma tăch hên, jêh ri drăp ndo i may lě jan kar ma păng yor ma hên, păng sõ ma păng nõm dõm.

¹⁶ Dâng lě drăp ndo Kôranh Brah de ăn ma may sõ tă böh bõ hên, jêng drăp ndo ma hên, ndrel ma phung oh kon hên. Lah ndri may jan hõm moh ndo Kôranh Brah de đă ma may”.

¹⁷ Jêh ri Yakôp dâk hän, păng ăn ur ăn kon păng ncho seh samô,

¹⁸ jêh ri păng veng dâng lě mpômpa (siüm) phung păng nõm, ndâp ma ndjôt leo dâng lě drăp ndo păng geh dôl păng gû ta bri Pađan-

---

* **31:13 31:13:** 28:18-22; 35:1, 14-15

Aram nây noh, gay ma plő sát ta Isák bő păng nōm ta bri Kanan ri.

¹⁹ Dôl nây Lađan ndüt hăń koh rsau be biăp păng nōm, jēh ri Rachel ntŭng lě phiao rup brah bő păng ta jay ri đōng.*

²⁰ Yakôp nchuăt ntŭng ma Lađan phung Aram nây, păng mâu ôh mboh ăn Lađan git.

²¹ Yakôp ndjôt leo lě phiao dâng lě drăp ndơ păng geh. Păng hăń glăt dak rlai Oprat, hăń let jât yôk bri Kalat ri.

Lađan tâng ban Yakôp

²² Tât lě pe nar, geh bu hăń mboh ma Lađan nau Yakôp lě nchuăt nây.

²³ Jēh ri Lađan leo ndül mpôl păng hăń tâng Yakôp, khân păng tâng poh nar, ri mơ dâng ban ta yôk Kalat ri.

²⁴ Yon ma Kôranh Brah hăń mboh ma Lađan phung Aram nây ta nau mboi ta nôk măng, Păng lah: "May njrăng hō, may loi ôh dah ma ngoi ma Yakôp, bol lah nau ueh, mâu lah nau djoh".

²⁵ Lađan tâng ban Yakôp, nôk Yakôp lě gű rdök chun bok ta kalô yôk bri Kalat ri, Lađan, ndrel ma ndül mpôl păng gű rdök chun bok ta kalô yôk Kalat ri đōng.

²⁶ Lađan lah Yakôp: "Moh dâng be jan kue nchuăt ntŭng ma gâp? Rdu kon sau gâp, tâm ban ma bu nhüp veng boh ntük tâm lóh tâm sreh nây, moh dâng be jan kot nây?

²⁷ Moh dâng be nchuăt ntŭng ma gâp kot nây, mâu mboh ăn gâp git? Lah gâp git, gâp njün khân be ma nau răm maak, ndâp ma mprât ma

---

* **31:19 31:19:** 35:2

mproጀ, ndâp ma goh gong goh gör, goh gong rēng ngǎn ro.

²⁸ Moh ḃe mâu ān gâp chüm gâp ntinh kon sau gâp? Be jan kót nây jêng rluk mál ngǎn.

²⁹ Gâp geh nau doi lóh khân ḃe, yon ma Kôranh Brah i bō ḃe yok mbah lě Păng buay gâp a măng noh, Păng lah: «May njrăng hő, may loi ôh dah ma ngói ma Yakôp, bol lah nau ueh, mâu lah nau djoh».

³⁰ Abaጀ dja lah ḃe nchuăt yor ma mâu djăng bō mâu chrao vă, lah ndri moh dâng ḃe ntung ndâp ma rup brah gâp?”

³¹ Yakôp oh ma Lađan: “Dâng gâp jan kót nda, yorlah gâp klach ḃe sō pit oh kon ḃe nom tă boh gâp.

³² Lõng rup brah ḃe ri, lah ḃe say ta bu moh, iăt ma nkhât bunuyh i nây. Be nsor joi ăp bunuyh ta năp băl mpôl ḃe nây dô, lah say geh ndor ḃe, ḃe sō sát dô”. Yon ma Yakôp mâu ôh git lah lě Rachel de ndjôt ntung rup brah ri.

³³ Jêh ri Lađan lăp ta chun Yakôp, lăp ta chun Lêa, ndrel ma lăp ta chun bunuyh som kol jan kar ma Lêa, Rachel, joi ndor nây mâu say ôh. Lađan lôh boh chun Lêa ri, lăp ta chun Rachel.

³⁴ Rachel sō dâng lě rup brah i nây, păng pôn ta dûr seh samô ri, jêh ri păng nom gŭ boh lo. Lađan joi lam chun nây, joi mâu ôh say ndor.

³⁵ Rachel mboh ma bō păng: “Loi ta bō klăp ndăng ma gâp, gâp mâu dâk ta năp may, gâp mâu doi dâk, yorlah gâp mâu ueh sák”. Kót ndri păng joi rup brah i nây, yon ma mâu ôh say.

³⁶ Yakôp ji nuih ngǎn, păng lah Lađan: “Moh

dôih gâp, moh ndőr tih ta gâp dâng þe tâng gâp
ndâp ma nuih?

³⁷ Dôl þe nsor rhi ndőr gâp, moh þă þe say ndőr
þe ta phung hên? Lõng þe nhho än ma băl mpôl
gâp say, nhho än ma băl mpôl þe say ta dja, gay
ma än phung khân păng nây sôm phat dôih ma
bar hê bân.

³⁸ Lě 20 nám, gâp gŭ ndrel þe, dâng lě be biăp
me, ndrel ma be me þe, mâu geh ôh du mlöm
rlêh kon, be biăp nkuöng þe du mlöm gâp mâu
hô geh sa ðöng.

³⁹ Lah geh mpômpa (siûm) bri kăp sa, þe hôm
đă gâp trö, mâu ôh än gâp ndjôt mpômpa (siûm)
khât nây ndőr än þe ma say dơm, lah geh bu
ntüng nôk nar, mâu lah nôk măng, þe đă gâp
trö dadê, gâp trö än þe mro.

⁴⁰ Köt ndâa ngän nau gâp nsrôyh, nôk nar ma
dôh nar, nôk măng ma ndîk, ndrel ma rngeh
măng găng măt ngän.

⁴¹ Gâp gŭ ndrel þe jö 20 nám, gâp jan kar ma
þe 14 nám, gay ma geh sô kon bu ur þe bar hê
nây, jêh ri prao nám jât gay ma geh mpômpa
(siûm) phung. Yon ma ndőr nkhôm gâp nây, þêng
ma ngoi mpläch jât tõ ngän.*

⁴² Lah mâu geh Kôranh Brah i che gâp yok
mbah, i bõr gâp klach yok nây gŭ ndrel gâp, þe
än gâp sát mpang ti dơm ngän ro. Kôranh Brah
lě say ndőr jêr ta gâp, kot ndri dâng a măng noh
Păng lah þe".

⁴³ Laban lah ma Yakôp: "Phung bu ur dja kon
gâp dadê, dâng lě phung kon se dja sau gâp dadê,

---

* **31:41 31:41:** 29:20, 30; 30:31-34

dâng lě mpômpa (siûm) dja mpômpa (siûm) gâp, ndrel ma dâng lě ndø̄ þe say ta dja ndø̄ gâp dadê, nar dja gâp mâu ôh dân sô kon bu ur gâp, gâp mâu ôh dân sô sau gâp khân păng bă nây.

⁴⁴ Lah ndri nar dja än bân jan nau tâm rnglăp băl, ndâp ma jan ndø̄ mbêñ än ma hôm kah git".

⁴⁵ Jêh ri Yakôp sô du mlöm lü, păng rdök jan n'göng ta ri.

⁴⁶ Păng lah ma băl mpôl păng: "Khân ay may bun lü hôm". Khân păng dônh lü bun rdûl, jêh ri leo băl gŭ söng ta meng nây.

⁴⁷ Lađan kuăl ntük nây rnha: «Yêkar-Sahađutha», yor ma Yakôp kuăl ntük nây rnha: «Kalêt».

⁴⁸ Jêh ri Lađan lah: "Nar dja bân sô lü dja jan ndø̄ mbêñ þe ndrel gâp." Kot ndri dâng bu kuăl lü i bun nây rnha «Kalêt», geh nau khlay lah «Bun lü năk say năk tăng».*

⁴⁹ Yor ma bu kuăl «Mihpa», đöng, geh nau khlay lah «Chuanh nkong ma ntük njrăng», yorlah Lađan lah: "Dân Brah Yêhôva njrăng þe ndrel gâp, dôl bân gŭ tâm þah ngai.

⁵⁰ Lah þe jan djø̄h ma kon bu ur gâp, mâu lah sô ur êng nôk khân păng hôm rêu, bol lah khân păng mâu geh ndûl mpôl gŭ ndrel kađoi, hôm geh Kôranh Brah đöng say, yorlah Păng i lě git say nau bân lě tâm rnglăp ta dja".

⁵¹ Lađan ngoi tay ma Yakôp: "Uănh dja yõ, lü bun dja, ndrel ma n'göng lü dja lě gâp tẽ ta nklang n'gul vah vang þe ma gâp.

⁵² Lü bun dja, ndrel ma n'göng lü dja jêng ndø̄

---

* **31:48 31:48:** Yôs 24:27

mbên ma nau bân lě tâm rnglăp ăn ma nkah tôr bân, gâp mâu ôh mra hän rlaø boh đah lǔ dja gay ma loh ñe, ñe kô mâu đõng mra hän rlaø boh đah lǔ dja gay ma loh gâp.

⁵³ Dân Kôranh Brah i Abrahäm, i Nahôr, ndâp ma i bõ khân păng yok mbah nây, sôm phat dôih ăn ma bân”. Jêh ri Yakôp ton đõng, ta rnha Kôranh Brah i Isäk i bõ păng klach yok ri păng ton.

⁵⁴ Yakôp nhhør ndo' jan brah ta kalø yok nây, jêh ri păng kuăl dâng lě phung i gû ta nây văch sông sa ndrel. Jêh sông jêh sa, khân păng bêch ta kalø yok nây du măng.

⁵⁵ Om ôi Laðan dâk, păng chüm kon chüm sau păng ri, ndrel ma ăn geh jêng ma phung khân păng. Jêh ri păng plȫ sát tay ta bri păng nöm.

32

Yakôp tâm mât đah Êsao

¹ Yakôp dâk hän jât năp jât, jêh ri geh phung tông păr Kôranh Brah tâm mât đah păng.

² Tât ma Yakôp say phung tông păr nây, păng lah: “Ntük dja jêng ntük phung tông păr Kôranh Brah gû ro” jêh ri păng rnha ntük nây: «Mahanem», geh nau khlay lah «Geh bar phung gû ta nây».

³ Yakôp đă mpôl bunuyh ntøyh nau păng hän lor tâm mât đah Êsao nô păng ta ntük Êđõm, bri Sêir ri.

⁴ Yakôp lah ma mpôl i nây: “Khân may mboh kot nđa ma Êsao kôranh gâp tay: «Yakôp i bunuyh sôm kôl jan kar may, păng đă hên mboh

kot nđa: «Gâp man ma gǔ ndrel Lađan tât nar dja.

⁵ Gâp geh ndrôk, geh seh lia, geh be biăp, geh be, ndrel ma geh bunuyh sōm kōl jan kar bu ur bu klô ök đöng. Abaō dja gâp đă bu hän mbōh ma may i kôranh gâp, gay ma may yő gâp».*

⁶ Jêh ri mpôl i păng đă hän nây, plő sát mbōh nkoch ma Yakôp: “Lě jêh hên tâm mâp đah Êsao nô may. Păng hän tâm mâp đah may đöng, ndrel ma leo băl 400 nuyh hän ndrel păng nōm”.

⁷ Yakôp klach rvê hô ngän, jêh ri păng tâm pă ntük gǔ bar mpôl, ndrôk, be biăp, be, ndrel ma seh samô păng tâm pă bar mpôl đöng,

⁸ yorlah păng mân, lah Êsao lōh du ntük, hôm du ntük đöng klahi.

⁹ Yakôp mbōh sōm ma Kôranh Brah: “O Kôranh Brah i Abrahäm che gâp yók mbah, i Isák bõ gâp yok mbah, ō Brah Yêhôva, May lě lah jêh ma gâp: «Hän may plő sát hõm ta bri che may nōm, ta ndül mpôl may nōm ri, Gâp mra jan ndø ueh ma may».

¹⁰ Gâp dja bunuyh sōm kōl jan kar May dōm, mâu di May rõng ma gâp răp jăp, ndrel ma gǔ ta gâp răp jăp tât dah dja ir ma gâp. Yorlah dôl gâp hän glät dak rlai Yôrđän dja, gâp geh du mlõm mõng jra dōm, yon ma añaor dja gâp lě jêng bar mpôl ngän.*

¹¹ Dăń May kōl gâp, än gâp klahi bôh ti Êsao nô gâp, yorlah gâp klach păng tât ta dja, păng nkhât nhhang rnăk vâl gâp, nđâp ma bu ur kon se.

---

* 32:5 32:5: 31:38   * 32:10 32:10: 31:3, 13

¹² Yon ma May lě lah jêh ma gâp: «Tay Gâp än nau ueh maak đăp mpăń ma may, tay Gâp jan rnói deh may än bâk rő ök tâm ban ma choyh rő dak văch dak văr, mâu hôm blao kóp».*

¹³ Măng nây păng bêch ta ntük nây. Păng sô drăp ndo păng geh bă, ma än Êsao nô păng ri,*

¹⁴ geh be me 200, be nkuöng 20, be biăp me 200, be biăp nkuöng 20

¹⁵ seh samô ndâp ma hôm kon pu toh 30, ndrôk me 40, ndrôk nkuöng 10, seh lia me 20, ndrel ma seh lia nkuöng 10.

¹⁶ Păng än dâng lě mpômpa (siûm) i nây ma phung bunuyh sôm kôl jan kar ma păng ri, tâng phung tâng phung êng êng, jêh ri păng lah ma mpôl sôm kôl jan kar ma păng nây: “Khân may hăń lor, leo mpômpa (siûm) dja än tâm þah tâng phung tâng phung, gâp hăń boh koi”.

¹⁷ Yakôp ntinh ma phung bunuyh sôm kôl jan kar ma păng nây, păng lah: “Lah Êsao nô gâp mât khân may tay, lah păng ôp: «Bu moh kôranh may? Ah ntük brô ntük hăń may? Mpômpa (siûm) phung hăń boh năp may nây bre moh?»

¹⁸ Än khân may lah ma păng kôt nda: «Dâng lě mpômpa (siûm) dja, mpômpa (siûm) Yakôp bunuyh sôm kôl jan kar ma may nôm, păng än dâng lě mpômpa (siûm) dja ma may, kôranh. Păng nôm hôm e brô boh koi hên ri».

¹⁹ Yakôp đă ma dâng lě bunuyh i veng boh koi boh koi dâng lě phung mpômpa (siûm) nây păng đă kôt nây dadê. Păng lah ma phung khân păng:

---

* 32:12 32:12: NNt 22:17   * 32:13 32:13: 28:14

“Nôk khân may mât Ésao ri tay, ăn khân may mboh ma păng kót nây dadê yő.

²⁰ Khân may mboh ma păng: «Yakôp bunuyh sôm kôl jan kar may hôm e brô boh koi gâp ro». Yakôp jan kót nây, yorlah păng mân: “Dâng lě ndor gâp ăn bu leo ndjôt lor ma ăn nô gâp nây, gâp úch păng bah ji nuih ma gâp ro. Jêh ri tât gâp tâm mât đah păng nơm tay, kláp lah păng rom gâp ma nau ueh”.

²¹ Dâng lě mpômpa (siûm) pre ăn nây bu leo ndjôt lor dadê, Yakôp nơm ri hôm bêch ta chun bok nây du măng.

²² Ta măng nây đõng, Yakôp dâk leo lě ur păng bar hê, lě bu ur i sôm kôl jan kar ma bar hê ur păng nây, ndrel ma kon bu klô păng 11 nuyh ri hän glät n'hong dak Yapük plăng ntük thoł bu vay hän.

²³ Jêh păng njün ur kon păng nơm tât kăl ti dak ri lě phiao, păng đă bu hän ntôh drăp ndor păng nơm ri đõng.

Yakôp tâm nhăt tâm mprah đah Kôranh Brah

²⁴ Yakôp hôm gǔ păng du huê êng ta nây. Ta măng nây geh du huê bu klô hän tâm nhăt đah păng n'ho ma tât ang ôi.*

²⁵ Tât ma bu klô nây Păng git lah, Păng mâu ôh doi đah Yakôp, jêh ri Păng loh Yakôp ta plăng n'gang büt. Yakôp n'ho ma glet ro nôk khân păng tâm nhăt nây.

²⁶ Bu klô nây lah ma păng: “Bołk ăn Gâp sát, yorlah bri lě ang”. Yakôp ɔh: “Gâp mâu ôh bołk May, tât May lě ăn nau geh jêng ma gâp bołt mó”.

---

* **32:24 32:24:** Hôs 12:3-4

²⁷ Bu klô nây ôp Yakôp: “May mօm rnha?”
Păng օh: “Gâp rnha Yakôp”.

²⁸ Bu klô nây lah tay: “May mâu hôm ôh ntօ
Yakôp jât, may ntօ Israel, yorlah may tâm nhăt
đah Kôranh Brah, tâm nhăt đah bunuyh đōng,
lě dơi may”. «Israel», geh nau khlay lah «Păng
tâm nhăt đah brah».*

²⁹ Yakôp ôp bu klô nây: “Dăń May mbօh rnha
May ăn gâp git”. Bu klô nây lah ma păng: “Moh
may ôp ūch git rnha Gâp?” Jêh ri Păng ăn geh
jēng ma Yakôp ta ntük nây.*

³⁰ Yakôp tĕ rnha ntük nây «Pêniel», geh nau
khlay lah «Muh măt brah», yorlah păng lah:
“Gâp lě say ma măt ngăń muh măt Kôranh Brah,
yơń ma săk gâp nōm hôm e rēh”.*

³¹ Nar lě lôh, Yakôp lôh hăń bօh ntük Pênuel
nây. Păng hăń đâl ndât đâl ndât, yorlah n'gang
büt păng glet.*

³² Kot ndri dâng phung kon sau Israel tât aбаo
dja, khân păng mâu ôh sa puăch mlay ta n'gang
büt, yorlah lě Kôranh Brah lóh Yakôp ta plăng
n'gang büt.

33

Yakôp tâm di đah Êsao

¹ Jêh ri Yakôp n'gօr măt uănh, say Êsao hăń,
ndâp ma geh băl păng 400 nuyh hăń ndrel păng
đōng, jêh ri Yakôp tâm pă kon ăn ma Lêa, ăn ma

* **32:28 32:28:** NNt 35:10   * **32:29 32:29:** 35:10; Phu 13:17-18

* **32:30 32:30:** Phu 13:17-18   * **32:31 32:31:** NNg 33:20-23

Rachel, ndrel ma ăn ma bu ur sōm kōl jan kar bar hê nây.

² Yakôp ăn bu ur sōm kōl jan kar bar hê nây, ndrel ma dâng lě kon khân păng hăń lor, jēh ri Lêa, ndrel ma dâng lě kon păng, n'glě düt bu ri păng ăn Rachel ndrel ma Yôsep hăń.

³ Yakôp nōm ri păng hăń bōh năp phung nây, păng hăń păń mbah a neh su poħ tō, n'ho ma tât dăch Ésao nô păng ri.

⁴ Ésao nchuăt ran păng, ut păng, ut ta tong ko păng, chŭm păng, jēh ri nhŭm lě bar hê.

⁵ Ésao uănh say phung bu ur, ndrel ma phung kon se, păng ôp: “Bu moh phung gŭ ndrel may dja?” Yakôp oħ: “Dja kon, Kôranh Brah de ăn ma gâp tă bōh nau ueh Păng Nōm”.

⁶ Jēh ri bu ur sōm kōl jan kar ma bar hê ur păng ri, ndrel ma dâng lě kon khân păng hăń păń mbah Ésao nây.

⁷ Jēh nây Lêa ndrel ma dâng lě kon păng hăń păń mbah, n'glě düt bōh koi Yôsep, ndrel ma Rachel hăń păń mbah đōng.

⁸ Jēh ri Ésao ôp Yakôp: “Moh jan ndō may i ăn bu leo mâp gâp ndōh noh?” Yakôp oħ: “Gâp leo ma njün ăn may nô, gay ma nô yō gâp”.*

⁹ Ésao lah ma păng: “O oh, gâp be lě geh ōk ngăń, may sō ndō may nây prăp ăn ma may nōm dō”.

¹⁰ Yakôp oħ: “Mâu ôh ndri nô, lah may yō gâp ngăń, may dōn ndō gâp njün ăn ma may nây dō. Dōl gâp say muh măt may tâm ban ma say muh

---

* 33:8 33:8: 32:14-17

măt Kôranh Brah đöng, yorlah lě may rom gâp ma nau ueh đăp mpăń.

¹¹ Lah ndri dăń may ső dơń hōm ndơ gâp njün ăn may nây, yorlah lě Kôranh Brah ăn geh jéng ma gâp, ăn gâp geh drăp ndơ ök rmeh". Jéh ri Êsao ső dơń ndơ nây, yor ma Yakôp nchâp păng ngăń.

¹² Êsao lah: "Hõ, hăń hōm bâń, gâp hăń ndrel may".

¹³ Yakôp lah ma păng: "O nô*", may lě git, bâń brõ trong hăń ndrel kon se oh bê mâu geh ôh ueh, gâp geh be biăp, geh be, ndrel ma geh ndrôk hōm e kon pu toh. Lah bâń nchâp ăn hăń ngai ir ta du nar, dâng lě mpômpa (siúm) nây khât lě phiao ro.

¹⁴ Lah ndri may hăń lor gâp i bunuyh sõm kol jan kar ma may dôh nô, gâp ma hăń mplém mplém phung kon se, ndrel ma mpômpa (siúm), n'ho ma tât gâp tâm mâp đah may ta bri Sêir ri".

¹⁵ Êsao lah ma Yakôp: "Lah ndri gâp ăn băł gâp hăń ndrel may bă dôh". Yakôp oh: "Mâu chrao ôh nô, may lě yõ ma gâp kót nây lě găp jéh".

¹⁶ Jéh ri Êsao plõ sát ta bri Sêir ri nar nây đöng.

¹⁷ Yon ma Yakôp mâu ôh hăń ta bri Sêir, păng hăń tât ta þon Sukôt chrao. Păng jan du mlõm jay ma gû păng nõm, ndrel ma rdök nküp ma ăn mpômpa (siúm) păng nõm đöng. Kót ndri dâng bu kuăl ntük nây «Sukôt», geh nau khlay lah «Chun».

---

* **33:13 33:13:** Ta nau ngại Hêbro' nchih: «O kôranh», yorlah Yakôp ūch njür ngăń sák ta năp nô păng.

¹⁸ Boh koi Yakôp sât boh bri Pađan-Aram nây, păng hän ta bon Sikem bri Kanan ma nau đăp mpăń, jêh ri păng rdök chun bok tâm dăch ma bon nây.

¹⁹ Neh ntük păng jan chun bok nây, păng rvăt tă boh phung oh kon Hamor i bőr Sikem, khlay 100 kăk prák.*

²⁰ Jêh ri păng jan du ntük ma jan brah ta ntük nây, păng tĕ rnha «El Elôhê Israel», geh nau khlay lah «Kôranh Brah jêng brah Israel yok mbah».

34

Simôn, ndrel ma Lêvi sôm plong lôh ăn ma oh bu ur khân păng

¹ Đina i kon Lêa bă ăn ma Yakôp nây noh, păng hän khöł phung bu ur ta bri nây.

² Dôle nây geh du huê bu klô rnha Sikem i bőr păng rnha Hamor phung Hivi, jêng kôranh ta bri nây, Sikem say Đina, nhüp tom geh ôbăl.

³ Păng di măt ngăń ma Đina kon Yakôp ri, păng röng hô ngăń ma bu ur nây, mboh ngoi ueh ueh ma păng.

⁴ Sikem lah ma Hamor i bőr păng nây: “O’ bőr, đă may ôp văng bu ur nây, gâp ūch sô păng jêng ur gâp”.

⁵ Yakôp lě git jêh Sikem lôh djoh ma kon bu ur păng ri, yon ma păng gû iăt sâk rklăk đom, yorlah dâng lě kon bu klô păng hôm gû chiăp a ja ri dadê, păng kôp tât khân păng sât boh ri.

---

* **33:19 33:19:** Yôs 24:32; Yôh 4:5

6 Yon ma Hamor i bɔ̄ Sikem ri, hän tâm māp đah Yakōp, gay ma tâm ngói ndrel păng.

7 Tât ma phung kon Yakōp sát tă boh chiăp ri, khân păng tăng nau nây, khân păng dōh nuih hô ngă̄n ro, khân păng ji nuih düt hô ma Sikem yor ma ndø păng lĕ jan düt bɔ̄ ta rnă̄k vâl Yakōp, nau păng nhŭp tom kon bu ur Yakōp, yorlah ndø nây bu mâu ôh di ma jan.

8 Hamor ngói ma Yakōp, ndrel ma lĕ kon bu klô păng: “Sikem kon gă̄p, păng lĕ di mă̄t ngă̄n ma kon bu ur may nây, gă̄p dă̄n khân may ăn bu ur nây đah păng, pre ma sō jêng ur.

9 Ăn khân may tâm rŋglă̄p đah hêñ dō, ăn kon bu ur khân may tâm nđă̄p đah hêñ, jêh ri hêñ plöng ăn kon bu ur hêñ tâm nđă̄p đah khân may đõng.

10 Ăn khân may gŭ ndrel hêñ ta dja, bri hêñ soyh ma ăn khân may, khân may gŭ dō ta bri dja, tăch rgâl dră̄p ndø, rvă̄t neh ma geh ntük khân may nōm gŭ”.

11 Jêh ri Sikem ngói ma Yakōp, ndrel ma i nō nō Đina ri đõng, păng lah: “Dă̄n khân may yō ma gă̄p, moh ndø khân may keh, gă̄p ăn dadê.

12 Ăn khân may keh ndø khlay boh gă̄p, mâu lah keh dră̄p ndø düt ök kađoi, moh ndø khân may keh boh nây gă̄p ăn dadê, iă̄t ma khân may ăn oh bu ur khân may nây ma jêng ur gă̄p”.

13 Jêh ri phung kon Yakōp plöng ɔ̄h nau Sikem, ndrel ma nau Hamor i bɔ̄ ri, khân păng ūch ndøm, yorlah Sikem lĕ jan djøh ma Đina oh khân păng nây, khân păng lah:

14 “Mâu dơi ôh hêñ ăn oh hêñ ma phung bu

klô mâu geh koh ntô. Lah hên jan kót nđa, hên đít prêng düt hô ngän ro.*

¹⁵ Lah khân may ūch koh ntô kót hên, dâng lě phung bu klô ta phung khân may ăn koh ntô dadê đöng, ri mơ hên sô đơn nau khân may nây.

¹⁶ Dâng hên ăn kon bu ur hên ma khân may, tay hên pløng sô kon bu ur khân may đöng, dâng hên gǔ ndrel ma khân may, jêh ri bân n'ho ma jêng du phung đoram.

¹⁷ Yon ma lah khân may mâu ūch koh ntô kót hên, hên sô lời oh bu ur hên, jêh ri du bôh ntük dja".

¹⁸ Nau ngói nây di nuih klු ngän ma Hamor, ndrel ma Sikem kon păng ri.

¹⁹ Sikem mâu hôm ôh rong kóp jô đöng jan nau nây, yorlah păng röng hô ngän ma kon bu ur Yakôp. Ta rnăk vâl Hamor ri bu yók Sikem rlao bu.

²⁰ Jêh ri Hamor, ndrel ma Sikem kon păng hăń tât ta mpông mpêr þon khân păng nơm, lah ma phung bu klô ta þon nây:

²¹ "Phung khân păng nây ūch gǔ đăp mpăń ndrel bân, lah ndri rom khân păng, ăn khân păng gǔ ta bri dja tăch rgâl drăp ndơ ndrel bân dô, yorlah neh bân huy đöng, tõng ma rom ăn khân păng gǔ. Ăn bân sô kon bu ur khân păng ma jêng ur, jêh ri ăn kon bu ur bân ma khân păng ma jêng ur đöng.

²² Yon ma dâng khân păng ūch gǔ ndrel bân, gay ma jêng du phung, ăn dâng lě phung bu klô

* **34:14 34:14:** 17:9-14

ta phung bân koh ntô ăn kót khân păng đōng
mō”.

²³ Lah bân jan kót nây, dâng lě drăp ndơ khân
păng, ndrel ma mpômpa (siûm) khân păng jêng
drăp ndơ bân dadê ro. Hõ, ăn bân jan kót nau
khân păng dăń, ăn khân păng gǔ ndrel bân”.

²⁴ Dâng lě bu klô ta þon* nây, khân păng iăt
nau Hamor, ndrel ma Sikem kon păng ri, jêh ri
dâng lě phung bu klô ta þon i nây koh ntô dadê.

²⁵ Tât pe nar ri, dâng lě bu klô ta þon nây hôm
ji dadê, jêh ri kon Yakôp bar hê, Simôn, ndrel
ma Lêvi i nô du me bă ma Đina ri, khân păng
ndjôt đao hän lăp ta trôm þon nây, sreh dâng lě
phung bu klô ta þon nây lě phiao, mâu geh ôh
du huê ma tâm rdâng đah khân păng.

²⁶ Khân păng nkhât Hamor, ndrel ma Sikem
kon păng ri ma đao, jêh ri sô Đina lôh bôh jay
Sikêm nây, sát ta ntük khân păng nóm.

²⁷ Dâng lě kon bu klô Yakôp abă êng, khân
păng hän tât ta phung bunuyh khât ri, jêh ri
lăp sô gro drăp ndơ ta þon nây nchuän lě phiao,
yorlah bunuyh ta þon nây lě jan djôh ăn ma
Đina.

²⁸ Khân păng sô lě be biăp, sô lě be, sô lě ndrôk,
sô lě seh lia ta þon, ndâp ma ta mir.

²⁹ Khân păng sô nchuän lě phiao drăp ndơ
bunuyh ta þon nây, nhüp ur nhüp kon đōng,
ndrel ma dâng lě drăp ndơ ta nnih jay khân păng
sô rgum lě phiao.

³⁰ Jêh ri Yakôp lah ma Simôn, ndrel ma Lêvi
kon păng ri: “Khân may jan ăn gâp geh nau

---

* ^{34:24 34:24:} «Dâng lě bu klô ta þon», ta nau ngoi Hêbro lah:
«Dâng lě phung lôh bôh mpông mpêr þon».

rvê ngän, jan än phung Kanan, ndrel ma phung Pér̄isit ta bri dja bu ji biănh ma gâp. Lah bu rgum bäl hän lóh gâp, khân păng mra n'groh loi gâp, ndrel ma rnäk vâl gâp, yorlah bäl gâp geh đẽ döm”.

³¹ Yon ma bar hê khân păng oħ ma păng: “Hên mâu ūch ôh bu jan ma oh hên tâm ban ma du huê bu ur văng târ”.

35

Yakôp lôh boh þon Sikem, hän ta þon Bêtel

¹ Jêh ri Kôranh Brah lah ma Yakôp: “May lôh boh ntük dja, hän du ta þon Bêtel ri, gǔ ta ntük nây, jêng ntük Gâp lě tâm mpol ma may, dôl may du nchuät boh Ésao nô may noh. Ta ntük nây än may jan ntük jan brah ma nhhor ndø ma Gâp”.*

² Jêh ri Yakôp lah ma phung rnäk vâl păng, ndrel ma dâng lě bunuyh gǔ đah păng: “Dâng lě rup brah phung bu năch ta phung khân may, än khân may mbar loi än lě, jêh ri rao sâk khân may nöm än kloh, ndrel ma tōh loi bok ao khân may nây, nsoh bok ao i ueh, i mâu ôh geh rmao.”*

³ Bân hän du ta þon Bêtel ri. Ta ntük nây gâp jan ntük jan brah ma gúch pur ndø nhhor ma Kôranh Brah, ma Nôm lě koł tâng nau gâp dän dôl gâp geh nau jér noh, jêh ri ăp ntük gâp hän Păng gǔ ndrel gâp đõng”.

---

* 35:1 35:1: 28:11-22; 31:13   * 35:2 35:2: 31:19

⁴ Jêh Yakôp lah kót nây, khân păng sō dâng lě rup brah i khân păng geh*, ndrel ma droh rgên† boh tôt khân păng nóm ri, ndő än ma Yakôp lě phiao. Jêh ri Yakôp sō lě ndő nây, păng kuyh neh tôt ta nâm tóm si kuöng Pôthi‡ kêng þon Sikem ri.

⁵ Jêh boh nây khân păng leo băl hän drûm. Dâng lě þon dăch dăch ta þon nây Kôranh Brah jan än phung khân păng klach nsör hô ngän, n'ho ma mâu ôh bănh hän tâng phung oh kon Yakôp ri.

⁶ Jêh ri Yakôp, ndrel ma dâng lě phung hän đah păng hän tât ta þon Luh bri Kanan, jêng þon Bêtel döng.

⁷ Ta ntük nây Yakôp jan ntük jan brah i nây, păng tĕ rnha ntük nây «Kôranh Brah Bêtel», yorlah ta ntük nây Kôranh Brah tâm mpol ma păng, dôl păng nchuăt boh nô păng noh.

⁸ Nôk nây Đêpôra khât, păng jêng bunuyh mpu toh än ma Rêbêka nôk hôm oh bê, jêh ri bu tôt păng ta njöng yôk Bêtel, ta nâm du mlöm tóm jri, bu kuăl lah «Tóm jri nhüm rngot».

⁹ Nôk nây Yakôp lě pl o  s at t  boh bri Pađan-Aram ri, jêh ri Kôranh Brah tâm mpol tay ma păng du t j t ta Bêtel nây, n'ho ma Kôranh Brah de än geh jêng ma păng,

* 35:4 35:4: «Khân păng geh», mâu lah: «Ta ti khân păng»

† 35:4 35:4: «Rg n i n y m u ôh di ma nkr  s k d m, j ng nd  ma d n brah êng êng ma k l nr ng kh n păng». ‡ 35:4 35:4:

Ta nau ngoi H bro, rnha t m si dja « la», m u geh ôh ntil t m si dja ta bri bunong, rnha «P thi», dja s  boh nau ngoi dr n, ta bri y n bu d ng rnha êng.

¹⁰ lah ma păng kót nđa: "May rnha Yakôp, yon ma bu mâu hôm ôh kuăl may Yakôp jât, bu kuăl may Israel". Kót ndri Kôranh Brah tĕ rnha păng Israel.*

¹¹ Kôranh Brah lah ma păng jât: "Gâp dja i brah düt geh nau doi, än may geh kon geh sau bâk rۆ än ök. Mra geh du phung bunuyh tă boh may, n'ho ma ök phung êng êng jât i geh tă boh may, mra geh kadăch ök geh tă boh may đöng.*

¹² Bri i lě Gâp ton än ma Abrahäm, ndrel ma Isák nây, Gâp än bri nây ma may n'ho ro tât kon tât sau may đöng".*

¹³ Jêh ri Kôranh Brah hao sát boh ntük nây, boh ntük Păng ngoi đah Yakôp nây noh.

¹⁴ Jêh ri Yakôp rdök lű jan n'göng ta plăng ntük Kôranh Brah de ngoi ma păng nây noh, păng tö hoch dak ndrănh play yüng yar þon, ndrel ma tö dak ngi ta kalor lű ri.*

¹⁵ Ndri Yakôp tĕ rnha ntük Kôranh Brah de ngoi ma păng nây noh «Bêtel§».

Nau deh Benjamin, Rachel khât

¹⁶ Jêh ri Yakôp leo rnăk vâl păng du boh Bêtel. Hôm đĕ ma tât ta þon Êprata, Rachel gŭ oh düt jér ngän.

¹⁷ Dôle păng gŭ oh geh nau jér nây, bunuyh ndjôt ndül lah ma păng: "Ay loi klach, yorlah ay geh tay du mlöm kon bu klô jât".

* **35:10 35:10:** 32:29   * **35:11 35:11:** 17:4-8; 28:14; 12:2

* **35:12 35:12:** 28:13; 12:7; 26:2-3   * **35:14 35:14-15:** 28:18-19

§ **35:15 35:15:** «Bêtel» Geh nau khlay lah «Chuanh Kôranh Brah».

¹⁸ Dôl Rachel bơi tăch n'hâm, păng tĕ rnha kon nây «Ben-Ôni», rblang nau nây «Kon bu klô nau rŋgot gâp», yɔn ma bɔ̄ păng tĕ rnha kon nây «Benjamin», rblang nau nây «Kon bu klô ti bɔ̄h ma*».

¹⁹ Rachel khât, jêh ri bu tōp păng rõ trong hăń jât ƀon Éprata, jêng ƀon Bétlêhem đỗng.

²⁰ Yakôp rdök lū jan n'gõng ta bɔ̄h lɔ̄ môch Rachel ri, jêng n'gõng môch Rachel n'ho ma hôm tât aƀaō ri.

²¹ Jêh ri Yakôp i geh rnha Israel đỗng hăń bɔ̄h ntük nây, păng rdök chun bɔ̄h năp Mîkđal-Êđor ti.

²² Dôl Israel gǔ ta bri nây, Rupêñ bêch ndrel ma Bîlha ur chông bɔ̄ păng nɔ̄m, jêh ri Israel tăng bu nkoch nau nây.

Yakôp geh kon bu klô 12 nuyh*

²³ ta nây kon Lêa geh Rupêñ jêng kon bôk dak, jêh ri geh Simôn, geh Lêvi, geh Yuđa, geh Isakhar, ndrel ma geh Säpyulôn.

²⁴ Kon Rachel, ta nây geh Yôsep, ndrel ma Benjamin.

²⁵ Kon Bîlha, i bu ur sɔ̄m kɔ̄l jan kar ma Rachel, ta nây geh Dan, ndrel ma Näptali.

²⁶ Kon bu klô Sîlpha, i bu ur sɔ̄m kɔ̄l jan kar ma Lêa, ta nây geh Kat, ndrel ma Asor. Dâng lě phung nây jêng kon bu klô Yakôp, deh ta bri Pađan-Aram ri nɔ̄h.

²⁷ Jêh ri Yakôp tât ta ntük Isák bɔ̄ păng nɔ̄m gǔ ta ƀon Mämre, jêng ƀon Khiriät-Arba, jêng

* ^{35:18} ^{35:18}: «Kon bu klô ti bɔ̄h ma», mâu lah: «Kon geh nau lap». * ^{35:22} ^{35:22}: NNt 49:4

đon Hêbron, jêng ntük đon Abrahäm, ndrel ma Isák veh gǔ.*

²⁸ Isák rêm geh 180 nám*

²⁹ jêh ri khât, gǔ ndrel phung che păng, păng rêm noh lě jō nám, ndrel ma lě ranh ngän đöng. Jêh ri Ésao, ndrel ma Yakôp kon păng tōp păng.

36

Phung kon sau Ésao

¹ Dja nau nkoch yao ma phung kon sau Ésao, bu kuăl păng jêng Êđöm đöng.*

² Ésao sō ur ta kon bu ur bri Kanan, ta nây geh Ađa i kon Êlôn jêng phung Hêt, geh Ôhôlibama i kon Ana i sau Sibiân jêng phung Hivi*

³ ndrel ma Bahmat i kon Ismaël, jêng i oh Nêbayôt.*

⁴ Ađa bă Eliphah ma Ésao, Bahmat bă Rêhul

⁵ jêh ri Ôhôlibama bă Yê-uh, bă Yalam, ndrel ma bă Kôra. Dâng lě phung nây jêng kon bu klô Ésao deh ta bri Kanan.

⁶ Ésao leo ur leo kon păng, leo dâng lě bunuyh i gǔ ndrel păng, ndrel ma mpômpa (siûm) phung păng, ndâp ma dâng lě drăp ndor păng geh dôl păng gǔ ta bri Kanan nây, jêh ri păng hän gǔ ta bri êng jât, jêng tâm þah ngai đah ma Yakôp i oh păng nör.

⁷ Dâng păng hän kót nây, yorlah khân păng ndrönг ngän, mpômpa (siûm) phung bar hê

---

* 35:27 35:27: 13:18   * 35:28 35:28-29: 25:7-10   * 36:1 36:1:
25:30   * 36:2 36:2: NNt 26:34   * 36:3 36:3: NNt 28:9

khân păng nây mâu ôh tōng ma gŭ ntük nây,
köt ndri khân păng gŭ ndrel mâu jēng ôh.*

⁸ Jêh ri Êsao gŭ rō yôk Sêir. Êsao nây geh rnha
Êđōm đōng.

Rnoi deh Êsao

⁹ Dja jēng mbo'ñ nkoch rnoi deh phung kon sau
Êsao, jēng che tōm ma phung Êđōm gŭ rō bri
yôk Sêir.

¹⁰ Geh rnha sák phung kon sau bu klô Êsao:
Ta nây geh Êliphah kon Ađa ur Êsao. Rêhul kon
Bahmat ur Êsao.

¹¹ Dja jēng phung kon Êliphah: Ta nây geh
Thêman, geh Ômar, geh Sêphô, geh Katham,
ndrel ma Kênah.

¹² Êliphah kon Êsao, păng geh ur chông rnha
Thímna, Thímna nây deh Amalêk. Dâng lě
phung nây jēng kon Ađa ur Êsao.

¹³ Dja jēng phung kon bu klô Rêhul: Ta nây geh
Nahat, geh Seras, geh Sămma, ndrel ma Misa.
Dâng lě phung nây jēng kon sau Bahmat ur Êsao
đōng.

¹⁴ Dja jēng phung kon bu klô Ôhôlibama i ur
Êsao kon Ana sau Sibiân: Păng bă kon, ta nây
geh Yê-uh, Yalam, ndrel ma Kôra.

¹⁵ Dja jēng mpôl kôranh ta phung kon sau
Êsao. Jêh ri mpôl kôranh ta phung kon sau
Êliphah kon dak bôk Êsao: Ta nây geh Thêman,
geh Ômar, geh Sêphô, geh Kênah,

---

* **36:7 36:7:** 13:5-6

¹⁶ geh Kôra, geh Katham, ndrel ma Amalêk. Dâng lě mpôl kôranh nây jêng kon Êlipah ta bri Êđöm, jêng kon sau Ađa dadê.

¹⁷ Dja jêng mpôl kôranh ta phung kon sau Rêhul kon Êsao: Ta nây geh Nahat, geh Seras, geh Sämma, geh Misa. Dâng lě mpôl kôranh nây jêng kon Rêhul ta bri Êđöm, jêng kon sau Bahmat ur Êsao.

¹⁸ Dja jêng mpôl kôranh ta phung kon sau Ôhôlibama ur Êsao: Ta nây geh Yê-uh, geh Yalam, ndrel ma geh Kôra. Dâng lě mpôl kôranh nây jêng kon sau Ôhôlibama ur Êsao, kon Ana.

¹⁹ Dâng lě mpôl nây jêng kon sau Êsao, ndrel ma jêng kôranh khân păng. Êsao nây păng rnha Êđöm đöng.

Phung kon sau Sêir

²⁰ Dja jêng mpôl kon bu klô Sêir phung Hôri i gû ta bri Êđöm nây: Ta nây geh Lôthan, geh Sôbal, geh Sibiân, geh Ana,*

²¹ geh Đison, geh Êsor, ndrel ma Đisan. Dâng lě mpôl kôranh nây jêng kon sau Sêir phung Hôri ta bri Êđöm dadê.

²² Kon bu klô Lôthan: Ta nây geh Hôri, ndrel ma Hêmam. Jêh ri i oh bu ur Lôthan rnha Thímna.

²³ Dja jêng mpôl kon bu klô Sôbal: Ta nây geh Alvan, geh Manahat, geh Êpal, geh Sêphô, ndrel ma Ônam.

---

* **36:20 36:20-21:** NVa 2:12, 22

²⁴ Dja jēng mpôl kon bu klô Sibiân: Ta nây geh Âyia, ndrel ma Ana, Ana dja say dak tu ta bri rdah, dak i nây dôh, dôl păng chiăp seh lia Sibiân bőr păng nōm.

²⁵ Dja jēng mpôl kon Ana: Ta nây geh Đison, ndrel ma Ôhôlibama jēng kon bu ur.

²⁶ Dja jēng mpôl kon bu klô Đison: Ta nây geh Hemđan, geh Ehban, geh Yítran, ndrel ma Kêran.

²⁷ Dja jēng mpôl kon bu klô Êsor: Ta nây geh Bîlhan, geh Savan, ndrel ma Akan.

²⁸ Dja jēng mpôl kon bu klô Đisan: Ta nây geh Uh, ndrel ma Aran.

²⁹ Dja jēng mpôl kôranh ta phung Hôri: Ta nây geh Lôthan, geh Sôbal, geh Sibiân, geh Ana,

³⁰ geh Đison, geh Êsor, ndrel ma Đisan. Dâng lě mpôl nây jēng kôranh ma phung Hôri ta bri Sêir.

Mpôl kađäch ta bri Êđöm

³¹ Nôk phung kon sau Israel mâu hő ôh geh kađäch mât uănh, dja jēng mpôl kađäch lě geh ta bri Êđöm:

³² Bêla kon Bêor păng jēng kađäch mât uănh bri Êđöm, gŭ ta bon Đin'hana.

³³ Tât lě khât Bêla, geh Yôbap kon Seras tă boh bon Bôhra păng trô jēng kađäch.

³⁴ Tât lě khât Yôbap, geh Husam tă boh bri phung Thêman păng trô jēng kađäch.

³⁵ Tât lě khât Husam, geh Hađat kon Bêđat păng trô jēng kađäch, rnha bon păng Avit,

kađäch i nây tâm lơh đah phung Miđiân ta bri
Môăp doi păng.

³⁶ Tât lě khât Hađat, geh Sämla tă boh bon
Mahrêka păng trö jêng kađäch.

³⁷ Tât lě khât Sämla, geh Sôl tă boh bon
Rêhôbôt dăch đah dak rlai Oprat* păng trö jêng
kađäch.

³⁸ Tât lě khât Sôl, geh Balhanan i kon Ahđor
păng trö jêng kađäch.

³⁹ Tât lě khât Balhanan i kon Ahđor, geh Hađar
păng trö jêng kađäch, rnha bon păng Pao. Rnha
ur kađäch nây, Mhêthapel i kon Matrêt, i sau
Mêsaħap.

⁴⁰ Dja jêng rnha mpôl kôranh ta phung kon
sau Ésao, tâng ndül mpôl khân păng nơm, tâng
bri khân păng nơm gǔ: Ta nây geh Thímna, geh
Alua, geh Yêthêt

⁴¹ geh Ôholibama, geh Ela, geh Pinôn

⁴² geh Kênah, geh Thêman, geh Mîpsar,

⁴³ geh Mäkđiâl, ndrel ma Iram. Dâng lě mpôl
nây jêng kôranh ma phung Êđöm, tâng ntük
khân păng gǔ, tâng bri khân păng gǔ, Ésao dja
jêng che tơm ma phung Êđöm nây.

37

Nkoch nau rēh jêng Yôsep

Nau mboi Yôsep

¹ Yakôp gǔ ta bri Kanan, jêng bri bōr păng veh
gǔ nây nơh.

---

* **36:37 36:37:** «Dak rlai Oprat», mâu lah: «Dak rlai».

² Dja jēng nau nkoch bri ma phung kon sau Yakôp.

Dôl Yôsep i kon Yakôp nây lě geh 17 năm, păng kol chiăp be biăp ndrel nô nô păng, i kon Bîlha, ndrel ma i kon Sîlpha ur chông i băp păng ri. Păng mbôh nkoch ma băp păng nau djoħ ta i nô nô păng.

³ Israel i geh rnha Yakôp đöng, păng röng ma Yôsep rlaو đah ma kon păng babă, yorlah nôk gû Yôsep nây păng lě ranh. Păng đă bu jâng du blah ao jong düt ueh än ma Yôsep.

⁴ Dâng lě nô nô păng ri say i băp röng ma Yôsep rlaو đah ma khân păng, jêh ri khân păng biănh ma Yôsep dadê, mâu geh ôh mbôh ngói ueh ma ôbăl.

⁵ Geh du nar Yôsep mboui, jêh ri păng nkoch mboui nây ma nô nô păng, jan än nô nô ri biănh ma păng lơ ma hô jât.

⁶ Păng lah ma khân păng: “Lõng khân may iăt gâp nkoch mboui gâp:

⁷ Gâp mboui, dâng lě bân gû kât nchăp ba ta mir ri dadê, dôl nây dô ma nchăp ba gâp ri dâk söng jât lơ ti, lõng nchăp ba khân may ri dâk jûm nchăp ba gâp ri, jêh ri kûnh mbah ma nchăp ba gâp ri dadê”.

⁸ I nô nô ri lah ma păng: “Lah ndri may geh nau mân ūch jêng kôranh ma phung hên þah ? Mâu lah may geh nau mân ūch mât bôk hên?” Khân păng lơ ma hô biănh ma păng, yor ma nau mboui păng nây, nđâp ma nau păng nkoch nây.

⁹ Jêh ri păng mboui tay ndo ēng jât, păng nkoch mboui nây ma nô nô păng, păng lah: “Gâp mboui

köt nda, nar, khay, ndrel ma mănh 11 kŭnh mbah ma găp dadê”.

¹⁰ Păng nkoch mboi năy ma băpăng, kot păng nkoch ma nô nô păng noh đöng. Băpăng lah păng: “Mơm mboi may kot ndri ri? Lah ndri may ūch än găp dja, mĕ may năy, ndrel ma dâng lĕ oh nô may năy păn mbah ma may dadê boh?”

¹¹ Dâng lĕ nô nô ri khân păng mău nach ma Yôsep, yon ma băpăng ri hôm kah git mro nau năy ta nuih n'hâm păng nöm.*

I nô nô nhăp tăch Yôsep jan dăk bu

¹² Geh du nar i nô nô Yôsep, khân păng hăń chiăp be biăp băpăng ta bon Sikem.*

¹³ Jêh ri Yakôp i bu kuăl Israel lah ma Yôsep: “Nô nô may lĕ hăń chiăp be biăp ta bon Sikem ri, găp ūch än may hăń ta ri”. Yôsep oh: “O”.

¹⁴ Israel lah ma păng: “Hăń may hăń a nô nô may ri, git ueh lăng khân păng ta ri, be biăp khân păng git ueh đöng mău lah mău. Jêh ri may hăń plăb mbôh tay ma găp dja”. Păng đă Yôsep tă boh njöng yôk Hêbron dja hăń jât Sikem ri.

¹⁵ Tât ta ri, geh du huê bu klô say Yôsep hăń rsong năp rsong koi ta ja lach ri, bu klô năy ôp: “Moh joi mre năy?”

¹⁶ Yôsep oh: “Găp joi nô nô găp, may sõm mbôh ma găp ưh ah ntük khân păng chiăp”.

¹⁷ Bu klô năy oh ma păng: “Khân păng lĕ tron boh ntük dja, yorlah găp tăng khân păng tâm lah: «Hő bân! Hăń ta bon Đôthan ri». Jêh ri

---

* 37:11 37:11: Kar 7:9   * 37:12 37:12: 33:18-19

Yôsep hän tâng i nô nô păng, say khân păng ta
bon Đôthan nây.

¹⁸ Dôl khân păng say Yôsep hôm boh ngai, mâu
hö tât, khân păng lě tâm di băl üch nkhât loi
Yôsep.

¹⁹ Khân păng tâm lah ndrăng khân păng nơm:
"Uănh ri! Kôranh mboi lě tât!"

²⁰ Hő bân nkhât loi păng añaor ri, lõng ta dja
geh ök trôm ntu, jêh ri nkläch păng ta du mlöm
trôm ntu. Bân lah lě mpômpa (siüm) janh sa
hék, bân jan kót nây, jêh ri ăn bân kôp uanh
móm hôm jêng đöng ta nau mboi păng".

²¹ Tât Rupên tăng nau khân păng ngoi kót nây,
jêh ri păng üch kôl Yôsep, păng lah ma khân
păng: "Loi ôh bân nkhât păng".*

²² Rupên lah jât: "Loi ôh nchai mham păng,
bân nkläch păng ta trôm ntu ta bri rdah dja hő,
loi ôh nkhât păng". Rupên ngoi kót nây, yorlah
păng üch rklaih Yôsep boh ti nô nô păng, jêh ri
üch njün ăn păng sát a bő ri.

²³ Yôsep hän tât ta i nô nô ri, khân păng droh
loi ao düt ueh Yôsep de nsoh ri,

²⁴ nhüp păng nkläch ta trôm ntu ri, ntu nây
mâu hôm ôh geh dak.

²⁵ Jêh ri khân păng nơm gǔ sông, dô ma khân
păng n'gâl măt say phung Ismaël du mpôl, ndâp
ma seh samô khân păng tă boh bri Kalat. Seh
samô khân păng rdeng chai kroh, ndrel ma ndơ
bô kah êng êng leo jât bri Èsip ri.

²⁶ Say kót nây, Yuđa lah ma oh nô păng: "Lah
bân nkhât oh bân, mâu ôh say ntil, jêr đöng ma

---

* 37:21 37:21-22: 42:22

mo.

²⁷ Lah ndri bân tăch păng ăn ma phung Ismaël dôh, loi nkhât păng, yorlah păng oh bân, jêng mham bân đōng". Khân păng iăt nau păng.

²⁸ Dôl nây geh mpôl tăch drăp* tât ta ri, i nô nô Yôsep n'hao păng boh trôm ntu ri, tăch păng ăn ma phung Ismaël khlay 20 kăk prák. Jêh ri mpôl nây leo păng jât bri Êsip ri.*

²⁹ Tât Rupêñ plő uănh tay ta trôm ntu ri mâu hôm ôh say Yôsep, păng nkhék bok ao păng nóm, yorlah păng rngot hô ngän,

³⁰ jêh ri hän ta oh oh ri, lah ma khân păng: "Kon se nây lě roh jêh, lah ndri gâp dja ah jât gǔ?"

³¹ Jêh ri khân păng nkhât du mlöm be nkuöng, sô ao Yôsep i düt ueh ri noh yük ta mham be ri,

³² leo ao nây nhho ma i bõ ri, mboh ma păng: "Hên say ao dja. Lõng may uănh bõ, git di ao kon may ngän mâu lah mâu?"

³³ Yakôp näl ao nây, jêh ri lah: "Ao dja ao kon gâp ngän, lě bu kăp sa ro păng dja ơ, lě ngän ro bu sa hêk Yôsep dja".

³⁴ Jêh ri Yakôp nkhék bok ao păng nóm ri, nsöh n'gut bao chiät, păng gû rngot nklön ma kon păng nây jõ nar.

³⁵ Dâng lě oh kon păng, ndâp ma bu ur ndâp ma bu klô hän bonh leng păng dadê, yon ma păng mâu ôh bah nau rngot nklön nây, păng lah: "Gâp mra khât tâm mâp đah kon gâp, kõ mâu

* **37:28 37:28:** Ta nau ngoi ơm bu kuăl mpôl tăch drăp nây «Phung Miđiân». * **37:28 37:28:** Kar 7:9

bah đōng rngot nklön kon gâp” ndri dâng păng
hôm nhǔm nâng.

³⁶ Lõng Yôsep nây phung Midîân de leo păng
hän ta bri Êsip, tăch păng ăn ma Phôtiphar,
kôranh mât njrăng kađäch Pharaon[†].

38

Yuđa, ndrel ma Tamar

¹ Nôk nây Yuđa du lôh bơh oh nô păng, hän gŭ
ndrel du huê bu klô ta þon Ađulam, rnha Hira.

² Ta ntük nây păng say du huê bu ur drôh,
kon Sua phung Kanan, păng sô bu ur nây jêng
ur păng, gŭ ndrel păng.*

³ Jêh ri bu ur nây ntreo gŭ oh du huê kon bu
klô, păng tĕ rnha Êr.

⁴ Bu ur nây ntreo gŭ oh tay du huê kon bu klô
jât, n'ho ma tĕ rnha Ônan.

⁵ Jêh ri păng ntreo gŭ oh tay du huê kon bu klô
jât, n'ho ma tĕ rnha Sêla. Nôk păng gŭ oh i nây,
Yuđa gŭ ta þon Kêsip ri.

⁶ Jêh ri tât Êr i kon bôk dak ri lě ndăm, Yuđa
ôp ur ma păng, bu ur nây rnha Tamar.

⁷ Yon ma Êr i kon bôk dak Yuđa jêng bunuyh
djơh janh ta năp măt Brah Yêhôva, kót ndri dâng
Brah Yêhôva nkhat loi păng.

⁸ Jêh ri Yuđa lah ma Ônan i oh Êr nây: “May sô
mi may nây dô, jêng di ma nau vay bân, gŭ ndrel
păng, gay ma hôm geh rnoi deh ma nô may”.*

[†] 37:36 37:36: Dâng lě kađäch ta bri Êsip bu kuăl Pharaon.

* 38:2 38:2: 24:3-4 * 38:8 38:8: NVa 25:5-6

9 Yon ma Ônan lě git, lah geh kon nây mâu ôh kôp jêng kon păng nôm, kót ndri nôk păng hän gû ðah mi păng nây, păng nglôh loi dak păng a neh, gay ma loi än geh kon ma nô păng.

10 Ndø Ônan jan nây jêng djøh ta năp măt Brah Yêhôva, Brah Yêhôva nkhât loi păng đöng.

11 Jêh ri Yuđa lah ma Tamar i măn păng nây: “Be sát gû ndrô ta jay bõ ñe ri ñöt, mpø’ ma kuöng Sêla kon gâp” yorlah păng klach i kon düt păng nây khât đöng. Jêh ri Tamar sát gû a jay bõ păng nôm.

12 Jõ bch koi nây, i ur Yuđa kon Sua ri noh khât. Tât Yuđa lě bah rngot nklön khât i ur nây, jêh ri păng hän ta ñon Thímna, hän ndrel ma măt jăng păng rnha Hira bôh ñon Adulam, gay ma uanh bu koh rsau be biáp păng nôm.

13 Geh bu hän mbôh ma Tamar: “Bõ po ay hän koh rsau be biáp păng nôm ta ñon Thímna”.

14 Tăng lah kót nây, păng drih loi bok ao bu ur ndrô păng nôm ri, jêh ri păng sô bok put loi muh măt păng nôm, mâu ôh än bu git näl. Păng hän gû a trong dăch kêng ñon Ênaiim, jêng trong hän ta Thímna ri. Păng jan kót nây, yorlah păng say Sêla lě kuöng, tih ma mâu ôh say Yuđa sô păng än ma jêng ur Sêla.

15 Dôl Yuđa say păng, Yuđa ndôn lah bu ur văng târ gay ma geh prák, yorlah muh măt păng lě nküm loi.

16 Jêh ri Yuđa hän dăch ta bu ur nây, păng lah: “Hõ! Hän bêch ndrel gâp”. Păng mâu git ôh lah bu ur nây mân păng nôm chrao. Bu ur nây ôh ma păng: “Lah gâp bêch ðah may, moh ndø may

ăn ma gâp?”*

¹⁷ Păng ơh: “Tay gâp ăn du mlōm kon be ma ay”. Bu ur nây ơh: “Ô gâp ūch, lah ndri moh ndo may nchăm ma gâp lor, git jō may ăn kon be nây ma gâp?”

¹⁸ Păng lah: “Lah ndri moh ndo ay ūch gâp nchăm ăn ay?” Bu ur nây ơh: “Nây, may ăn tra may, ndâp ma i rse yōng nây, ndrel ma ăn mōng ta ti may nây ma gâp”. Yuđa ăn ndo nây ma păng, jêh ri hăń bêch đah păng. Bu ur nây n'ho ma ntreo ma păng ro.

¹⁹ Jêh ri bu ur nây dâk sát, păng drih loi bok nküm muh măt păng ri noh, păng nsoh n'gut tay bok ao bu ur ndrô.

²⁰ Nôk Yuđa ăn du mlōm kon be ta mât jăng păng i tă boh bon Ađulam, gay ma ăn mât jăng nây hăń chuai ndo păng nchăm ta bu ur nây noh, yon ma mât jăng nây joi bu ur nây mâu say ôh.

²¹ Păng ôp bu ta nây: “Ah ntük gŭ bu ur văng tăr gŭ ta meng trong lăp jât Ênaiim dja noh?” Bu ơh: “Ta ntük dja mâu geh ôh bu ur văng tăr”.

²² Jêh ri păng sát mboh ăn ma Yuđa: “Gâp joi bu ur nây mâu say ôh, bu ta bri nây lah: «Ta ntük dja mâu geh ôh bu ur văng tăr».

²³ Yuđa lah ma păng: “Lah ndri ăn păng ndjôt kađôi ndo gâp nchăm nây, loi hôm joi, đit bu. Yorlah gâp lě ūch ăn kon be ma păng kót nau gâp lě ton, yon ma may joi păng mâu say ôh”.

²⁴ Tât pe khay boh koi nây, geh bu hăń mboh ma Yuđa: “Tamar măń may bu ur văng tăr, lě

* 38:16 38:16: KLê 18:15

ntreo êng đah bu". Yuđa lah: "Nglôh păng a dih dja, pur n'grêh păng ta ūnh dôh!"

²⁵ Tâm bu leo păng lôh a dih dja, bu ur nây ngoi ma Yuđa bõ po păng ri: "Gâp ntreo đah păng i tóm ndơ dja, lõng may uănh, bre moh mõng, tra, ndrel ma rse dja?"

²⁶ Yuđa năl lě ndơ nây, jêh ri lah: "Be sǒng rlao gâp ngän, yorlah gâp mâu geh än ñe ma Sêla ma jêng ur kon gâp". Ntöm boh nây Yuđa mâu hôm ôh bêch ndrel păng đõng.

²⁷ Tâm boi ăp khay gŭ oh, say ta trôm ndül păng ri geh kon bar.

²⁸ Tâm păng gŭ oh, geh i du huê lôh lor ti, jêh ri bunuyh ndjôt ndül nây sõ rse brai gûr kât ta ti oh bê ri, păng lah: "Kon dja ro lôh lor".

²⁹ Yon ma oh bê nây păng rhuăt ti lăp jât trôm ri, i nô păng lôh lor. Bunuyh ndjôt ndül nây lah: "Móm may dja chrao lôh lor" jêh ri bu tĕ rnha kon nây, Pêrê, geh nau khlay lah «Mplüng».

³⁰ Jêh boh nây lôh i oh ri jât, ndâp ma geh rse brai gûr kât ta ti păng ri đõng. Jêh ri bu tĕ rnha kon nây «Seras», geh nau khlay lah «Trôk gûr a ôi».

39

Yôsep, ndrel ma ur Phôtiphar

¹ Phung Ismaël lě leo Yôsep jür ta bri Êsip, tăch păng ăn ma du huê phung Êsip, rnha Phôtiphar, kôranh mât njrăng kađäch Pharaon.

² Brah Yêhôva gǔ ndrel ma Yôsep, jêh ri dâng lě ndor păng jan geh jêng dadê. Păng gǔ ta jay kôranh păng phung Ésip ri.*

³ Kôranh păng say Brah Yêhôva gǔ ndrel păng, ndâp ma Brah Yêhôva jan än păng geh nau ueh dadê dâng lě ndor păng jan.

⁴ Ndri Phôtiphar di nuih n'hâm ma Yôsep ngän, jêh ri än Yôsep jan kar ma păng nòm, păng än Yôsep jan kôranh ta nhih jay păng, ndrel ma än păng doi mât uanh dâng lě drăp ndor păng geh.

⁵ Ntóm bôh Phôtiphar än Yôsep jan kôranh ta nhih jay păng, ndrel ma än păng doi mât uanh dâng lě drăp ndor păng geh, Brah Yêhôva än nau geh jêng ma rnák vâl Phôtiphar nây, yor tă bôh Yôsep, jêh ri Brah Yêhôva än geh jêng dâng lě drăp ndor păng geh, ta nhih ta jay, ta mir ta sre.

⁶ Dâng lě drăp ndor păng geh ri, păng än ma Yôsep mât uanh dadê, păng nòm mâu hôm ôh geh mân rvê du ntil ndor, păng mân ma ndor sông sa đóm.

Yôsep jêng bunuyh ueh reh ngän.

⁷ Tât bôh koi ri, ur Phôtiphar nây say Yôsep jêh ri ūch păng hô ngän, n'ho ma lah: “Hän bêch ndrel gâp”.

⁸ Yôsep rläch, păng lah ma ur kôranh păng nây: “Ta dja kôranh gâp lě păng än ma gâp dadê dâng lě drăp ndor păng geh, yor ma gâp păng nòm mâu hôm ôh geh mân rvê du ntil ndor.

⁹ Ta jay dja mâu hôm geh bunuyh êng kuöng rlaô gâp, păng än gâp doi döng dadê dâng lě ndor

* 39:2 39:2: Kar 7:9

ta jay dja, ay du huê dơm gâp mâu dơi, yorlah ay jêng ur păng. Lah ndri mօm gâp dơi jan nau düt djoħ dja? Gâp mâu ūch jan tih đah ma Kôranh Brah đōng”.

¹⁰ Bu ur nây jă Yôsep bêch ndrel păng āp nar ngǎn, yon ma Yôsep mâu ūch ôh iăt nau păng, bol lah gǔ dăch mâu ūch đōng.

¹¹ Geh du nar nây, Yôsep lăp jan kar ta trôm jay ri, ta trôm jay nây mâu geh ôh bunuyh.

¹² Ur Phôtiphar ri kuă̄n nă̄p ao Yôsep, jêh ri lah: “Hă̄n bêch ndrel gâp ƀöt”. Yôsep drih ao hôm khan ta ti bu ur nây, păng nōm ri nchuă̄t lôh a dih.

¹³ Bu ur nây say ao Yôsep hôm ta ti ri, i să̄k păng nōm lě nchuă̄t a dih,

¹⁴ jêh ri bu ur nây nter kuă̄l bunuyh i gǔ jan kar ta jay nây, păng mboħ ma bu: “Uă̄nh djă, sai gâp leo phung Hêbrō dja, păng murch rmot gâp. Păng ūch lăp bêch ndrel gâp, ngă̄ch gâp de nter düt nteh.

¹⁵ Tât tă̄ng gâp nter nây, păng ntłoi ao ta gâp dja, păng nōm nchuă̄t lôh a dih ri”.

¹⁶ Bu ur nây pră̄p ao Yôsep kēng să̄k păng nōm ri, n'ho ma tât sát i sai păng ta jay ri.

¹⁷ Păng mboħ ma sai păng kot nda: “Dâk phung Hêbrō may leo ta dja, păng ūch tom gâp,

¹⁸ yon ma gâp nter kuă̄l bu, păng nchuă̄t a dih, ao păng ntłoi ta gâp dja”.

¹⁹ Tât ma tă̄ng ur păng mboħ nau djoħ Yôsep: “Kot nda dâk may nây jan ma gâp” păng ji nuih ro.

²⁰ Jêh ri păng đă̄ bu nhüp Yôsep krŭng ta ntük bu krŭng phung dôih kađă̄ch.

Yôsep gǔ ta trôm ndrung

Dôl Yôsep gǔ ta ndrung nây,

²¹ Brah Yêhôva hôm gǔ ndrel Yôsep, Păng nhho nau röng răp jăp Păng nom ăn ma Yôsep, jêh ri jan ăn kôranh ndrung nây kơp păng geh nau khlay.*

²² Jêh ri kôranh ndrung nây ăn ma Yôsep doi mât uănh dâng lě bunuyh dôih ta trôm ndrung nây, ndrel ma moh ndo nau jan kar ta trôm ndrung nây Yôsep đึng doi mât uănh.

²³ Kôranh ndrung nây păng mâu hôm ôh mân rvê moh kar Yôsep jan, yorlah Brah Yêhôva gǔ ndrel păng, lě kar păng jan jêng dadê.

40

Yôsep sôm rblang mboi ăn ma bar hê bunuyh dôih

¹ Jêh geh nau nây, geh bar hê bunuyh jan kar ma kađäch Êsip, du huê bunuyh jan kar ndjôt ngôr ndränh, du huê jât bunuyh jan kar ndjôt nümpăng. Khân păng jan tih ma kađäch kôranh khân păng nom.

² Kađäch Pharaon ji nuih hô ngän ma lě bar hê kôranh nây, du huê bunuyh ndjôt ngôr ndränh, du huê jât bunuyh ndjôt nümpăng.

³ Ndri păng đă bu nhüp bar hê khân păng nây krüng ta trôm ndrung kôranh mât njrăng kađäch, ntük ndrung bu krüng Yôsep ri noh đึng.

---

* **39:21 39:21:** Kar 7:9

⁴ Kôranh mât njrăng njün bar hê khân păng nây đă Yôsep sör̄ jan kar ma khân păng, dôl khân păng gű jő nar ta trôm ndrung nây.

⁵ Geh du măng ri, lě bar hê kôranh geh ndrung nây mboi dadê, du huê bunuyh jan kar ndjôt ngôr ndrănh, ndrel ma du huê jât bunuyh jan kar ndjôt nümpăng, yon ma nau mboi khân păng nây geh nau khlay êng băl.

⁶ Tât a ôi, Yôsep hän máp khân păng, say muh măt khân păng nho rۆ nhۆ.

⁷ Jêh ri păng ôp bar hê kôranh jan kar än ma Pharaon, bu de krüng ndrel ma păng ta trôm ndrung kôranh păng nörm nây, păng lah: “Nar dja moh löh khân may nho rۆ nhۆ nây?”

⁸ Khân păng mboi ma păng: “Hên geh mboi, yon ma mâu geh ôh bunuyh doi sör̄ rblang nau mboi nây”. Yôsep lah ma khân păng: “Geh Kôranh Brah dör̄ doi sör̄ rblang nau mboi! Dân khân may mboi nkoch nau mboi nây ma gâp”.

⁹ Jêh ri bunuyh ndjôt ngôr ndrănh ma kađăch nây mboi nkoch nau mboi păng ma Yôsep, păng lah: “Gâp mboi kót nđa: Geh tör̄ play yüng yar bon du tör̄ boh năp gâp”.

¹⁰ Tör̄ play yüng yar bon nây geh n'ging pe ጀ mâu ôh geh n'ha, jêh ri dô ma chăt nkot, kao păng dang, jêh ri geh play düm đöng.

¹¹ Dôl nây ngôr kađăch Pharaon gâp ndjôt ta ti gâp, gâp pë play yüng yar bon mpet ta trôm ngôr păng ri, jêh ri gâp ndۆ ngôr nây än ta ti kađăch Pharaon”.

¹² Yôsep lah ma păng: “Mboi may nây kót nđa nau rblang: N'ging pe ጀ nây, jêng pe nar.

¹³ Hôm pe nar jât, kađäch Pharaon ăn may lôh boh ntük dja, păng ăn may jan kar kót ɔ́m, may ndjôt ngôr ndrănh ta ti păng, kót may lĕ jan kar ma păng boh ntóm noh đỗng.

¹⁴ Tât may lĕ ueh lăng đăp mpăń tay, dăń loi chuél ma găp, dăń may yő ndach mboh nkoch nau găp ăn Pharaon git, jêh ri dăń sõ găp lôh boh ntük dja.

¹⁵ Yorlah bu nhüp găp tă boh phung Hêbro, ndra ma nhüp dōm, găp gŭ ta bri dja mâu đỗng măp jan tih, bu nhüp găp krăng ta trôm ndrung chrao".*

¹⁶ Tât ma kôranh ndjôt nămpăng say ta nau mboi nây geh nau ueh, jêh ri păng lah ma Yôsep: "Găp mboi kót nđa mě: Găp geh pe njơ nămpăng ta kalơ bôk găp.

¹⁷ Ta njơ kalơ düt ri geh năm ăp ntil Pharaon vay sa, yɔn ma geh siüm hăń chok loi năm ta njơ bôk găp ri lĕ phiao".

¹⁸ Yôsep lah ma păng: "Mboi may nây kót nđa nau rblang: Njơ pe ጀ nây, jêng pe nar.

¹⁹ Hôm pe nar jât, Pharaon koh tong ko may, yōng may ta tōm si, jêh ri geh siüm hăń chok sa săk may".

²⁰ Tât pe nar nây, jêng di nar kađäch Pharaon jan ndrăp nhêt nkah nar deh păng nōm, păng kuăl dâng lĕ phung kôranh păng. Kađäch đă bu kuăl kôranh ndjôt ngôr ndrănh, ndrel ma kôranh ndjôt nămpăng ăn gŭ ta nklang phung kôranh păng ri.

* **40:15 40:15:** 37:27-28

²¹ Kađäch ăn kôranh ndjôt ngôr ndränh nây, ăn păng jan kar tay kot păng boh ntóm.

²² Yon ma kađäch dă bu yōng ko kôranh ndjôt nǔmpăng nây, jēng tâm di kot nau Yōsep de rblang ma khân păng ri noh.

²³ Lōng kôranh ndjôt ngôr ndränh nây, păng chuêl klák dơm, mâu hôm ôh kah git ma Yōsep.

41

Mboi kađäch Pharaon

¹ Tât geh bar năm boh koi nây, kađäch Pharaon mboi kot nđa: Păng dâk kēng meng dak rlai Nil.

² Păng say geh poh ŏ ndrôk me, lây lây ueh ngän, lôh tă boh dak rlai, hao sa ja ta ndričh.

³ Jêh ri geh poh ŏ ndrôk me đöng, lôh tă boh dak rlai su, dùt rgây rgây rum grum ngän, hao gû kēng ndrôk i lây lây ri.

⁴ Ndrôk me dùt rgây rgây rum grum nây, păng sa loi ndrôk me i lây lây ueh ri lě phiao. Jêh ri kađäch Pharaon kah rngäl bêch.

⁵ Jêh ri păng roi bêch jât, păng mboi tay du tă jât. Păng mboi say nkong ba poh rküm, play sâk rküm ngän, i tóm păng du tóm dơm.

⁶ Jêh ri geh đöng nkong ba poh rküm jât, lôh boh koi ba sâk nây, yon ma nsiăp lě phiao, yor ma geh sial dôh mpeh boh lôh nar ban.

⁷ Ba nsiăp nây, sa loi ba sâk play rküm lě phiao. Jêh ri kađäch Pharaon kah rngäl bêch, nklön, nây jêng nau mboi dơm.

⁸ Tât ang ôi, kađäch Pharaon geh nau rvê hô ngän ta nuih n'hâm păng ri, păng kuăl dâng lě

bunuyh geh nau blao mâñ, ndrel ma bu n'hüm ta bri Êsip ri än văch lě, jêh ri păng mboñ nkoch nau mboñ păng nây ma bu, yon ma mâu geh ôh du huê bunuyh doi rblang nau mboñ i nây.*

⁹ Dôl nây kôranh i ndjôt ngôr ndrănh, lah ma kađäch Pharaon: “Nar dja gâp lě kah git nôk gâp tih noh.

¹⁰ Nôk kađäch ji nuih ma bar hê hên noh, đă bu nhüp gâp, ndrel ma kôranh ndjôt nümpăng krüng ta trôm ndrung kôranh mât njrăng kađäch.

¹¹ Lě bar hê hên geh nau mboñ ta du măng đom, yon ma ta nau mboñ hê nây geh nau khlay êng băl.

¹² Ta trôm ndrung nây geh du huê bu klô ndäm phung Hêbro, păng jêng bunuyh dâk ma kôranh mât njrăng kađäch, hêñ nkoch nau mboñ hê nây ma păng, jêh ri păng sôm rblang än ma hêñ, tâng nau hêñ mboñ du huê du huê nây.

¹³ Tât boñ koi nây jêng di kót nau păng lah ma hêñ ngän, gâp dja kađäch än jan kar tay kót boñ ntóm, jêh ri kôranh ndjôt nümpăng kađäch đă bu yông ko”.

¹⁴ Jêh ri kađäch Pharaon đă bu hän sô Yôsep nây ro. Bu nglôh păng boñ trôm ndrung ri, păng poyh têp, tóh kho ao, jêh ri hän tâm máp ma Pharaon.

¹⁵ Pharaon lah ma Yôsep: “Gâp geh nau mboñ, tih ma mâu geh ôh du huê bunuyh doi sôm rblang. Yon ma gâp tăng may doi sôm rblang, lah may tăng bu nkoch mboñ nây ma may”.

---

* **41:8 41:8:** Dan 2:2

16 Yôsep lah ma Pharaon nây: “Mâu di gâp ôh dơi sôm rblang, geh du huê Kôranh Brah dóm dơi, păng mra mboh nau ueh än ma may kađäch”.*

17 Jêh ri Pharaon mboh ma Yôsep: “Gâp mboi kot ndâa: Gâp dâk kêng meng dak rlai ri.

18 Dô ma geh poh ጀ ndrôk me, lây lây ueh ngän, lôh bôh dak rlai ri, hao sa ja ta ndrich dja.

19 Jêh ri geh poh ጀ ndrôk me jât, lôh tă bôh dak rlai ri đöng, düt rgây rgây rum grum ngän, say ntô ndrel ma nting dóm, gâp mâu ôh prot mâp say ndrôk düt djôh kot nây ta bri Êsip dja.

20 Ndrôk me phung düt rgây rgây rum grum nây, păng sa loi lĕ phiao ndrôk i lây lây lôh lor i ri.

21 Ndrôk me phung düt rgây nây, bol lah păng sa ndrôk me phung lây lĕ phiao kađôi đöng, hôm e rgây kot öm đöng ndrôk me phung düt rgây nây, jêh ri gâp kah pruh.

22 Jêh ri gâp mboi tay du tở jât, say nkong ba poh rküm, play sák rküm ngän, i tóm păng du tóm dóm.

23 Jêh ri geh đöng nkong ba poh rküm jât, lôh bôh koi, tih ma ba i nây khât bu tôh lĕ phiao, yor ma geh sial de pôh.

24 Lõng ba nsiăp nây, sa loi ba sák rngray lĕ phiao. Gâp lĕ mboh nkoch đöng nau mboi gâp dja ma mpôl bu n'hüm, yor ma mâu geh ôh du huê bunuyh dơi sôm rblang än ma gâp”.

25 Yôsep lah ma kađäch Pharaon: “Nau may mboi nây kađäch, geh nau khlay nguai dóm,

* **41:16 41:16:** 40:8

Kôranh Brah mboh nkoch än ma may git moh nau Păng ūch jan.

²⁶ Ntil nau khlay ndrök me poħ ɔ̄ lây lây i nây, jêng poħ nám, jēh ri ba poħ rküm sák rngray i nây, jêng poħ nám đōng, lě bar mboi dja jêng geh nau khlay nguai dōm.

²⁷ Ntil nau khlay ndrök me lôh boħ koi düt rgây ngän i nây, jêng poħ nám, jēh ri ntil nau khlay ba nsiäp yor ma sial ban i nây, jêng geh nau ji ngot kuõng jō poħ nám đōng.

²⁸ O' kađäch, di kót nau gâp lě jēh mboħ ma may noħ ngän, Kôranh Brah mboh nkoch än ma may git moh nau Păng ūch jan.

²⁹ Hôm poħ nám, lam bri Īsip dja geh piăng ba ök rmeh ler ngän.

³⁰ Jēh ri poħ nám jât næp jât, geh nau ji ngot kuõng ngän, dâng lě phung þon lan ta bri Īsip mra chuēl lě phiao nau geh ök rmeh ta khân păng nây noħ, yorlah nau ji ngot kuõng i nây lôh djoh ma bri khân păng än hêng lě phiao.

³¹ Phung þon lan chuēl lě phiao nau geh ök rmeh ta bri khân păng noħ, yorlah nau ji ngot i nây lě düt hô ir ngän.

³² Dâng may mboi bar tō ngän dja, yorlah lě Kôranh Brah ndrăp jan ngän nau dja, Păng jan goħn goħn ro.

³³ Aħao ri nħa dôh kađäch: May joi du huē bunuyh geh nau mân git blao, än păng jan kôranh mât uānh ta bri Īsip dja.

³⁴ Jēh ri may joi bunuyh êng đōng, gay ma rhuat ndoħ du kő tām präm, dôl bri dak geh ba

ők rmeh tâm poh năm ját năp dja.*

³⁵ May ăn phung i nây rgum dâng lě piăng ba dôl bri dak geh ők rmeh tâm poh năm dja, tōh prăp ta trôm jay ăp ƀon, jêh ri may nơm đă bu mât rƀây dâng lě ndơ nây.

³⁶ Piăng ba i nây prăp ma dăng dôl bri dak geh nau ji ngot kuǒng poh năm ta bri Ésip, gay ma loi ôh ăn phung ƀon lan khât huăr ji ngot ”.

Nau Yôsep jan kôranh kuǒng ta bri Ésip

³⁷ Nau Yôsep ngơi nây jêng di ma nuih n'hâm kađäch Pharaon ngän, ndrel ma dâng lě mpôl kôranh păng đăng.

³⁸ Jêh ri Pharaon lah ma mpôl kôranh păng: “Mâu hôm geh bunuyh êng rlao ma păng dja, geh huêng Kôranh Brah gŭ ta păng”.*

³⁹ Pharaon lah ma Yôsep: “Kôranh Brah lě mbôh ăn ma may git nau dja, lah ndri mâu hôm geh ôh bunuyh êng ma geh nau mân git blao kot may đăng.”*

⁴⁰ Gâp ăn may mât uănh ta bri Ésip dja*, ndrel ma dâng lě phung ƀon lan gâp, khân păng iăt dadê nau may đă. Dâng gâp kuǒng rlao may, yorlah gâp gŭ ta rnol kađäch”.*

⁴¹ Pharaon lah tay ma Yôsep: “Abaō ri gâp ăn may doi mât uănh dâng lě ta bri Ésip dja”.

⁴² Jêh ri Pharaon drih rgên tra boh ti păng nơm ri, ndok ta ti Yôsep, sô ao düt ueh sôm nsöh ma

* **41:34 41:34:** 47:26

* **41:38 41:38:** NNg 28:3; 31:3; NKJ

11:25-26; 24:2; NVa 34:9; Phu 3:10

* **41:39 41:39:** Kar 7:10

* **41:40 41:40:** «Mât uănh ta bri Ésip dja», mâu lah: «Mât uănh

ta jay gâp».

* **41:40 41:40:** Kar 7:10

Yôsep ri đöng, ndrel ma sõ rse mayh văñ ta tong ko Yôsep ri jât.*

⁴³ Păng än Yôsep ncho rdeh seh kađäch, ncho groi boh koi păng nōm ri, jêh ri geh bu nter lah: “Chon kô mōk mbah păng!” Kot ndri nau kađäch Pharaon än Yôsep doi mât uănh dâng lě ta bri Ésip nây.

⁴⁴ Pharaon lah tay ma Yôsep: “Gâp dja kađäch Pharaon, dâng lě bunuyh lam bri Ésip dja, lah mâu lôh nau tă boh may, bu mâu doi ôh jan du ntil ndo”.

⁴⁵ Kađäch Pharaon tĕ rnha mhe än ma Yôsep «Săpnat-Phanah[†]», jêh ri păng sōm ôp du huê bu ur rnha Ahnat, kon Phôthiphêra bunuyh jan brah ta þon Ôn, gay ma ndăp đah Yôsep. Dôl nây Yôsep hăñ nsong uănh ta bri Ésip.

⁴⁶ Yôsep lě geh 30 năm, nôk păng hăñ tâm măp đah kađäch Pharaon, jêh ri păng lôh boh kađäch Pharaon nây, hăñ nsong lam ntük ta bri Ésip ri.*

⁴⁷ Nôk poh năm nây, ta bri Ésip geh piăng ba ök rmeh ngăñ.

⁴⁸ Yôsep hăñ rgum piăng ba dâng lě piăng ba ta bri Ésip ri, nôk piăng ba geh ök rmeh ta poh năm nây, păng tōh piăng ba boh mir jüm þon rō ăp þon nây.

⁴⁹ Yôsep rgum piăng ba düt ök ngăñ, tâm ban ma choyh rō dak văch dak văr, n'ho ma mâu hôm ôh dăng kơp đöng.

* **41:42 41:42:** Ést 8:2; Dan 5:29   † **41:45 41:45:** «Săpnat-Phanah» geh nau khlay lah «Kôranh Brah rêu ngăñ, ndăp ma ngoi ndrel bunuyh». * **41:46 41:46:** 37:2

50 Nôk năm ê hő tât nau ji ngot kuöng i nây, Yôsep, ndrel ma ur păng rnha Ahnat lě geh kon bu klô bar hé, ur păng nây i kon Phôthiphêra i bunuyh jan brah ta þon Ôn.

51 Yôsep tě rnha ma kon bôk dak păng nây «Manasê», yorlah păng lah: “Lě Kôranh Brah jan än gâp chuël lě phiao nau jér jöt ta gâp, ndrel ma chuël lě phiao boh ndül mpôl gâp nöm đöng”. «Manasê», nteh ta nau ngoi Hêbro, tâm ban ma nau «Ăn chuël».

52 Păng tě rnha ma kon töl bar «Êpraim», yorlah păng lah: “Lě Kôranh Brah än geh kon ma gâp, ntük gâp geh nau jér dja”. «Êpraim», nteh ta nau ngoi Hêbro, tâm ban ma nau «Ăn geh kon».

53 Poħ năm nau geh ök rmeh ta bri Êsip nây lě lôch jêh,

54 jêh ri ntóm geh nau ji ngot kuöng poħ năm, kot nau Yôsep lě lah noh ngän. Dâng lě bri dak êng geh nau ji ngot kuöng dadê, hôm ta bri Êsip i ri dörm hôm geh ndör sông sa.*

55 Tât phung þon lan ta bri Êsip ntóm mâu geh ndör sông sa, jêh ri khân păng leo băl hăń dăń piăng ba ta kađäch Pharaon, păng lah ma phung þon lan nây: “Khân may hăń măp Yôsep ri dô, iăt moh nau păng đă”.*

56 Dôl nây nau ji ngot kuöng lě lam bri Êsip ngän. Yôsep poķ dâng lě jay ba rõ þon êng êng ro, gay ma tăch ba än ma phung þon lan Êsip,

---

* **41:54 41:54:** Kar 7:11   * **41:55 41:55:** Yôh 2:5

yorlah nau ji ngot kuöng i nây lơ ma hô ngän ta bri Êsip ri.

⁵⁷ Bunuyh dâng lě bri hän rvät ba Yôsep ta bri Êsip ri dadê, yorlah nau ji ngot kuöng i nây lơ ma hô lam neh ntu dja ngän.

42

Yakôp ăn phung oh kon păng hän joi rvät ba ta bri Êsip

¹ Tât ma Yakôp lě git ta bri Êsip ri geh ba, jêh ri păng lah ma oh kon păng: “Móm gű khân may röng göng nây?”

² Păng lah tay ma khân păng: “Gâp tăng ta bri Êsip ri geh ba tăch. Lah ndri khân may hän ta bri nây dô, rvät ba gay ma bân rêh, loi än khât ji ngot sa”.*

³ Jêh ri jât nuyh i nô nô Yôsep hän rvät ba ta bri Êsip ri.

⁴ Yon ma Yakôp mâu ôh än Benjamin i oh Yôsep hän ndrel nô nô păng, yorlah klach geh nau tât jér ma păng.

⁵ Jêh ri i kon kon Yakôp i bu kuăl Israel đöng, hän rvät ba ndrel bu aăbă êng đöng, yorlah ta bri Kanan i nây geh nau ji ngot kuöng đöng.

⁶ Dôle nây Yôsep jan kôranh kuöng mât uănh ta bri Êsip, păng i nây đöng tóm tăch ba än dâng lě phung þon lan lam bri. I nô nô păng hän tât ta ri păn mbah păng.*

---

* 42:2 42:2: Kar 7:12

* 42:6 42:6: 37:7

⁷ Yôsep năl i nô nô păng ro, yon ma mâu ôh
ăn i nô nô năl păng. Păng ngói janh ma khân
păng: “Boh tă khân may?” Khân păng oh: “O
kôranh, hên dja tă boh bri Kanan, hăń joi rvăt
ndor sông sa”.

⁸ Yôsep năl khân păng, yon ma khân păng
mâu ôh git năl Yôsep.

⁹ Dôl nây Yôsep kah git nau mboi ma i nô nô
păng păn mbah ma păng. Păng lah ma i nô nô
păng: “Khân may jêng bunuyh hăń mêt uănh ta
bri dja dơm, gay ma uănh ntük mâu geh taken
ök”. *

¹⁰ Khân păng oh: “Mâu ôh kôranh, hên dja i
bunuyh sör̄ jan kar ma may, hăń rvăt ndor sông
sa ngăń.

¹¹ Dâng lě hên dja du bă dơm, hên jêng
bunuyh söng ngăń, mâu geh ôh bunuyh hăń mêt
uănh ntük”.

¹² Păng oh: “Khân may mbrôh! Khân may hăń
ta dja gay ma mêt uănh ntük mâu geh taken ök
dơm”.

¹³ Khân păng oh: “O kôranh, dâng lě oh nô
hên geh 12 nuyh, jêng du bă dơm, hên gű ta
bri Kanan. Abaor dja oh düt hên hôm gű ndrel
bă hên, jêh ri oh hên du huê ri lě khât”.

¹⁴ Yon ma Yôsep lah ma khân păng: “Di kot
nau gáp lah ngăń, khân may dja jêng bunuyh
hăń mêt uănh ntük!

¹⁵ Gáp ūch rlong ma khân may: Gáp ton ma
khân may ta kađäch Pharaon, lah oh khân may
mâu tât ta dja, khân may mâu doi ôh lôh boh
ntük dja.

---

* **42:9 42:9:** 37:5-11

¹⁶ Khân may ăn du huê hǎn sō oh düt khân may bōh ri, khân may a'bă nây krŭng ta dja bōt, yorlah gáp ūch git khân may ngói ngǎn lah mâu. Lah mâu ngǎn, gáp ton ta kadăch Pharaon, khân may jēng bunuyh hǎn mét uănh ntük ngǎn ro".

¹⁷ Jēh ri Yôsep đă bu krŭng i nô nô păng ri pe nar.

¹⁸ Tât pe nar, Yôsep ngói ma khân păng: "Lah khân may ūch rēh, khân may jan kot ndā dō, yorlah gáp jēng bunuyh klach yók Kôranh Brah:

¹⁹ Lah khân may jēng bunuyh sōng ngǎn, khân may ăn du huê ta mpôl khân may nây krŭng ta dja, jēh ri khân may a'bă nây hǎn sát ta bri khân may nōm, ndrel ma ndjôt leo piăng ba ma geh ndor sōng sa ta rnăk vâl ma bah ji ngot.

²⁰ Jēh ri leo oh düt khân may hǎn ta dja, gay ma git nau khân may ngói nây jēng ngói ngǎn. Ndri khân may mâu khât ôh". Khân păng jan kot nây,

²¹ jēh ri khân păng tâm lah ndrăng khân păng nōm: "Say băh, bân tih yor ma bân jan djoh ma oh bân nōh ro, yorlah bân say păng düt rngot ngǎn dăń bân kôl păng, tih ma bân mâu ôh iăt păng. Kot ndri dâng nau jér dja geh ta mpôl bân đồng".

²² Rupênh lah ma khân păng: "Lě gâp lah ma khân may nōh, loi nkhât păng, khân may mâu iăt nau gâp. A'bao dja dâng bân geh nau jér, yor ma bân lě nchai mhám oh bân nōh".*

²³ Khân păng mâu git ôh lah Yôsep iăt nau khân păng ngói nây git dadê, yorlah nôk păng ngói ma khân păng geh bunuyh sōm rblang ăn.

---

* [42:22](#) [42:22](#): 37:21-22

24 Yôsep du boh ntük khân păng nây nhüm êng, jêh ri păng plő ngơi tay đah khân păng. Păng sō Simôn kât ta năp măt oh nô păng ri.

25 Yôsep đă bu tăl mbêng ba ăn ma nô nô păng, ndâp ma mplő prák tĕ ta dŭng prák ta trôm bao khân păng nơm đöng, ndrel ma ăn ndơ khân pre ma sông sa rõ trong jât. Bu jan ma khân păng kót nây ngän ro.

26 Khân păng dăp ba ta kalơ seh lia khân păng nơm ri, jêh ri hän sát.

27 Tât ta ntük rlu rõ trong ri, geh du huê ta mpôl khân păng ri drih bao, sō mpa gay ma ăn seh lia sa, păng say dŭng prák ta bör bao păng nơm.

28 Păng mboh ma oh nô păng: “Uănh djă, prák găp lě bu mplő, bu ăn ta trôm bao dja”. Dôl nây dâng lě khân păng ndröt dadê, khân păng klach nsör ngän, jêh ri tâm lah ndräng khân păng nơm: “Mơm Kôranh Brah jan ma bân!”

29 Jêh ri khân păng sát tât ta bri Kanan ta bۆ khân păng nơm ri, khân păng mboh nkoch ăn ma bۆ khân păng nơm, moh nau geh ta khân păng nơh.

30 Khân păng lah: “Kôranh mât uănh ta bri Êsip nây ngơi düt janh ngän ma hên, ndrel ma ntôn hên jêng bunuyh hän mét uănh ntük đöng.

31 Yơn ma hên ơh ma păng: «Hên dja jêng bunuyh söng, mâu ôh di bunuyh hän mét uănh ntük.

32 Hên geh 12 nuyh oh nô, hên du bۆ bă dơm, oh hên du huê lě khât, hôm oh düt gŭ ndrel bۆ hên ta bri Kanan ri».

³³ Kôranh mât uănh ta bri Êsip nây lah ma hên kot ndă: «Aăbaơ dja ndă dô, gay ma git nau khân may ngói nây ngói ngăń lah mâu: Khân may än du huê bunuyh ta mpôl khân may nây gŭ ta dja, khân may aăă nây hăń sát ta bri khân may nơm rì, ndrel ma ndjôt leo piăng ba än ma rnăk vâl khân may nơm a ri ma bah ji ngot dô.

³⁴ Jêh ri leo oh düt khân may boh ri hăń tâm măp ndrel găp. Kot ndri dâng găp git lah khân may jêng bunuyh söng, mâu ôh di bunuyh hăń mêt uănh ntük. Tay dâng găp þok bunuyh dja, jêh ri khân may hăń rsong rvăt ndơ ta bri dja mâu chrao ôh»”.

³⁵ Tât ma khân păng nkhüt bao ba, ăp nơm khân păng, khân păng say dûng prák ta trôm bao ba khân păng nơm ri dadê. Tât ma say dûng prák i nây, khân păng, ndrel ma bắ khân păng klach hô ngăń.

³⁶ Yakôp i bắ ri lah ma khân păng: “Khân may jan än găp roh lĕ kon, Yôsep roh, Simôn roh, aăbaơ dja khân may ūch sô Benjamin hăń jât, jan än găp ôh nuih ôh n'hâm ngăń”.

³⁷ Rupén lah ma bắ păng: “O bắ, lah găp mâu ôh leo Benjamin plắ nsăt än may, may nkhât loi dô kon bu klô găp bar hê nây! May än păng hăń ndrel găp, bắ, tay găp leo păng plắ sát ma may ngăń ro”.

³⁸ Yon ma Yakôp lah: “Găp mâu ôh än kon n'glắ düt găp hăń ndrel khân may, yorlah nô păng lĕ khât đõng, hôm e du huê păng dơm. Lah moh geh nau moh rman rõ trong dôl păng hăń ndrel khân may nây, lah ndri jan än găp lĕ ranh ngăń dja khât, yor ma klõng rngot hô ir nây đõng”.

43

Benjamin hăń ta bri Êsip ndrel ma nô nô păng

¹ Nau ji ngot kuǒng ta bri Kanan nây lơ ma hô lơ ma hô ngăń.

² Tât ma lě sa ba rvăt tă boř bri Êsip nây noh, Yakôp lah ma oh kon păng: “Hăń plő rvăt tay ba aňă ta bri Êsip ri hōm”.

³ Yuđa oh ma bőr păng: “Bunuyh i nây lah ma hêñ nđa ngăń: «Lah khâñ may mâu leo oh düt khâñ may hăń ta dja, gâp mâu än khâñ may mâp gâp ôh».*

⁴ O bőr, lah may än păng hăń ndrel hêñ, ndri mơ dâng hêñ hăń rvăt ba.

⁵ Yon ma lah may mâu än păng hăń, hêñ mâu hăń đöng, yorlah bunuyh nây lě lah ma hêñ: «Lah khâñ may mâu leo oh düt khâñ may hăń ta dja, gâp mâu än khâñ may mâp gâp ôh!»

⁶ Israel i bu kuăl Yakôp đöng lah ma khâñ păng: “Hay, moh njô lah khâñ may jan djoh ma gâp, mbôr nkoch ma bunuyh nây lah hôm geh oh düt du huê hay!”

⁷ Khâñ păng oh: “Bunuyh i nây ôp hêñ hăch mpör lő ntil ngăń, ndrel ma ôp ndül mpôl bân, păng lah: «Bőr khâñ may hôm rêu đöng? Khâñ may hôm geh oh nô đöng?» Jêng hêñ oh kót nau păng ôp nây, ôm hêñ git lah păng đă oh hăń ta bri Êsip lah?”

⁸ Yuđa dăń ma Israel bőr păng ri: “O bőr, may än oh nây hăń ndrel gâp dô. Ndri hêñ hăń aňao

* **43:3 43:3-5:** 42:15, 34

dja ro, gay ma bân rêh, loi ăn khât, ndâp ma may, ndâp ma sau sau may, ndâp ma hên đöng.

⁹ Gâp bănh ton păng ma may, lah mâu ôh say gâp njün păng ma may, lah ndri gâp geh dôih đah may lě du njär rêh gâp.

¹⁰ Lah hên mâu gŭ njong, hên brő lě geh bar tő plőr ro”.

¹¹ Düt ma dêl Israel i bőr ri lah ma khân păng: “Lah ndri nda dô, khân may ndjôt ndor düt ueh tă böh bri bân dja ăn ma bunuyh i nây bă, khân may ndjôt ndor bô kah ăp ntil bă, dak sút bă, ndâp ma găr tōh ăp ntil bă đöng.

¹² Khân may ndjôt prák ta sák ăn ök rlaor khân mre böh năp noh bar tő, prák i ma rvät tay ba, ndrel ma prák i khân may say ta bao noh đöng, klăp lah bu vĩ dăp.

¹³ Jêh ri leo oh khân may nây hăń aňao dja máp bunuyh i ri hôm.

¹⁴ Dăń Kôranh Brah nörn i düt geh nau doi jan ăn ma bunuyh nây geh nau yő ndach ma khân may, gay ma bök ăn Simôn, ndrel Benjamin plőr sát ndrel ma khân may đöng. Gâp dja lah mâu hôm geh kon, phalah dörn”.

Yôsep tâm máp tay đah oh nô păng

¹⁵ Jêh ri khân păng ndjôt ndoh ndor nây, ndâp ma prák ök bar tő, ndrel ma leo Benjamin đöng, hăń ta bri Ésip, hăń tâm máp đah Yôsep ri.

¹⁶ Tât ta bri Ésip, Yôsep say Benjamin hăń ndrel nô nô păng, păng lah ma bunuyh mât uănh nhiih jay păng ri: “Leo khân păng lăp ta jay gâp, jêh ri mbang mpômpa (siüm) jan trao,

yorlah dâng lě khân păng i nây sông nar ndrel ma gâp”.

¹⁷ Păng jan kot nau Yôsep de đă ma păng, jêh ri leo khân păng i nây hăń lăp ta jay Yôsep.

¹⁸ Khân păng klach hô ngăń, say bu leo lăp ta jay Yôsep, khân păng tâm lah ndrăng khân păng nom: “Dâng bu njün bân hăń ta dja a, yor ma prák ta trôm bao noh ro. Bu leo bân hăń ta dja a, yorlah bu gay ma tĕ dôih bân, gay ma sō loi seh lia bân, n'ho ma sō bân gŭ jan dâk jât”.

¹⁹ Tât ta bôk mpông jay ri, khân păng hăń dăch ma bunuyh mât uănh nhih jay Yôsep, jêh ri ngoi đah păng:

²⁰ “O kôranh, nar boh koi noh hên hăń rvăt ba ta dja lě du tă.

²¹ Hên sát tât ta ntük rlu ri, hên drih bao, say dung prák ta trôm bao ba hên nơm ri dadê, râng kot oм. Nar dja hên ndjôt tay prák nây ndő ma may,

²² yorlah hên mâu gît, bu moh tĕ prák nây ta trôm bao ba hên. Jêh ri hên ndjôt tay prák a êng jât ma rvăt tay ba”.

²³ Bu klô i nây oň ma khân păng: “Loi ôh rvê, gŭ đăp mpăń hő, Kôranh Brah khân may nơm, Kôranh Brah bő khân may nơm sōm ăn prák nây ta trôm bao khân may. Yorlah prák khlay khân may rvăt ba noh lě râng ta gâp dja dadê”. Jêh ri păng bôk Simôn ăn gŭ ndrel khân păng.*

²⁴ Jêh ri păng leo khân păng i nây lăp ta trôm jay Yôsep ri, sōm sō dak ăn khân pre ma rao jöng, ndrel ma sō mpa ma ăn seh lia khân păng

---

* **43:23 43:23:** 42:25

de sa đōng.

²⁵ Khân păng lě ndrăp loi dâng lě ndơ ma ăn Yôsep, dôl gǔ köp Yôsep tât ta nây, yorlah khân păng lě git khân păng gǔ sông nar ta ntük nây.

²⁶ Tât sât Yôsep ta jay ri, dâng lě khân păng sō ndơ nây njün ăn ma Yôsep, jêh ri păn mbah păng.

²⁷ Yôsep ôp nau ueh lăng khân păng: “A lor noh khân may mboh ma gâp lah geh bở lě ranh ngän, ah ueh lăng đōng păng? Păng hôm rêh đōng boh?”

²⁸ Khân păng oh: “Bở hên hôm rêh, kôranh mê, păng ueh lăng đōng”. Jêh mboh nây, khân păng păn mbah păng dadê.

²⁹ Jêh ri Yôsep uanh say Benjamin, oh du ndül deh đah păng nōm, păng ôp khân păng: “Dja oh dùt khân may mboh nkoch ma gâp noh þah? Dăń Kôranh Brah ăn nau geh jêng ma may oh”.

³⁰ Yôsep rngot hô ngän say oh păng, jêh ri păng hăń nhüm ta trôm jrô păng nōm ri, yorlah păng mâu ôh doi át.

³¹ Păng rpôh muh măt phiao, lôh a dih dja, păng nsrôyh át ngän, jêh ri đă bu pú piăng trao.

³² Bu pú piăng trao ma Yôsep ăn êng, phung Êsip i gǔ ta ri gǔ sông êng, mpôl oh nô păng ri ăn gǔ sông êng. Nau vay ta phung Êsip mâu ôh ăn sông ndrel phung Hêbro, yorlah khân păng uanh nau nây bở ngän.

³³ Mpôl oh nô Yôsep gǔ sông rle măt jât păng ri dadê, bu ăn khân păng gǔ tâng bôk nô, ntōm boh nô bôk dak, tât ma oh dùt, dâng lě khân

păng ndrót dadê ngăń, mâu vât ôh mōm dâng bu gít.

³⁴ Yôsep đă bu sō ndo sa bôh năp păng nōm ri, än ma mpôl oh nō păng, yon ma Benjamin bu än ök rlao präm tō đah ma khân păng aăbă. Khân păng nhêt sông ndrel Yôsep maak ngăń.

44

Yôsep rlong nuih n'hâm nô nô păng

¹ Jêh ri Yôsep đă ma bunuyh i mât uănh nhih jay păng nây: "Tôl än bêng bêng ɓao khân păng, dah doi khân păng ndjôt, jêh ri tĕ dùng prák khân păng nōm ta trôm ɓao khân păng nōm du huê du huê.*

² May uănh bu moh i kon se rlao bu i ri, jêh ri may tĕ ngôr prák gâp dja ta trôm ɓao păng, ndrel ma prák khlay rvăt ba nây noh". Bunuyh i nây jan kot nau Yôsep de đă ma păng ngăń.

³ Tât ang ôi, bu än khân păng hăń, ndrel ma seh lia khân păng nōm đõng.

⁴ Khân păng lôh bôh ɓon nây ê hō ngai ôh, Yôsep lah ma bunuyh mât uănh nhih jay păng: "Tâng hōm phung dja än tât ban, tât ban khân păng may lah kot nđa: «Moh khân may jan kot nđay, bu lě jan ueh ma khân may, khân may jan djoh ma bu chrao?

⁵ Khân may gít ɓah? Ngôr nây kôranh gâp vay đõng ma nhêt, ndrel ma nau chrõng, khân may jan kot nây geh dôih jru ngăń»".

---

* **44:1** **44:1:** 42:25

6 Jêh ri bunuyh nây tâng khân păng tât ban,
păng lah khân păng i nây kót nau Yôsep de đă
ma păng noh.

7 Khân păng tâm oh đah păng: “Moh may lah
hên kót ndri ri kôranh? Hên mâu ôh geh jan kót
nau may lah ri.

8 Prák hên say ta trôm ɓao hên noh, lě hên
ndjôt mplő ăn may tă bơh bri Kanan, lah ndri
móm hên hôm blao ntŭng đöng prák mayh ta
trôm jay kôranh may?*

9 Lah ndri bu moh bunuyh may say joi ngôr i
nây ta mpôl hên dja, bunuyh i nây may nkhât loi
dô, jêh ri sô dâng lě hên dja gű jan dâk ma may
ro”.

10 Bunuyh nây oh ma khân păng: “O, lah ndri
jan kót nau khân may lě lah ri dôh, bu moh ɓao
gâp say ngôr nây, bunuyh i nây ăn gű jan dâk
gâp, bunuyh abă mâu hôm đöng ôh geh dôih”.

11 Jêh ri dâng lě khân păng njür ɓao a neh dadê
ro, dřih ɓao i ri.

12 Bu nuvh nây rhi uănh ntóm bơh ɓao nô bôk
dak, n'ho ma tât ɓao oh dùt, păng say ngôr i nây
ta trôm ɓao Benjamin.

13 Lõng i nô nô ri, rŋgot hô ngăń, nkhék bok
ao khân păng nơm, pú dráp ndőr dăp ta kalɔ seh
lia, jêh ri plő tay ta ɓon Yôsep nây.

14 Yuđa ndrel ma oh nô păng plő jât koi, tât ta
jay Yôsep ri, say păng hôm ta nây đöng. Khân
păng păń ta neh ta năp păng.

15 Yôsep lah ma khân păng: “Moh khân may
jan kót nđay, khân may mâu git ɓah, gâp dja
jêng bunuyh blao chröng ngăń?”

---

* **44:8 44:8:** 43:21

¹⁶ Yuđa ơh ma păng: “Hêñ mâu hôm ôh geh nau ơh ma kôranh đöng, hêñ mâu hôm geh nau ngơi đöng, yorlah lě Kôranh Brah nhhoj jêh nau tih hêñ, añaø dja dâng lě hêñ dja, ndrel ma bunuyh ntüng ngôr i nây, hêñ gû jan dâk ma kôranh”.

¹⁷ Yôsep ơh ma khân păng: “Gâp mâu ôh jan kot nđay, bu moh þao say ngôr, bunuyh i nây du huê đom gâp sô jan dâk. Khân may añañ nây plör sát ta rnák vâl, ta bõ khân may nòm ri ma nau đăp mpän dô”.

Yuđa dăñ Yôsep þok Benjamin

¹⁸ Yuđa hän dăch a Yôsep ngơi ma păng: “Ô kôranh, dăñ may yô nđach ma gâp, loi ji nuih ma gâp, än gâp ngơi đah may du tong, may tâm ban ma kadâch Pharaon đöng.

¹⁹ May lě ôp hêñ: «Khân may geh bõ, geh oh đöng?»

²⁰ Hêñ lě mboh nkoch ma may: «Hêñ geh bõ lě ranh ngän, ndrel ma oh düt du huê, nôk deh păng i nây bõ hêñ lě ranh, i nô păng lě khât đöng, du mĕ bă păng hôm păng i nây du huê đom, bõ hêñ röng ma păng i nây hô ngän.

²¹ May lě lah ma hêñ: «Leo păng hän ta gâp dja, gâp be ma say muh măt păng».

²² Jêh ri hêñ lě mboh nkoch ma may: «Oh hêñ i nây mâu ôh doi þah ngai đah bõ hêñ, lah þah ngai bõ hêñ khât ro».

²³ May lě lah ma hêñ i bunuyh sôm jan kar ma may: «Lah oh düt khân may mâu ôh hän ta dja, khân may mâu măp muh măt gâp jât».*

---

* **44:23 44:23:** 42:15, 34

²⁴ Tât hēn plōr sât a bōr hēn ri, hēn mbōh nkoch nau may lah nāy ma pāng.

²⁵ Bōr hēn lah ma hēn: «Khān may hān plōr rvāt tay ba abā ān ma bān jāt».

²⁶ Hēn oh ma pāng: «Hēn māu dōi ôh hān, oh dūt i nāy hān ndrel hēn, ndri mōr dāng hēn hān plōr rvāt tay, lah pāng i nāy māu hān ndrel hēn, bu māu oh ān hēn hān māp muh māt bunuyh i ri».

²⁷ Jēh ri bōr hēn lah ma hēn: «Khān may lē git dōng, ur gāp bā kon ma gāp kon bu klō bar ɔ̄ dōm.*

²⁸ Kon nguai lē roh dōng, gāp mān lah lē mpōmpa (siǔm) bri sa hēk lē phia ro, gāp māu hōm oh say muh māt pāng, n'ho ma tāt nar dja.*

²⁹ Abaō dja khān may ūch sō pāng i nāy leo hān a ri dōng, lah geh nau moh rman tāt jēr ma pāng, khān may jan ān gāp i lē ranh ngān dja khāt, yor ma nau džōh».*

³⁰ Abaō dja lah hēn sât māp bōr hēn, lah oh hēn i nāy māu hān ndrel hēn, yorlah bunuyh i nāy bōr hēn rōng hô ngān,

³¹ lah māu say pāng, bōr hēn khāt ngān ro. Lah ndri hēn jan ān bōr hēn lē ranh khāt, yor ma klōng rngot hô ir.

³² Gāp lē ton ma bōr gāp: «Lah gāp māu leo pāng plōr sât ma may bōr, gāp geh dōih ma may lē du njār nau rēh gāp».*

³³ O' kōranh, lah ndri dān may ān gāp gū jan dāk ma may ta dja trō oh gāp. May ān pāng i

* 44:27 44:27: 35:24

* 44:28 44:28: 37:33

* 44:29 44:29:

42:38

* 44:32 44:32: 43:9

nây plő sân ndrel oh nô gâp a ri.

³⁴ Lah may mâu ăn păng i nây sân ndrel gâp, móm gâp bănh hăń mâm bờ gâp? Yorlah gâp mâu ũch say nau rngot bờ gâp nây”.

45

Yôsep mbôh sák păng nóm ăn oh nô păng năl

¹ Yôsep mâu hôm ôh dơi āt rdâng nuih n'hâm ta năp phung gǔ kēng păng ri, jêh ri păng đă bu du lôh boh ntük nây lě phiao. Nôk Yôsep nhho sák păng nóm ăn ma oh nô păng năl, bu ađă mâu ôh gǔ ta nây.*

² Yôsep nhüm lŭng loch ngän, tăng tât ta phung Êsip, ndrel ma phung gǔ ta jay kađách Pharaon ri ngän.

³ Yôsep lah ma oh nô păng: “Gâp dja Yôsep! Ah bờ gâp hôm rêu đõng?” Mpôl oh nô păng mâu hôm ôh blao ơh, khân păng klach dadê, yorlah lě say Yôsep boh năp khân păng nóm ri.

⁴ Yôsep lah ma khân păng: “Gâp dăń khân may hăń dăch a gâp dja” khân păng hăń dăch a Yôsep to. Jêh ri lah ma khân păng: “Gâp dja Yôsep oh khân may, i khân may tăch ăn ma phung Êsip noh.

⁵ O' nô, khân may loi rvê, loi hôm ôh rngot nau khân may lě tăch gâp dja noh, yorlah jêng Kôranh Brah nóm njün ăn gâp hăń lor ta dja, gay ma kôl khân may.*

* **45:1 45:1:** Kar 7:13

* **45:5 45:5-8:** 50:20; NMÖ 105:17

6 Lõng aňaoř dja nau ji ngot kuöng i nây lě geh bar nám, yon ma hôm präm nám jât náp jât, mâu ôh geh bunuyh ma tuch tám, ma kách roih.

7 Kôranh Brah njün än gâp hän lor ta dja, gay ma rgum präp piäng ba ma än khân may hôm röh ta neh ntu dja, dja jêng nau rklaih düt kuöng ngän.

8 Lah ndri mâu geh ôh khân may njün gâp hän ta dja, Kôranh Brah i nák njün gâp, Kôranh Brah än gâp jan kôranh düt kuöng ma kađäch Pharaon, än gâp mât uănh dâng lě ta nhih jay păng, ndrel ma än gâp jan kôranh mât uănh lam bri Êsip dja.*

9 O nô, khân may hän plő a bõ ri än goñh hôm, mboř nkoch ma păng kot nda: «O bõ, Yôsep kon may dăń ntinh, Kôranh Brah än kon jan kôranh mât uănh lam bri Êsip, dăń bõ hän tâm mât đah kon ta dja ro, loi ôh kõp jo.»*

10 May gû ta bri Kôsen tâm dăch đah ntük gâp gû, ndâp ma may nöm, ndâp ma kon ma sau may, ndâp ma ndrôk ma be biăp may, ndrel ma dâng lě ndo' may geh.

11 Tay gâp pêt siăm may ta bri i nây, ndrel ma rnák vâl may, mâu ôh än khân may khât ji ngot sa, yorlah hôm präm nám jât nau ji ngot kuöng dja».

12 O nô, dâng lě khân may, ndrel ma oh Benjamin lě say jêh gâp ta dja, gâp ngän ngoi ndrel khân may.

13 O nô, khân may mboř nkoch ma bõ bân ri tay, dâng lě nau doi gâp jan ta bri Êsip dja, ndrel

* 45:8 45:8: 41:41

* 45:9 45:9: Kar 7:14

ma dâng lě ndơ khân may lě say. Ăn gơnh khân may leo bő hǎn ta dja”.

¹⁴ Yôsep ut Benjamin n'ho ma nhǔm ta oh păng ri, Benjamin kot ndri đöng.

¹⁵ Yôsep ut nô nô păng dâng lě, nhǔm đöng, jêh ri khân păng tâm mbôh ngõi nkoch bri đah păng.

¹⁶ Nau i nây tăng tât ta jay kađäch Pharaon ri ngǎn, lah oh nô Yôsep lě tât ta ri, Pharaon, ndrel ma phung kôranh păng răm maak ngǎn.

¹⁷ Kadăch Pharaon lah ma Yôsep: “May lah ma oh nô may kot nđa: «Ndrăp seh lia khân may nây plő sát hōm ta bri Kanan ri,

¹⁸ jêh ri leo bő, ndrel ma rnák vâl khân may hǎn ta dja, tay gâp ăn ntük ueh rlaو bu ta bri Êsip dja ma khân may, jêh ri khân may sa ndơ i kah rlaو bu đöng ta bri dja».

¹⁹ May lah đöng ma khân păng: «Ăn khân may ndjôt rdeh bôh bri Êsip dja ma nchuă̄n rdeng ur kon khân may, ndrel ma bő khân may hǎn ta dja.

²⁰ Lơi ôh pōh drăp ndơ khân may, yorlah ndơ ueh rlaو bu ta bri Êsip dja jêng ndơ khân may”.

²¹ Jêh ri mpôl oh kon Israel jan tâng kot nây. Yôsep sô rdeh ăn ma khân păng kot nau Pharaon lah ma păng, ndrel ma ăn ndơ khân păng sông sa rõ trong đöng.

²² Yôsep ăn bok ao mhe ma nô nô păng du blah du huê du huê, yon ma păng ăn prăk ma Benjamin 300 kăk prăk, ndrel ma prăm blah bok ao.

²³ Păng njuă̄l ndơ ma bő păng, seh lia jât ጀ, geh ndâp ma ndơ ueh ueh tă bôh bri Êsip, seh

lia me jât ő, geh ndâp ma ba dăp ta kalor ri, ndrel ma ndō ăn bőr păng sông sa rõ trong tay.

²⁴ Jêh ri Yôsep än oh nô păng sát, n'ho ma ntinh khân păng: “Loi ta khân may tâm rlăch tâm lök rõ trong ri tay”.

²⁵ Khân păng lôh bôh bri Êsip, sát ta Yakôp bőr khân păng nôm, ta bri Kanan ri.

²⁶ Tât ta bri nây, khân păng mboh nkoch ma bőr khân păng: “Kon may Yôsep hôm rêh, păng jan kôranh mât uanh lam bri Êsip ngän”. Yon ma Yakôp mâu ôh ji bôk ji tôr, yorlah păng mâu ôh iăt nau khân păng mboh nkoch nây.

²⁷ Tât ma khân păng mboh nkoch dâng lě nau Yôsep de ntinh ri noh, say rdeh Yôsep de njuäl gay ma rdeng păng hän ta bri Êsip, ri mơ Yakôp ntóm ndröt sák.

²⁸ Jêh ri Israel i bu kuäl Yakôp đöng lah: “Lě gâp iăt høyh! Yôsep kon gâp păng hôm rêh, gâp ũch hän mât păng ê lor ma gâp khât”.

46

*Yakôp, ndrel ma kon sau păng hän gă̄ ta bri
Êsip*

¹ Jêh ri Israel i bu kuäl Yakôp đöng, ndjôt dâng lě drăp ndō păng geh hän ndrel păng nôm. Tât ta bon Bêrsêba ri, păng gă̄ch nhoyer ndō jan brah ma Kôranh Brah i brah Isák bőr păng nôm yók mbah.*

² Kôranh Brah ngói ma Israel ta nau tâm say nôk mă̄ng: “Ō Yakôp! Ō Yakôp!” Israel oh: “Moh hă̄ Kôranh Brah!”

---

* **46:1 46:1:** 26:23-25

3 Kôranh Brah lah ma păng: “Gâp dja Kôranh Brah i brah bă may yók mbah. May loi ôh klach hăń ta bri Êsip, yorlah ta bri i nây tay Gâp jan ăn may jêng du phung kuöng.*

4 Gâp hăń ndrel may ta bri Êsip nây, jêh ri tay Gâp leo may plۆ boh bri i nây đöng. Tât may khát Yôsep sôm rdêp măt may”.

5 Jêh ri Yakôp lôh boh Bêrsêba nây, phung oh kon Israel rdeng bă khân păng nôm, ndrel ma ur kon khân păng nôm ma rdeh kađäch Pharaon de njuăl ri noh.

6 Khân păng ndjôt dâng lě mpômpa (siüm) dâng lě drăp ndơ khân păng nôm geh ta bri Kanan, leo ndrel khân păng nôm dadê. Yakôp leo rnoi deh păng nôm lě phiao hăń ta bri Êsip.*

7 Yakôp leo kon bu ur kon bu klô, sau bu ur sau bu klô, ndrel ma dâng lě rnoi deh păng noh, hăń ta bri Êsip ri ndrel păng nôm dadê.

8 Dja jêng geh rnha sâk phung kon sau Israel hăń ta bri Êsip: Yakôp, ndrel ma dâng lě oh kon păng. Kon bôk dak Yakôp rnha Rupêñ.

9 Kon bu klô Rupêñ, ta nây geh: Hanük, geh Phalu, geh Hesrûn, ndrel ma Karmi.

10 Kon bu klô Simôn: Ta nây geh Yêmuél, geh Yamin, geh Ôhat, geh Yakin, geh Sôhar, ndrel ma Sôl. Mẽ Sôl bu ur phung Kanan.

11 Kon bu klô Lêvi: Ta nây geh Kêrson, geh Kêhat, ndrel ma Mrari.

12 Kon bu klô Yuđa: Ta nây geh Êr, geh Ônan, geh Sêla, geh Pêrêš, ndrel ma Seras. (Kon bar hê

* **46:3 46:3:** 28:14; 47:27; NNG 1:7   * **46:6 46:6:** Kar 7:15

Êr ndrel ma Ônan lě khât ta bri Kanan.) Kon bu klô Pêrêš: Ta nây geh Hesrün, ndrel ma Hamül.

¹³ Kon bu klô Isakhar: Ta nây geh Thôla, geh Puva, geh Yôp, ndrel ma Simrôn.

¹⁴ Kon bu klô Säpyulôn: Ta nây geh Sêret, geh Elôn, ndrel ma Yaliâl.

¹⁵ Dâng lě khân păng i nây jêng kon Lêa dadê, păng bă ăn ma Yakôp dôl gû ta bri Padan-Aram noh, ndrel ma Dina kon bu ur păng. Dâng lě kon Lêa, ndâp ma sau păng geh 33 nuyh.

¹⁶ Kon bu klô Kat: Ta nây geh Sêphûn, geh Haki, geh Suni, geh Êhbon, geh Eri, geh Arôdi, ndrel ma Arêli.*

¹⁷ Kon bu klô Asor: Ta nây geh Yimna, geh Yihua, geh Isvi, geh Bêriya, ndrel ma Sêra oh bu ur. Kon Bêriya: Ta nây geh Hêpôr, ndrel ma Mälkiâl.

¹⁸ Dâng lě khân păng i nây jêng kon sau Sîlpha i Laban de ăn ma Lêa noh. Dâng lě kon Sîlpha, ndâp ma sau păng geh 16 nuyh.

¹⁹ Kon bu klô Rachel ur Yakôp: Ta nây geh Yôsep, ndrel ma Benjamin.

²⁰ Ta bri Êsip Yôsep geh bar hê kon bu klô: Ta nây geh Manasê, ndrel ma Êpraim. Ahnat kon bu ur Phôthiphêra bunuyh jan brah ta þon Ôn bă khân păng ma Yôsep.*

²¹ Kon bu klô Benjamin: Ta nây geh Bêla, geh Bêkôr, geh Ahbêl, geh Kêra, geh Naman, geh Ehi, geh Rôh, geh Muphim, geh Huphim, ndrel ma Aröt.

---

* **46:16 46:16-25:** 29:31; 30:24; 35:16-18; 38:6-30; 41:45   * **46:20**
46:20: NNt 41:50-52

22 Dâng lě khân păng i nây jêng kon sau Rachel dadê, kon sau Rachel dâng lě geh 14 nuyh.

23 Kon bu klô Dan: Ta nây geh Husim.

24 Kon bu klô Näptali: Ta nây geh Yasiâl, geh Kuni, geh Yésor, ndrel ma Silêm.

25 Dâng lě khân păng i nây jêng kon Bîlha i Lađan de än ma Rachel noh. Kon sau Bîlha än ma Yakôp dâng lě geh 7 nuyh.

26 Dâng lě kon sau Yakôp hän ndrel păng nöm ta bri Êsip, geh 66 nuyh, mâu ôh korp bän bän păng.

27 Lah korp ndâp ma kon Yôsep bar hê deh ta bri Êsip ri đöng, dâng lě bunuyh ta rnäk vâl Yakôp hän gû ta bri Êsip geh 70 nuyh.*

Yakôp, ndrel ma oh kon păng gû ta bri Êsip

28 Yakôp đă Yuđa hän lor mât Yôsep, gay ma ôp trong hän jât bri Kôsen, jêh ri Yakôp ndrel ma rnäk vâl păng hän tât ta bri Kôsen.

29 Yôsep än bu ndrăp rdeh seh păng nöm, jêh ri ncho hän chuă Yakôp i bu kuäl Israel bő păng nöm ta bri Kôsen, tât ta ri păng ut bő păng, n'ho ma nhüm jong ngän.

30 Israel lah ma Yôsep: “Ađao dja lah gâp khât mâu chrao ôh, yorlah lě gâp say muh mât may hôm e rêu”.*

31 Yôsep ngoi ma oh nô păng, ndâp ma dâng lě bunuyh i hän ndrel khân păng: “Gâp hän mboh nkoch ma kađäch Pharaon lah: «Dâng lě oh nô gâp, ndrel ma rnäk vâl bő gâp boh bri Kanan, ađao dja khân păng lě tât ta dja.

* **46:27 46:27:** NNg 1:1-5; Kar 7:14   * **46:30 46:30:** 45:28

³² Khân păng leo ndâp ma ndrôk, ma be biăp, ndrel ma dâng lě mpômpa (siûm) khân păng geh, yorlah khân păng jêng bunuyh chiăp, nau rêu khân păng noh gű mât mpômpa (siûm) döm».

³³ Lah kađäch Pharaon ôp khân may: «Khân may moh bă vay jan?»

³⁴ Ăn khân may oh ma păng kót nđa: «O kôranh, hên vay chiăp ntóm boh jě n'ho ma tât aăbaø dja, kót phung che hên kăl e noh đöng». Lah khân may oh ma păng kót nây, khân may geh gű ta ntük bri Kôsen dja ro, yorlah phung Èsip murch hô ngän ma phung chiăp».

47

¹ Yôsep hăń mbôh nkoch ma kađäch Pharaon: “Bř gâp, ndrel ma oh nô gâp, khân păng lě lôh tă boh bri Kanan, leo ndâp ma ndrôk, ma be biăp, ndrel ma dâng lě ndo khân păng geh, aăbaø dja khân păng lě tât ta bri Kôsen”.

² Yôsep leo oh nô păng präm nuyh hăń máp kađäch Pharaon.

³ Pharaon ôp khân păng: “Moh ndo khân may vay jan?” Khân păng oh: “O kôranh, hên jêng phung chiăp kót phung che hên kăl e noh đöng”.*

⁴ Khân păng ngoi tay ma kađäch: “O kôranh, hên dăń gű ta bri dja du blât, yorlah ta bri Kanan geh nau ji ngot kuöng, rêu ja ma än mpômpa (siûm) sa mâu hôm geh đöng. Kót ndri hên dăń may rom hên än hên gű ta bri Kôsen”.

---

* **47:3 47:3:** 46:33-34

⁵ Pharaon lah ma Yôsep: “Bở may, ndrel ma oh nô may lě tât ta may.

⁶ Ăn may kóih bri i ueh rlaو bu ān ma bở may, ndrel ma oh nô may, moh bri i may ūch, lah may ūch, ān khân păng gǔ ta bri Kôsen nây dô. Ta phung khân păng i nây bu moh may say i blao, ān păng jan kôranh mât uănh ma mpômpa (siûm) gâp nơm đöng”.

⁷ Jêh ri Yôsep leo bở păng hăń măp kađäch Pharaon đöng, Yakôp dăń nau geh jêng Kôranh Brah ān ma Pharaon.

⁸ Pharaon ôp Yakôp: “Dah ök năm may che?”

⁹ Yakôp mboh nkoch ma kađäch Pharaon: “Năm gâp gǔ rêu aăbaő dja lě geh 130 năm. Năm gâp đĕ dơm, nau rêu gâp mâu geh nau ueh đöng, gâp rêu mâu ôh jõ jong kot phung che gâp”.

¹⁰ Yakôp dăń nau geh jêng Kôranh Brah ān ma Pharaon du tő jât, jêh ri păng lôh boh ntük nây.

¹¹ Jêh ri Yôsep ān neh düt ueh ta bri Ésip ān ma bở păng, ndrel ma oh nô păng, jêng ndơ ma khân păng nơm, păng ān khân păng gǔ ta bri Kôsen dăch kêng ƀon Rämseh, kot nau Pharaon de lah.

¹² Yôsep mât siăm bở păng, ndrel ma oh nô păng, ndâp ma dâng lě bunuyh gǔ ta rnăk vâl khân păng ri, tâng ök bunuyh khân păng.

Nau Yôsep mât uănh ta bri Ésip dôl geh nau ji ngot kuöng

¹³ Nau ji ngot kuöng hô ngăń, lam bri dak mâu ôh geh piăng sông, bunuyh ta bri Ésip, ndrel ma ta bri Kanan geh nau jér jöt hô ngăń, yor ma ji ngot kuöng i nây.

¹⁴ Yôsep lě tăch ba ăn ma bri Êsip, ndrel ma bri Kanan, păng rgum dâng lě prák tăch ba i nây, jêh ri njün ta jay kadăch Pharaon, tât ma mâu hôm ôh geh prák ta dâng lě bri i nây.

¹⁵ Prák ma rvăt ba mâu hôm ôh ta bri Êsip, ndrel ma ta bri Kanan lě phiao, dâng lě phung þon lan Êsip khân păng hăń măp ma Yôsep dadê, ngoi đah păng: “Dăń may ăn piăng ba ma hêń, lah may mâu ăn, hêń khát ta năp may ngăń ro, yorlah hêń mâu hôm geh prák ma rvăt”.

¹⁶ Yôsep oħ ma khân păng: “Lah khân may mâu hôm geh prák, khân may ăn mpômpa (siummings) khân may ma gâp, tay gâp ăn piăng ba ma khân may sông”.

¹⁷ Jêh ri khân păng leo mpômpa (siummings) khân păng nōm ăn ma Yôsep, Yôsep ăn piăng ba ma khân păng, tâm rgâl đah seh, đah be biăp, đah ndrôk, đah seh lia. Yôsep ăn piăng ba ma khân păng năm nây, tâm rgâl đah mpômpa (siummings) khân păng.

¹⁸ Năm nây lě lôch jêh, lăp năm êng, khân păng hăń măp tay Yôsep du tő jât, khân păng ngoi đah păng: “O kôranh, hêń dăń mboħ nkoch ma may, hêń mâu ôh pôn mo, prák ta săk hêń lě phiao, mpômpa (siummings) hêń lě hêń njün ăn may lě phiao đõng, hêń mâu hôm ôh geh ndơ du ntîl, hôm e neh, ndrel ma săk hêń nōm du ri dōm hôm.

¹⁹ O kôranh, gay ma hêń hôm rêu, dăń may rvăt neh hêń, ndrel ma săk hêń nōm tâm rgâl đah piăng ba may nây, ăn hêń gŭ jan dâk Pharaon, ndrel ma neh hêń ăn jêng drăp ndơ

păng, yorlah, lah hĕn khat lĕ phiao neh hĕn nay
bu moh ma ndon? Dan kôranh an ba ntil ma
hĕn, gay ma hĕn hom reh, mau khat, loi ôh an
bri dak rngot rngat”.

20 Yôsep rvat lĕ phiao neh ta bri Esip an ma
kaach Pharaon, dang lĕ phung Esip tach neh
mir khan păng nom yor ma nau ji ngot kuong i
nay lor ma ho ngan, kot ndri neh lam bri i nay
jeng neh Pharaon dade.

21 Jeh ri dang lĕ phung on lan lam bri Esip
nay jeng dak dade.

22 Neh phung bunuyh jan brah dom Yôsep mau
rvat, yorlah phung i nay geh Pharaon som an
piang ba, kot ndri dang neh khan păng mau
tach.

23 Yôsep lah ma phung on lan: “Nar dja lĕ
gap rvat jeh sak khan may nom, ndrel ma neh
khan may an ma kaach Pharaon. Aao dja gap
an ntil ba ma khan may, khan mre ma tuch tam.

24 Tat khay lĕ kach lĕ rek tay, khan may an
du ko tam pram (1/5) ma Pharaon, jeh ri puan
ko ma khan may nom, gay ma geh ntil, ndrel ma
ndor song sa ma khan may nom, ma oh kon khan
may, ndap ma bunuyh gu ta nnih jay khan may
dong”.

25 Phung on lan lah ma Yôsep: “May lĕ rklaih
nau reh phung hĕn. Lah may uch, tay hĕn gu jan
dak ma Pharaon”.

26 Yôsep an nau vay ta bri Esip n’ho ma tat
aao dja, dap phung Esip an ma Pharaon du ko
tam pram ndor khan păng geh ta boh neh nay,
neh phung bunuyh jan brah dom mau jeng ndor

Pharaon.*

Nau Yakôp ntinh n'gle düt

27 Phung Israel gǔ rēh ta bri Ésip, khân păng gǔ ta ntük Kôsen, geh neh ta ntük nây, khân păng bă oh bă kon ök bâk rờ ngän ta ntük nây.

28 Yakôp gǔ rēh ta bri Ésip geh 17 năm. Dâng lě năm păng rēh geh 147 năm.

29 Tât Israel i bu kuăl Yakôp đöng, bơi ma khât, păng kuăl kon păng Yôsep, ntinh ma păng: “Ô nô, lah may röng ma gâp, may tĕ ti may i nây ta nâm tâm blu gâp dja, ndâp ma ton, ăn may jan ueh, jan söng ma gâp, may loi ôh t p gâp ta bri Ésip dja!*

30 May t p gâp ta ntük t p phung che gâp, may rdeng gâp l h boh bri Ésip dja, j h ri t p gâp ta ntük m ch phung che gâp n m”. Yôsep  h ma păng: “Tay gâp jan k t nau may lah b ”.*

31 Yakôp lah tay ma păng: “Lah ndri may ton ma gâp” ndri Yôsep ton ma păng. J h ri Yakôp i bu kuăl Israel đöng y k mbah Kôranh Brah ta b k b ch păng n m ri.

48

Yakôp ăn geh j ng ma kon Yôsep

1 B h k i n y, geh bu mb h ma Yôsep b  păng ji. Yôsep h n chop b  păng, păng leo kon bu kl  păng bar h  h n ndrel păng n m: Manasê, ndrel ma Épraim.

* **47:26 47:26:** 41:34 * **47:29 47:29:** 24:2; NNt 49:29-32; 50:6

* **47:30 47:30:** 23:17-20; 25:9-10; 49:29-32; 50:12-13; Kar 7:15-16

² Bu mbōh ma Yakôp: “Kon may Yôsep hă̄n chop may”. Yakôp i bu kuă̄l Israel đõng nsrôyh dâk gû ta gre ri,

³ jêh ri lah ma Yôsep: “Kôranh Brah nôm i dût geh nau doi, Pă̄ng vă̄ch ăn gâp say Pă̄ng ta þon Luh bri Kanan, Pă̄ng ăn geh jêng ma gâp.”*

⁴ Kôranh Brah lah ma gâp: «Tay Gâp jan ăn may geh oh geh kon bâk rồ̄ ōk ngän, n'ho ma geh ōk phung bunuyh tă̄ bōh may. Tay Gâp ăn bri dja ma kon sau may, jêng ntük ma khân pă̄ng nôm n'ho ro».*

⁵ Kon bu klô may bar hê deh ta bri Êsip dôl gâp ê hõ tât ta dja, korp jêng kon gâp, Êpraim, ndrel ma Manasê, khân pă̄ng i nây jêng kon gâp, tâm ban ma Rupêñ, ndrel ma Simôn đõng.

⁶ Kon may deh bōh koi bōh koi nây, i nây korp kon may, khân pă̄ng sô̄ đơn neh ta neh Êpraim, ndrel ma Manasê đõng.

⁷ Dôl gâp plȭ sát tă̄ bōh bri Pađan-Aram*, Rachel mě may khât ta ti gâp nôm, dă̄ch kêng þon Êprata bri Kanan, gâp tõp mě may rõ trong hă̄n jât þon Êprata”. Êprata jêng þon Bêtłêhem.*

⁸ Israel say kon bu klô Yôsep, pă̄ng ôp: “Bu moh bar hê nây?”

⁹ Yôsep ōh: “Khân pă̄ng kon gâp, Kôranh Brah ăn ma gâp ta bri dja”. Israel lah ma pă̄ng: “Leo khân pă̄ng hă̄n dă̄ch ta gâp dja, gâp be ma dă̄n Kôranh Brah ăn nau geh jêng ma khân pă̄ng”.

---

* **48:3 48:3:** 28:12-19   * **48:4 48:4:** 28:13   * **48:7 48:7:** «
Pađan-Aram», mâu lah: « Pađan ».   * **48:7 48:7:** 35:16-20

¹⁰ Dôl nây măt Israel lě ngo, uănh mâu hôm ôh say, yorlah săk păng lě ranh. Yôsep leo khân păng hăń dăch ta Israel, jêh ri păng ut, ndrel ma chǔm i sau sau păng ri.

¹¹ Israel ngoi ma Yôsep: “A lor noh, gâp mâu git lah hôm say muh măt may nđa, yon ma ađaođ dja Kôranh Brah än gâp say ndâp ma rnoi deh may jât”.

¹² Jêh ri Yôsep têk kon păng bar hê i nây þah đah kô mök bő păng, jêh ri chon mon kô mök păń a neh.

¹³ Jêh nây Yôsep leo kon păng hăń dăch ta i bő tay jât, păng än Êpraim mpeh boh ma păng nom, jêng mpeh boh chiao Israel, Manasê mpeh boh chiao păng nom, jêng mpeh boh ma Israel.

¹⁴ Israel tĕ ti, păng rpläch ti ma tĕ ta bôk Êpraim i oh, jêh ri păng tĕ ti chiao ta bôk Manasê jêng kon bôk dak, bol lah Manasê jêng kon bôk dak kađôi, Israel jan kot nây păng lě git n'hel naně.

¹⁵ Jêh ri Israel dăń Kôranh Brah än geh jêng ma Yôsep, păng lah:

“Dăń Kôranh Brah i brah Abrahăm, ndrel ma i brah Isăk vay yoķ mbah

Dăń Kôranh Brah i măt njrăng gâp ntóm boh jě tăt ađaođ dja, i tâm ban ma bunuyh chiăp măt njrăng mpômpa (siūm) phung păng nom

¹⁶ Dăń tông păr Kôranh Brah nom i lě rklaih jêh gâp boh ăp ntil nau jér, dăń Păng än geh jêng ma kon bu klô bar hê dja

Ăn bu hôm kah git ma rnha săk gâp, rnha săk Abrahăm jêng che, ndrel ma rnha săk

Isăk bő gâp, yor ma bar hê khân păng dja.
 Dăń än ma bar hê khân păng dja geh oh geh
 kon bâk rۆ än ök ngän ta neh ntu dja".*

17 Yôsep say bő păng tĕ ti bôh ma ta bôk
 Êpraim, păng mâu ôh maak. Păng kuăń ti bő
 păng tâm rgâl bôh bôk Êpraim tĕ ta bôk Manasê.

18 Yôsep mboh ma bő păng: “Mâu ôh di kót
 nây օ bő, i dja kon bôk dak, may tĕ ti ma may ta
 bôk păng”.

19 Bő păng mâu ôh iăt, păng lah ma Yôsep:
 “O nô, gâp lě git, gâp lě git jêh Manasê jêng kon
 bôk dak, păng tay geh du phung kuöng đöng.
 Yon ma Êpraim geh du phung kuöng rlao păng
 ngän. Rnoi deh Êpraim mra ök phung êng êng
 kuöng kuöng ngän”.*

20 Nar nây Israel än geh jêng ma khân păng
 bar hê i nây, păng lah:

“Jât năp tay, dâng lě phung Israel, mra dăń
 Kôranh Brah än nau geh jêng ma bu kót
 ndâa:

«Dăń Kôranh Brah jan än may jêng tâm ban ma
 Êpraim, tâm ban ma Manasê”.

Kót ndri Israel korp Êpraim khlay rlao đah ma
 Manasê.”

21 Israel nơi ma Yôsep: “Gâp boi ma khât jêh,
 yon ma Kôranh Brah mra gŭ ndrel khân may,
 ndrel ma leo khân may plۆ sát tay ta bri phung
 che khân may.

---

* **48:16 48:16:** 28:13   * **48:19 48:19:** NKj 1:32-43; NVa 33:17;
 Yôs 17:14; Yêr 31:20; NNt 27:1-33   * **48:20 48:20:** Hêb 11:21

²² Gâp ūch pă neh ăn may kuöng rlao đah ma phung oh nô may, jêng neh dách ta ƀon Sikem nây, ntük i gâp lĕ doi pit tâm lóh đah phung Amôri ma đao, ma na düt gâp nơm nây nơh".*

49

Nau Yakôp ăn geh jêng ma kon păng 12 nuyh

¹ Yakôp i bu kuăl Israel đõng, păng kuăl dâng lĕ kon păng văch ta ri dadê, jêh ri lah: "Dăń khân may hăń râng dadê, gay ma gâp mboh nkoch ăn khân may git moh nau geh ta nar jât năp dja tay.

² O phung kon sau Yakôp, văch râng hõm gay ma
iăt
Iăt hõm nau Israel bő khân may nơm.

³ O Rupêñ, may jêng kon bôk dak gâp
Gâp bă may lor bu dôl gâp geh suan düt
dăng
May bu lư rlao bu, ndrel ma geh nau doi rlao
bu đõng.

⁴ May dăng tâm ban ma dak rbuh, mâu ôh doi
ăt doi rdâng, tih ma may mâu ôh jan bôk
Yorlah may hao kalø gre gâp
May bêch ndrel ma ur gâp, jan ăn gre gâp
ar.*

⁵ Simôn, ndrel ma Lêvi jêng oh nô du ndül deh
Nuih n'hâm khân păng hăt janh ngän, khân
păng nkhât bu ma đao.*

---

* 48:22 48:22: Yôh 4:5   * 49:4 49:4: 35:22   * 49:5 49:5-6:
34:24-26

- 6** Gâp mâu ôh ūch gǔ ndrel khân păng
 Nôk khân păng tâm nchră nau jan djoh.
 Yorlah nôk khân păng ji nuih, khân păng nkhat
 bu noh
 Jêh ri khân păng koh loi jöng jon ndrök
 nkuöng dah khân păng nöm ūch dör.
- 7** Gâp rak rtáp loi nau ji nuih khân păng, yor ma
 khân păng hăt janh hô ir
 Jêh ri ta nau ji nuih khân păng jan ndö düt
 djoh hô ngän, dah khân păng nöm ūch
 Gâp mra nchah loi khân păng bar hê i nây ta
 rnoi deh gâp
 Mâu ôh ăn gǔ ndrel du ntük ta bri Israel.*
- 8** O Yuđa, oh nô may mra rnê may dadê ngän
 May tay doi löh đah phung rlăng ma may
 Oh nô may tay pän yök ma may dadê.*
- 9** O Yuđa kon gâp, may jêng tâm ban ma kon yao
 mür
 Sát hörn boh kăp sa mpômpa (siüm)
 May tâm ban ma yao mür i pän nsan
 May tâm ban ma yao mür i bêch, mâu geh
 ôh bunuyh bănh rkhuak.*
- 10** Mõng tăk jra kađäch geh ta may nâng
 Rnoi deh may tay mra jêng kađäch mro
 mrăng
 N'ho ma tât truyh păng i geh nau doi kuöng nây*

---

* **49:7 49:7:** NVa 18:1; Yôs 19:1-9; 21:1-42   * **49:8 49:8:** Phu 1:1-2   * **49:9 49:9:** NKJ 24:9; NTM 5:5   * **49:10 49:10:** «Păng i geh nau doi kuöng nây», mâu lah: «Nöm rnha Silô nây».

Nđâp ma dâng lě phung bunuyh lam ntük
iăt nau păng dadê.*

11 Păng ndröng ngän, ndri dâng păng kât seh lia
păng nōm ta tóm play yüng yar þon, bol
lah tóm play nây düt khlay

Păng mâu ôh rvê seh lia sa i play i n'ha nây
Păng pih ao păng nōm ma dak ndrănh play yüng
yar þon

Pih bok păng nōm ma dak play yüng yar þon
i chăng tâm ban ma mham.

12 Trôm măt păng chăng ngän rlao ma dak
ndrănh play yüng yar þon
Nglang sêk păng rlao ma dak toh ndrôk jât.†

13 Săpyulôn tay gű rõ meng dak väch dak vär
Ntük păng jêng ntük nsrüng duk kuöng
N'här neh păng n'ho ma tât ta þon Siđôn ri
ngän.

14 Isakhar jêng tâm ban ma seh lia düt dăng
Păng bêch ta vah vang n'gar be biăp.

15 Păng mân lah ntük păng gű rlu nây jêng ntük
ueh
Ndrel ma doh döng
Jêh ri păng künh sák păng nōm ăn bu döng
rdeng drăp ndö
Tâm ban ma dâk bu ngän.

---

* **49:10 49:10:** 1NR 5:2; 2Sa 7:16; Hêb 7:14; NTM 5:5   † **49:12**
49:12: Mâu lah: «Trôm măt păng chăng ngän, yorlah nhêt ök
ndrănh play yüng yar þon, nglang sêk păng, yorlah nhêt ök dak
toh ndrôk».

- 16 Dan jêng kôranh mât uănh mpôl þon lan păng
nó'm
Kot mpôl êng êng ta phung Israel dâng lě
đồng
- 17 Păng jêng tâm ban ma bêh hung rõ trong
Tâm ban ma bêh ku gŭ ta meng trong
Köp chôk ta jöng jon seh
Jêh ri bunuyh i gŭ ncho ta kalɔ̄ ri tǔp a neh".
- 18 Jêh ri Yakôp mbôh sôm lah: "O Brah Yêhôva,
gâp hôm köp nar may rklaih gâp". Jêh ri păng
n'ho ma lah ma oh kon păng jât:
- 19 "Kat geh phung taken hăń lôh păng
Yon ma păng hăń lôh phung taken i nây tă
bôh koi.
- 20 Asor geh ndo' sông sa kah ngăń
Păng tay ăn ndo' sông sa kah ngăń ma ăn
kađăch sa.
- 21 Năptali jêng tâm ban ma nkröng me lě klaih
Păng bă kon ueh ueh ngăń.
- 22 Yôsep jêng tâm ban ma n'ging geh play ök
N'ging geh play ök hon kêng meng n'hong
dak
N'ging păng prêh rlao mpêr þon ngăń.
- 23 Phung rlăng tâm lôh đah păng
Bu pănh păng ma na
- 24 Yon ma Yôsep hôm dăng rlao
Păng hôm dăng ngăń, yor ma geh nau doi
Kôranh Brah i gâp yók mbah.

Kôranh Brah düt geh nau doi ngän, mâu geh ôh bunuyh doi đöng.

Kôranh Brah mât uanh phung Israel, tâm ban ma nöm chiäp mpômpa (siüm) phung.

Kôranh Brah düt náp ma kól nräng, tâm ban ma lü klér mâu ôh doi n'go'.

²⁵ Kôranh Brah i brah gáp yök mbah mra kól may
Kôranh Brah nöm i düt geh nau doi mra än nau geh jêng ma may

Păng mra än geh dak mih ma may

Păng mra än geh dak lôh tă boh döng su ma may
Ndrel ma än may geh kon ök, ndâp ma geh mpômpa (siüm) ök đöng.

²⁶ Nau geh jêng gáp dăń Kôranh Brah än ma may
dja

Jêng kuöng rlao ma nau geh jêng phung che
gáp dăń boh Kôranh Brah än ma gáp

Jêng prêh rlao ma yök düt náp n'ho ro jât

Dăń dâng lě nau geh jêng dja än geh ta may
Dăń än geh ta bôk may i lě Kôranh Brah tâm
nkhah jêh đah phung oh nô may.

²⁷ Benjamin jêng tâm ban ma so bri düt janh
A ôi păng hän kăp sa hék mpômpa (siüm)
Tât këng măng păng tâm pă mpa păng gleng
i nây".

²⁸ Dâng lě phung khân păng i nây jêng mpôl
rnói deh phung Israel, i nây jêng nau bở khân
păng ntinh ma khân păng, păng dăń Kôranh
Brah än nau geh jêng ma khân păng 12 nuyh
nây, du huê du huê păng än êng êng, tâm di ma
ăp nöm khân păng.

Yakôp khât

²⁹ Jêh ri Yakôp ntinh ma phung oh kon păng:
"Hôm du blât găp tay khât, găp hän tâm măp ma
phung che găp nơm. Ăn khân may leo tăp găp
kêng môch phung che găp ta trôm yök ta mir
Êprün phung Hêt,"*

³⁰ jêng ta mir Măkpêla, tâm dăch ma þon
Mămrê ta bri Kanan, mir nây lě che Abrahäm
de rvăt tă boh Êprün phung Hêt, gay ma ntük
môch.*

³¹ Ta ntük nây bu tăp che Abrahäm, ndrel ma
u Sara ur păng, bu tăp Isăk, ndrel ma Rêbêka ur
păng, Lêa găp tăp păng ta ntük i nây đöng.*

³² Mir ndrel ma ntu yök i nây lě che Abrahäm
de rvăt boh phung Hêt".

³³ Jêh Yakôp ntinh ma phung oh kon păng lě
phiao, jêh ri păng yök jöng lõng săk ta gre păng
nơm ri, n'ho ma roh n'hâm hän tâm măp ma
phung che păng nơm ri.*

50

Bu tăp Yakôp ta bri Kanan

¹ Yôsep ut chüm bőr păng, nhŭm ta muh măt
bőr păng ri.

² Yôsep đă phung kôranh dak si jan ueh săk bőr
păng ri. Jêh ri phung kôranh dak si khân păng
leo băl jan ueh săk Israel i ri ma ndơ þô kah, gay
ma mâu ôh ôm ntô mlay.

* **49:29 49:29-32:** 23:17-20

* **49:30 49:30:** NNt 23:3-20

* **49:31 49:31:** 25:9-10; 35:29

* **49:33 49:33:** Kar 7:15

³ Khân păng jan kót nây geh 40 nar, dah nây nau jō khân păng jan ueh sák gay ma tōp. Phung Êsip gǔ nklön rngot Yakôp i bu kuăl Israel đöng, dâng lě geh 70 nar.

⁴ Tât lě lôch jêh nau khân păng gǔ nklön rngot nây, Yôsep lah ma phung kôranh kađäch Pharaon kót nđa: “Lah khân may yő ma gâp, dăń khân may mboh nkoch nau gâp ăn ma Pharaon kót nđa:

⁵ Bở gâp đă gâp ton ma păng: «Gâp rêu mâu hôm ôh jō đöng, tât gâp khât tay ăn may tōp gâp ta môch gâp lě jêh ndräp ta bri Kanan ri». Lah ndri añaor dja gâp dăń hăń tōp bở gâp, jêh ri dâng gâp plő tay ta dja».*

⁶ Kađäch Pharaon lah ma păng: “May hăń tōp bở may ri hõm, kót nau may lě jêh ton đah păng ri noh”.

⁷ Jêh ri Yôsep hăń tōp bở păng a ri, dâng lě phung kôranh kađäch Pharaon, dâng lě mpôl bu ranh ta jay kađäch, ndrel ma dâng lě phung kôranh ta bri Êsip ri, khân păng hăń n'hoch ndrel ma Yôsep dadê.

⁸ Dâng lě rnák vâl Yôsep, oh nô păng, ndrel ma dâng lě ndül mpôl bở păng, hăń dadê đöng, hôm e kon se jě jě, ndrel ma ndrôk, be biăp du ri đom hôm gǔ ta bri Kôsen ri.

⁹ Geh ök hăń ndrel ta nây, geh nđâp ma rdeh seh, geh nđâp ma tahan ncho seh, ök n'hoch ngǎn.

¹⁰ Tât ta ntük Athat ri jêng ntük bu rpăt plén ba, kăł a dak rlai Yôrdăń, khân păng gǔ nhŭm

---

* **50:5 50:5:** 47:29-31

klöng rngot ta ntük nây kuöng ngän. Yôsep leo khân päng nklön rngot ma bő päng ta ntük nây poh nar.

¹¹ Dôl phung Êsip geh nau nklön rngot ta Athat nây, phung bri Kanan i gǔ ta nây tâm lah: “Yi! Hö ngän nklön rngot phung Êsip nây hay”. Kot ndri dâng bu kuäl ntük käl a dak rlai Yôrdän i nây lah: “Abel-Misrem” geh nau khlay lah «Nau nhüm rngot Êsip».

¹² Phung oh kon Yakôp jan kót nau päng ntinh ma khân päng,*

¹³ khân päng tōp Yakôp ta bri Kanan, ta mir trôm yôk Mäkpêla mpeh boh lôh nar þon Mämrê, jêng ntük mir lě Abrahäm de rvät tă boh Êprün phung Hêt nây noh, gay ma ntük môch.*

¹⁴ Jêh tōp bő päng ri phiao, Yôsep, ndrel ma phung oh nô päng, ndâp ma phung hän tōp bő päng i ri noh, khân päng plȫ sát ta bri Êsip dadê.

Yôsep ngoi nau ueh än ma nô nô päng, loi än khân päng geh nau rvê

¹⁵ I nô nô Yôsep tât bő khân päng lě khât, khân päng ntóm geh nau mân rvê tâm lah ndräng khân päng: “Kläp lah Yôsep biänh ma bân ro, päng plȫng nau bân jan djoh ma päng noh”.*

¹⁶ Jêh ri khân päng än du huê hän ngoi ma Yôsep: “Bő bân ntinh ma may kót nða ê lor päng ma khât noh:

¹⁷ «Khân may mböh nkoch ma Yôsep: «O kon, dän may yõ nðach ma nô nô may, loi kläp ndäng

---

* **50:12 50:12-13:** 23:17-20

* **50:13 50:13:** Kar 7:16

* **50:15**

50:15: 27:41

nau tih khân păng jan djơh ma may». Nau tih hén jan ma may noh hô ngän đöng, lah ndri dän may loi kláp ndäng ma hén jéng phung jan kar ma Kôranh Brah i brah bő bân yok mbah". Yôsep tăng nau nây, păng nhhiäng nhüm ro.

¹⁸ Jêh ri dâng lě nô nô Yôsep, hän tâm mât ma păng, pän ta năp păng, lah ma păng: "Dâng lě hén jan dák may dadê".

¹⁹ Yôsep lah ma khân păng: "Loi klach, yorlah gáp mâu ôh Kôranh Brah dâng phat dôih khân may.

²⁰ Khân may tâm di du ntôr nau jan djơh ma gáp noh, yon ma Kôranh Brah jan nau nây jéng ueh, Kôranh Brah rklaih bunuyh düt ök, kót ma bân lě say añaor dja.

²¹ O' nô, khân may loi ôh klach, tay gáp hôm mât siäm khân may, ndrel ma oh kon khân may". Ndri nau Yôsep bonh leng nô nô păng, ngơi ueh ma khân păng.

Yôsep khât

²² Yôsep ndrel ma dâng lě rnăk vâl bő păng hôm gŭ ta bri Êsip. Yôsep rêu geh 110 năm.

²³ Yôsep say kon sau Êpraim tât ma se, ndrel ma păng lě say đöng i kon Makir, Makir nây jéng i kon Manasê, dâng lě se i nây păng korp jéng kon păng nöm đöng*.

²⁴ Nôk Yôsep boi ma khât, păng ngói ma phung oh nô păng: "Gáp boi ma khât jêh, yon ma Kôranh Brah gŭ ndrel khân may, Păng mra leo

* **50:23 50:23:** «Păng korp jéng kon păng nöm đöng», mâu lah: «Păng geh pu tă ta tâm blu păng nöm ri đöng».

khân may du lôh bôh bri dja sât ta bri ntük Păng
lě ton ma Abrahăm, ma Isăk, ndrel ma Yakôp
noh”.*

²⁵ Jêh ri Yôsep ăn phung kon sau Israel ton ma
păng: “Tât Kôranh Brah hăń kôl khân may tay,
ăn khân may sörn ndjôt nting gâp bôh ntük dja
leo ndrel ma khân may”.*

²⁶ Yôsep rêu geh 110 năm, jêh ri păng khât, bu
jan ueh sák păng, tĕ păng ta băng, jêh ri bu töp
păng ta bri Èsip ri.

---

* **50:24 50:24-25:** NNg 13:19; Yôs 24:32; Kar 7:15-16; Hêb 11:22

* **50:25 50:25:** NNg 13:19; Yôs 24:32; Hêb 11:22

Bunong

**Mnong, Central: Nau Kôranh Brah Ngøi Nau Tâm
Rnglăp Mhe New Testament**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Mnong

Dialect: Latin

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Apr 2025 from source
files dated 1 May 2025
e066efff-60da-5ff7-9822-f65015bcd247